

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ : ΝΟΜΙΚΗΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : Α. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ

(ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ)

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΡΟΣΣΙ ΜΑΡΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ

A.M. 1340200900320

ΕΞΑΜΗΝΟ Α/ ΚΛΙΜΑΚΙΟ 'Δ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2009-2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
1.0 Η ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Α.ΔΙ.Π.)..	7
1.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ Α.ΔΙ.Π ⁶ - Άρθρο 12	8
1.2 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	8
1.3 Το ΜΗΤΡΩΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ.....	9
1.4 Η ΈΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	10
1.5 Η ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΈΚΘΕΣΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	11
1.6 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	11
1.7 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	11
1.8 Η ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	12
1.8.1 Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΒΟΛΟΓΝΑ (1999)	13
1.8.2 Η ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΓΑΣ (PRAGUE COMMUNIQUE, 2001).....	13
1.8.3 Η ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ (BERLIN COMMUNIQUE, 2003).....	14
1.9. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	16
2. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	17
2.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	17
2.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	17
2.3 ΣΥΣΤΑΣΗ	19
2.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΡΧΩΝ.....	19
2.5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	20
3. ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΕΕΗΜΕ)	21
3.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	21
3.2 ΣΥΣΤΑΣΗ	21
3.3 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ	22
4. ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	23
4.1 ΣΤΟΧΟΙ	23
4.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	23
4.3 ΣΥΣΤΑΣΗ	26
4.3.1 ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ - Άρθρο 9	27

4.4 ΕΛΕΓΧΟΣ.....	28
4.5 ΑΠΟΣΤΟΛΗ.....	28
4.6 ΙΣΤΟΡΙΚΟ Ε.Α.Α.....	28
4.7 ΠΟΡΟΙ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ - Άρθρο 10.....	30
4.8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	34
5. ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.....	35
5.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ -.....	35
5.2 ΣΥΣΤΑΣΗ.....	36
5.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	37
5.4 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	39
6. ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ (Ε.Ε.Τ.Τ).....	40
6.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	40
6.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	40
6.3 ΣΥΣΤΑΣΗ.....	43
6.4 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ.....	45
6.5 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	46
6.6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	48
7.0 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....	49
7.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	49
7.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	50
7.3 ΣΥΣΤΑΣΗ.....	51
7.4 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	51
7.5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	53
8. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΖΙΝΩΝ.....	54
8.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - Άρθρο 17.....	54
8.2 ΣΥΣΤΑΣΗ - ΑΡΘΡΟ 16.....	56
8.3 ΠΟΡΟΙ -.....	56
8.4 Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΑ ΚΑΖΙΝΟ - Άρθρο 22.....	56
8.5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	58
9. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ.....	59
9.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	59
9.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	59
9.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	60
9.4 ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ.....	62

9.5 ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ.....	63
9.6 ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.....	63
9.7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	64
10. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.....	65
10.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	65
10.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	66
10.3 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.....	67
10.4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	69
11. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΝΔΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ.....	70
11.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	70
11.2 ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ - Ν. 2932/2001.....	70
12. ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ.....	72
12.1 ΣΥΣΤΑΣΗ.....	73
12.1.1 ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ.....	73
12.1.2 ΙΔΡΥΣΗ - ΑΠΟΣΤΟΛΗ.....	73
12.2 ΕΚΛΟΓΗ – ΘΗΤΕΙΑ -.....	74
12.3 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	75
12.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ -.....	77
12.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ.....	78
12.6 ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ.....	79
12.7 ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ.....	80
12.8 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	80
12.9 ΝΟΜΟΙ , ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ , ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ.....	81
12.11. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	86
13. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ.....	87
13.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	87
13.2 ΣΥΣΤΑΣΗ.....	88
13.3 ΠΟΡΟΙ.....	89
13.3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ -.....	92
13.4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	93

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι ανεξάρτητες αρχές εμφανίστηκαν στη Γαλλία κυρίως από το 1950. Η εμφάνισή τους είναι μια από τις πιο ενδιαφέρουσες όψεις της Γαλλικής διοίκησης¹. Στις Η.Π.Α ο θεσμός εμφανίζεται από τα τέλη του 19ου αιώνα και γενικεύεται με το "new deal" για να συμφιλιώσει την παρέμβαση του κράτους με την ιδεολογία της ελεύθερης επιχείρησης.

Στις Η.Π.Α ονομάζονται Independent Administrative Agencies ενώ στη Βρετανία ονομάζονται QANGOS (quasi-autonomous non-governmental organizations)².

Οι ανεξάρτητες αρχές αποτελούν αναπόσπαστο και σημαντικό κομμάτι του ελληνικού κράτους³. Με τον όρο ανεξάρτητες (διοικητικές)⁴ αρχές αναφερόμαστε στα κρατικά νομικά πρόσωπα που ασκούν ειδική διοικητική και κυβερνητική αρμοδιότητα χωρίς να είναι ενσωματωμένα στην κλασική ιεραρχία της εκτελεστικής εξουσίας. Οι ανεξάρτητες αρχές είναι περιβεβλημένες με ανεξαρτησία έναντι των άλλων εξουσιών και ιδίως της εκτελεστικής εξουσίας.

Τόσο οι αρμοδιότητες όσο και η οργάνωση αλλά και η ανεξαρτησία των ανεξαρτήτων αρχών ποικίλλουν. Το βασικό κοινό χαρακτηριστικό που τις συστηματοποιεί σε ειδικό υποσύνολο της κρατικής δομής είναι η αυτονόμησή τους από :

- α) την κεντρική διοίκηση,
- β) την αποκεντρωμένη διοίκηση και
- γ) την τοπική και ειδική αυτοδιοίκηση.

Οι ανεξάρτητες (διοικητικές) αρχές υπάγονται στην ύλη του διοικητικού δικαίου. Η συνταγματική όμως κατοχύρωση ορισμένων ανεξαρτήτων αρχών βάσει του άρθρου 101α σε συνδυασμό και με ειδικότερες ρυθμίσεις του Συντάγματος καθιστά ένα τμήμα του ειδικού διοικητικού δικαίου των ανεξαρτήτων διοικητικών αρχών και ύλη του συνταγματικού δικαίου.

Το ελληνικό συνταγματικό δίκαιο της εκτελεστικής εξουσίας εμπλουτίστηκε με την αναθεώρηση του 2001 από ένα ακόμα κεφάλαιο που περιλαμβάνει τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, οι οποίες είναι οι εξής:

- 1) Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ),
- 2) Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ),
- 3) Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ),
- 4) Ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣΤΠ) και
- 5) το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ).

Ωστόσο υπάρχουν και οι μη συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές, οι οποίες είναι πολυάριθμες.

Θεσπίζονται, οργανώνονται και μπορούν να τροποποιηθούν ή να καταργηθούν με νόμο. Ο βαθμός ανεξαρτησίας τους από την κλασική πολιτική εξουσία ποικίλλει.

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται δεκατρείς από τις μη συνταγματικά κατοχυρωμένες, Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές.

---

1. J. Chevallier "Reflexions sur l'institution des autorites administratives ind'ependantes" J.C.P, Doctrine 1986, I3254.

2. βλ. Βιβλίο των Colliard-Timsit "Les autorit'es administratives ind'ependantes" ed. PUF, 1998, άρθρο του Howard Machin - καθηγητή στο London School of Economics- "L'experiance britannique" σελ. 235-250.

---

3. Βέβαια Ανεξάρτητες Αρχές υπάρχουν και στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και ο Ευρωπαίος Επόπτης για τα Προσωπικά Δεδομένα.

4. Βλ. ενδεικτικά τις συμβολές των Α. Μπενάκη, Ν. Φραγκάκη, Ρ. Hustinx, Ν. Αλιβιζάτου, Μ. Nowicki, Γ. Παπαδημητρίου, Σ. Σημίτη, Γ. Βέη, Δ. Γουργουράκη, Γ. Καμίμη, Α. Λαμπρινόπουλου, Ι. Λασκαρίδη, Π. Παυλόπουλου, Ε. Βενιζέλου, Σ. Μαθθία σε: Ν. Φραγκάκη (επιμ.), "Οι ανεξάρτητες αρχές στη σύγχρονη δημοκρατία", 2008, Α. Μαρίνος, "Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές στην Ελλάδα", ΕΔΔΔ 2008, σ. 5επ., Γ. Καμίνης, "Οι ανεξάρτητες αρχές πέντε χρόνια μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος", σε: Ξ. Κοντιάδης (επιμ.), "Πέντε χρόνια μετά την συνταγματική αναθεώρηση του 2001", Τόμος Δεύτερος, 2006, σ. 813επ., Ε. Μπέσιλα-Μακρίδη, "Οι συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές και η επιβολή προστίμων" Τιμητικός Τόμος ΣτΕ, 2004, σ. 783επ., Α. Κεχρής, "Σκέψεις επί της έννοιας Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή", ΕφηΜΔΔ 2007, σ. 353επ., Φ. Μπότσης, "Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος των συνταγματοποιημένων Ανεξαρτήτων Αρχών", ΕφηΜΔΔ 2007, σ. 361επ., Α. Παραράς, "Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές σήμερα", ΕφηΜΔΔ 2006, σ. 123επ., Η. Μαυρομούστακου, "Ρύθμιση και δικαιώματα: συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες τάσεις", ΕφηΜΔΔ 2008, σ. 399επ., Ε Βενιζέλος, "Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου, 2008", σ. 611επ., Α. Μακρυδημήτρης, "Δημόσια Διοίκηση", 2007, σ. 157επ.

1.0 Η ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Α.ΔΙ.Π.)

Η ανεξάρτητη διοικητική αρχή που φέρει την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.ΔΙ.Π.) ιδρύθηκε με το Νόμο 3374/2005 και έχει ως αποστολή την υποστήριξη των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης στην πραγματοποίηση των διαδικασιών που στοχεύουν στη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου έργου τους, την εγγύηση της διαφάνειας των διαδικασιών, την προαγωγή της έρευνας σε συναφή ζητήματα και την ενημέρωση της Πολιτείας και των ιδρυμάτων για τις σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στον τομέα αυτόν.

Η Α.ΔΙ.Π. είναι εξ ορισμού ένα πολυμελές, ανεξάρτητο θεσμικό όργανο που απαρτίζεται από ανώτατους δημόσιους λειτουργούς, οι οποίοι προτείνονται από τα ίδια τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και καλύπτουν το ευρύ φάσμα των επιστημών και τεχνολογιών που θεραπεύει η Ανώτατη Εκπαίδευση στη χώρα μας. Εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της.

Σκοπός της Α.ΔΙ.Π. είναι να διαμορφώσει και εφαρμόσει ένα ενιαίο σύστημα διασφάλισης ποιότητας ως σύστημα αναφοράς για τα επιτεύγματα και το έργο που επιτελούν τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Επίσης, να συγκεντρώσει και να κωδικοποιήσει τις κρίσιμες εκείνες πληροφορίες που θα καθοδηγήσουν την Πολιτεία στην αποτελεσματική ενίσχυση της Ανώτατης Εκπαίδευσης της χώρας. *«εγγυάται τη διαφάνεια των διαδικασιών αξιολόγησης και έχει ως αποστολή την υποστήριξη των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης στην πραγματοποίηση των διαδικασιών που στοχεύουν στη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, την ενημέρωση της Πολιτείας και των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης για τις σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στα συναφή ζητήματα και την προαγωγή της έρευνας στον τομέα αυτόν» (Ν. 3374/2005, Άρθρο 10 §2).*

Η Α.ΔΙ.Π. δεν είναι ούτε ελεγκτικός ούτε παρεμβατικός μηχανισμός στη λειτουργία, την αποστολή ή τη φυσιογνωμία της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Για την επίτευξη των σκοπών της η Α.ΔΙ.Π. συνεργάζεται και στηρίζει τις προσπάθειες των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης για βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, με στόχο να διασφαλισθεί η εμπιστοσύνη της ελληνικής κοινωνίας προς το σύστημα της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η Α.ΔΙ.Π. είναι εξ ορισμού ένα πολυμελές ανεξάρτητο θεσμικό όργανο. Απαρτίζεται από ανώτατους δημόσιους λειτουργούς, οι οποίοι προτείνονται από τα ίδια τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των επιστημών που συνθέτουν την Ανώτατη Εκπαίδευση της χώρας. Οι διαδικασίες αξιολόγησης, ο κανονισμός λειτουργίας, καθώς και η διαδικασία διασφάλισης ποιότητας της λειτουργίας της ίδιας της Αρχής είναι διαφανείς και ανοικτές σε δημόσιο έλεγχο.

- Η Α.ΔΙ.Π. είναι Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με έδρα την Αθήνα.⁵
- Εγγυάται τη διαφάνεια και την αντικειμενικότητα των διαδικασιών Διασφάλισης της Ποιότητας,
  - προγραμματίζει, συντονίζει και υποστηρίζει τα ΑΕΙ κατά την πραγματοποίηση των διαδικασιών αξιολόγησης,
  - Ενημερώνει και συνεργάζεται με την Πολιτεία και τα ΑΕΙ για τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της Διασφάλισης της Ποιότητας,
  - Τηρεί μητρώο αξιολογητών και βάση δεδομένων σχετικά με τη «Διασφάλιση της Ποιότητας» στην Ελλάδα,
  - Συνεργάζεται και συμμετέχει σε διεθνείς οργανισμούς κ.ά.

⁵ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ Αθήνα 16 Μαΐου 2005 Το «Σχέδιο Νόμου για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση»

- Υποβάλλει ετήσια Έκθεση Ποιότητας της Ανώτατης Εκπαίδευσης προς τον/την Υπουργό Παιδείας και τον/την Πρόεδρο της Βουλής.

1.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ Α.ΔΙ.Π ⁶ - Άρθρο 12

1. Για τη λειτουργία της η Α.ΔΙ.Π. υποστηρίζεται από Γραμματεία και τρία Τμήματα:
  - α) Τμήμα Διοίκησης και Οικονομικών
  - β) Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας
  - γ) Τμήμα Τεκμηρίωσης και Ερευνών
2. Οι αρμοδιότητες κάθε Τμήματος εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π.
3. Για τη διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Α.ΔΙ.Π. συνιστώνται 15 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και 12 θέσεις μόνιμου διοικητικού προσωπικού. Οι θέσεις του επιστημονικού προσωπικού καλύπτουν τους εξής κλάδους: ανθρωπιστικές επιστήμες, νομικές-πολιτικές-κοινωνικές επιστήμες, θεολογία-φιλοσοφία, οικονομικές επιστήμες-διοίκηση επιχειρήσεων, θετικές επιστήμες, επιστήμες υγείας, επιστήμες μηχανικού, γεωτεχνικές επιστήμες και καλές τέχνες. Η κατανομή των ανωτέρω θέσεων στα Τμήματα, κατά κλάδους και ειδικότητες, και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π.
4. Συνιστάται στην Α.ΔΙ.Π. μια (1) οργανική θέση Διευθυντή στην οποία επιλέγεται και τοποθετείται δημόσιος υπάλληλος, με τη διαδικασία του ν. 2683/1999. Οι αρμοδιότητες του Διευθυντή καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π.
5. Οι θέσεις του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού μπορούν να πληρωθούν και με μετατάξεις ή αποσπάσεις μόνιμου προσωπικού από Υπουργεία ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες ή Ν.Π.Δ.Δ. ή με μετατάξεις και αποσπάσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
6. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου ή με σύμβαση έμμισθης εντολής. Τα προσόντα και οι διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων αυτών καθορίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π.
7. Οι κάθε είδους αποδοχές και αποζημιώσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών.

<http://www.pdfactory.com>

1.2 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης συγκροτείται για κάθε ακαδημαϊκή μονάδα ή Ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης από πέντε (5) ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες από το σχετικό κατάλογο του Μητρώου, εκ των οποίων τέσσερα μέλη (και ισάριθμοι αναπληρωματικοί) προκύπτουν από κλήρωση και ένα (1), με το αναπληρωματικό του, υποδεικνύεται από την υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα ή Ίδρυμα.

⁶ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ «ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ»

Για τη συγκρότηση της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης ο Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π. καλεί την υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα εντός προθεσμίας 15 ημερών από την υποβολή της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης στην Αρχή:

1. Να υποδείξει ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος μεταξύ των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων που περιλαμβάνονται στο Μητρώο και

2. Με αιτιολογημένη ένσταση να ζητήσει από την Α.ΔΙ.Π. να εξαιρεθούν από την Επιτροπή έως δύο εμπειρογνώμονες από εκείνους που περιλαμβάνονται στο σχετικό κατάλογο του Μητρώου.

Σε περίπτωση που η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, διενεργείται κλήρωση για το σύνολο των μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης. Η κλήρωση για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης διενεργείται σε δημόσια συνεδρίαση της Αρχής, χωριστά για κάθε κατηγορία εμπειρογνωμόνων, τη συμμετοχή των οποίων στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης ο νόμος ορίζει ως αναγκαία ή επιθυμητή. Με την κλήρωση επιλέγονται τα τακτικά μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης και ισάριθμα αναπληρωματικά.

Η πράξη συγκρότησης της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Α.ΔΙ.Π., ο οποίος ορίζει και τον Πρόεδρο της Επιτροπής μεταξύ των μελών της. Η πράξη συγκρότησης κοινοποιείται σε όλα τα μέλη της Επιτροπής και στην υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα. Η Α.ΔΙ.Π. λαμβάνει πρόνοια, ώστε τα μέλη κάθε Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης να συγκεντρώνουν τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσης και ιδίως να μην συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων. Προς τούτο, πριν από την έκδοση της πράξης συγκρότησης της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, η Αρχή ζητεί από τα πρόσωπα που υποδείχθηκαν ή κληρώθηκαν ως μέλη της να υποβάλουν γραπτή δήλωση ότι δεν ανήκουν και δεν έχουν οποιαδήποτε εκπαιδευτική, ερευνητική ή υπηρεσιακή σχέση με το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, στο οποίο ανήκει η υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα, και ότι δεν είχαν μία τέτοια σχέση κατά την τελευταία πενταετία.

Το χρονοδιάγραμμα για την πραγματοποίηση της Εξωτερικής Αξιολόγησης οριστικοποιείται από την Α.ΔΙ.Π. σε συνεννόηση με τα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης και την υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα. Σε όλα τα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης διαβιβάζεται από την Α.ΔΙ.Π. η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης της υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκής μονάδας, καθώς και σχετικό υποστηρικτικό υλικό. Η Αρχή παρέχει γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης είτε με ίδιο προσωπικό και εξοπλισμό, είτε με ανάθεση σε τρίτους. Σε κάθε περίπτωση, το σχετικό κόστος βαρύνει τον προϋπολογισμό της Αρχής.

1.3 Το ΜΗΤΡΩΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ

Η Α.ΔΙ.Π. καταρτίζει και τηρεί Μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων-αξιολογητών με βάση τα οριζόμενα από το άρθρο 8 του Ν. 3374/2005 κριτήρια και συγκροτεί για την αξιολόγηση των ακαδημαϊκών μονάδων και σε συνεργασία με αυτές ειδικές για κάθε επιστημονικό πεδίο επιτροπές εξωτερικών εμπειρογνωμόνων.

Στο Μητρώο εγγράφονται ημεδαποί και αλλοδαποί επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, καθηγητές σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή διακεκριμένοι ερευνητές σε ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα αξιολόγησης ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, που υποδεικνύονται από τα Ίδρυματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και την Αρχή είτε με δική της πρωτοβουλία είτε μετά από αίτηση των ιδίων.

Στο Μητρώο εγγράφονται επίσης εκπρόσωποι των επαγγελματικών ή άλλων επιστημονικών οργανώσεων, οι οποίοι είναι σε θέση να εκτιμήσουν τη συμβολή των σπουδών στην άσκηση του επαγγέλματος, μετά από υπόδειξη της Αρχής, είτε με δική

της πρωτοβουλία είτε μετά από αίτηση των αντίστοιχων οργανώσεων. Η υπόδειξη ή αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία, από τα οποία προκύπτει η πλήρωση των προϋποθέσεων εγγραφής στο μητρώο και η συμμετοχή τους στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Σε κάθε περίπτωση η Αρχή μπορεί να ζητεί πρόσθετα στοιχεία ή διευκρινίσεις.

Το Μητρώο τηρείται κατά επιστημονική περιοχή και κατά κατηγορίες ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων (Μητρώο Ελλήνων ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, Μητρώο αλλοδαπών ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, Μητρώο εκπροσώπων επαγγελματιών ή άλλων επιστημονικών οργανώσεων).

Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες ενημερώνονται λεπτομερώς και σε βάθος από την Α.ΔΙ.Π. σχετικά με το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα, το θεσμό της διασφάλισης της ποιότητας και τη διαδικασία της αξιολόγησης και το προσδοκώμενο σχήμα της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Ως εγγύηση διαφάνειας, αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας, η Α.ΔΙ.Π. αποφάσισε κατά την τρέχουσα πρώτη φάση εφαρμογής του θεσμού να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά ως εμπειρογνώμονες πανεπιστημιακοί καθηγητές ή ερευνητές, οι οποίοι υπηρετούν σε ιδρύματα του εξωτερικού.

Από το Μητρώο αποκλείονται τα μέλη της Α.ΔΙ.Π. κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε αυτήν, καθώς επίσης το πάσης φύσεως ειδικό επιστημονικό προσωπικό που απασχολείται στην Α.ΔΙ.Π. με οποιαδήποτε σχέση.

Για την αξιολόγηση και την επιλογή των εμπειρογνομόνων που εγγράφονται στο Μητρώο, η Α.ΔΙ.Π. δύναται να συγκροτεί ειδικές για κάθε επιστημονική περιοχή συμβουλευτικές επιτροπές. Στο Μητρώο έχουν δυνατότητα πρόσβασης όλοι οι ενδιαφερόμενοι.

Σε προσυμφωνημένο χρόνο που ορίζεται από κοινού από την Α.ΔΙ.Π., τα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης και την υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα ή το Ίδρυμα, η Επιτροπή πραγματοποιεί Επίσκεψη διάρκειας 2-5 ημερών όλων των μελών της στην ακαδημαϊκή μονάδα ή το Ίδρυμα με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Την τακτή ημερομηνία ο Πρόεδρος ή Προϊστάμενος της ακαδημαϊκής μονάδας και τα μέλη της ΟΜ.Ε.Α. υποδέχονται στην έδρα της ακαδημαϊκής μονάδας τα μέλη της Επιτροπής, με τα οποία και συνεργάζονται καθ' όλη τη διάρκεια της επίσκεψής τους, προκειμένου να παρέχουν στην Επιτροπή κάθε αιτούμενη διευκόλυνση για την απρόσκοπτη και αποτελεσματική διεκπεραίωση του έργου της.

Στη διάθεση της Επιτροπής τίθενται όλα τα στοιχεία που αποτυπώνουν τη λειτουργία της ακαδημαϊκής μονάδας και των μελών της και συγκεντρώθηκαν για τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης η Επιτροπή ή μέλη της μπορούν να ζητούν διευκρινίσεις για όλα τα ζητήματα που χρειάζονται για την αξιολόγηση της ακαδημαϊκής μονάδας, να προκαλούν συναντήσεις με συγκεκριμένα μέλη του προσωπικού της ακαδημαϊκής μονάδας και με φοιτητές και να επισκέπτονται όλους τους χώρους διδασκαλίας και έρευνας μετά από συνεννόηση με τους υπευθύνους.

1.4 Η ΈΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

↓

Το σχέδιο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης συντάσσεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης μετά το πέρας της Επίσκεψης και κοινοποιείται μέσω της Α.ΔΙ.Π. στην υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα προς υποβολή τυχόν παρατηρήσεων, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 15 ημερών από την λήψη (Άρθρο 9 § 2, ν.3374/2005).

Οι παρατηρήσεις της υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκής μονάδας γνωστοποιούνται στην

Α.ΔΙ.Π., η οποία τις διαβιβάζει στην Επιτροπή. Οι παρατηρήσεις εξετάζονται από την Επιτροπή, η οποία προβαίνει εντός πέντε (5) ημερών από τη λήψη σε διορθώσεις ή συμπληρώσεις κατά την κρίση της και διαβιβάζει το σχετικό πρακτικό μαζί με το τελικό κείμενο της έκθεσης στην Αρχή, προκειμένου αυτό να γνωστοποιηθεί στην ακαδημαϊκή μονάδα που αξιολογήθηκε.

Οι λεπτομέρειες της διαδικασίας σύνταξης της τελικής Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης καθορίζονται με απόφαση της Αρχής. Η όλη διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης ολοκληρώνεται πριν από την παρέλευση 30 ημερών από το πέρας της επίσκεψης της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης στην ακαδημαϊκή μονάδα.

1.5 Η ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΈΚΘΕΣΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι Εκθέσεις Εξωτερικής Αξιολόγησης δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα της Αρχής (www.adip.gr ή www.hqaa.gr) κατά τρόπο που επιτρέπει στους επισκέπτες την αποθήκευσή τους στον υπολογιστή τους, καθώς και την εκτύπωσή τους.

Το κείμενο των Εκθέσεων δημοσιοποιείται στη γλώσσα στην οποία έχει συνταχθεί, και οπωσδήποτε στην Ελληνική, με ευθύνη της Αρχής. Σε κάθε περίπτωση, προκειμένου να επιτευχθεί ευρύτερη και ουσιαστική διεθνής δημοσιότητα της ποιότητας της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης, η έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης δημοσιοποιείται και στην Αγγλική γλώσσα. Η δαπάνη των μεταφράσεων βαρύνει τον προϋπολογισμό της Αρχής.

1.6 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Ως ενεργά και υπεύθυνα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και ως άμεσα ενδιαφερόμενοι για την ποιότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, οι φοιτητές/σπουδαστές μπορούν να συμμετέχουν σε όλα τα επίπεδα, σε όλα τα όργανα και σε όλες τις διαδικασίες της Διασφάλισης Ποιότητας.

Ένας εκπρόσωπος των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και ένας των μεταπτυχιακών φοιτητών, που ορίζονται από τους αντίστοιχους φορείς, μετέχουν στη σύνθεση της ΜΟ.ΔΙ.Π. του οικείου ιδρύματος (Ν. 3374/2005, άρθρο 2, παρ. 4).

Ένας εκπρόσωπος των φοιτητών ή σπουδαστών, που υποδεικνύεται από τον αρμόδιο φορέα εκπροσώπησης τους, μετέχει στην ΟΜ.Ε.Α. κάθε ακαδημαϊκής μονάδας (Ν. 3374/2005, άρθρο 5, παρ. 2).

Ένας εκπρόσωπος των φοιτητών, που ορίζεται με απόφαση της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Ελλάδας (Ε.Φ.Ε.Ε.) και ένας εκπρόσωπος των σπουδαστών, που ορίζεται με απόφαση της Εθνικής Σπουδαστικής Ένωσης Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.), μετέχουν ως μέλη στην Α.ΔΙ.Π. (Ν. 3374/2005, άρθρο 11, παρ. δ και ε).

Όλοι οι φοιτητές /σπουδαστές συμπληρώνουν **κάθε εξάμηνο** ερωτηματολόγια μαθήματος και διδάσκοντος για καθένα από τα μαθήματα που παρακολουθούν.

1.7 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τα βασικά κριτήρια της αξιολόγησης ορίζονται από το Νόμο 3374/2005 (άρθρο 3) ως ακολούθως:

1. Ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών

Τα κυριότερα κριτήρια αφορούν στα ακόλουθα σημεία:

- Βαθμός ανταπόκρισης του προγράμματος σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας
- Συνοχή και λειτουργικότητα του προσφερόμενου προγράμματος
- Ορθολογική οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας

- Εξεταστικό σύστημα που εφαρμόζεται
  - Βαθμός υποστήριξης από την υπάρχουσα υποδομή
2. Ποιότητα του διδακτικού έργου Αναφέρεται κυρίως στα ακόλουθα σημεία:

- Οργάνωση και εφαρμογή της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Αποτελεσματικότητα του ακαδημαϊκού προσωπικού
- Εκπαιδευτικά βοηθήματα
- Μέσα και υποδομές
- Χρήση νέων τεχνολογιών
- Σχέση αριθμού εκπαιδευτικού προσωπικού/φοιτητών και η μεταξύ τους συνεργασία
- Επίπεδο και ποιότητα της παρεχόμενης γνώσης
- Σύνδεση διδασκαλίας και έρευνας
- Κινητικότητα ακαδημαϊκού προσωπικού και φοιτητών

3. Ποιότητα του ερευνητικού έργου

4. Ποιότητα των λοιπών υπηρεσιών

Τα κριτήρια της αξιολόγησης τυποποιούνται, συμπληρώνονται και εξειδικεύονται με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει η Α.ΔΙ.Π.

1.8 Η ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- Η Διακήρυξη της Βολογνα (1999)
- Η Διακοίνωση της Πράγας (Prague Communiqué, 2001)
- Η Διακοίνωση του Βερολίνου (Berlin Communiqué, 2003)
- Η Διακοίνωση του Μπέργκεν (Bergen Communiqué, 2005)
- Η Διακοίνωση του Λονδίνου (London Communiqué, 2007)
- Η Διακοίνωση του Λουβέν (Leuven_Louvain-la-Neuve Communiqué, 2009)
- ENQA (Ευρωπαϊκή Ένωση Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση)
- Ο Ευρωπαϊκός Κατάλογος των Οργανισμών Διασφάλισης της Ποιότητας (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR - www.eqar.eu)

1.8.1 Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ BOLOGNA (1999)

Με την υπογραφή της Διακήρυξης της Μπολόνια το 1999, οι Ευρωπαίοι Υπουργοί Παιδείας διακήρυξαν τη βούληση να εδραιώσουν μέχρι το 2010 τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης, δηλαδή να εναρμονίσουν τη δομή των σπουδών στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα περιέλαβε βελτίωση της αναγνώρισης των πτυχίων, προαγωγή της κινητικότητας και προαγωγή της ευρωπαϊκής συνεργασίας σε θέματα διασφάλισης της ποιότητας.

Η διαδικασία της Μπολόνια, η οποία δρομολογήθηκε το 1999, είναι μια διακυβερνητική πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη δημιουργία μέχρι το 2010 ενός ενιαίου Ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή στην εναρμόνιση της δομής των σπουδών στην Ευρώπη. Για την επίτευξη αυτού του στόχου η διαδικασία της Μπολόνια προβλέπει τρεις τομείς δράσης προτεραιότητας:

- 1) καθιέρωση του συστήματος των «τριών κύκλων σπουδών» (πτυχίο/μεταπτυχιακό/διδακτορικό),
- 2) διασφάλιση της ποιότητας και
- 3) αναγνώριση προσόντων και περιόδων σπουδών με σκοπό την προαγωγή της κινητικότητας.

Σε εκτέλεση των ανωτέρω και για να προαγάγουν την ευρωπαϊκή συνεργασία σε θέματα διασφάλισης της ποιότητας, οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες συνέστησαν εθνικά όργανα διασφάλισης της ποιότητας.

Σήμερα η διαδικασία της Μπολόνια συγκεντρώνει 46 χώρες – όλες συμβαλλόμενα μέρη της Ευρωπαϊκής Μορφωτικής Σύμβασης – οι οποίες συνεργάζονται με ευέλικτο τρόπο. Συμμετέχουν επίσης διεθνείς οργανώσεις και ευρωπαϊκές ενώσεις που εκπροσωπούν ιδρύματα, φοιτητές, προσωπικό και εργαζομένους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η διαδικασία της Μπολόνια είναι ένα εξαιρετο παράδειγμα ευρωπαϊκής συνεργασίας, τόσο εντός όσο και εκτός του πλαισίου της ΕΕ.

1.8.2 Η ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΓΑΣ (PRAGUE COMMUNIQUE, 2001)

Δύο χρόνια μετά την υπογραφή της διακήρυξης της Bologna και τρία χρόνια μετά την Διακοίνωση της Σορβόννης, οι ευρωπαίοι υπουργοί υπεύθυνοι για την ανώτερη εκπαίδευση, αντιπροσωπεύοντας 32 συνυπογράφοντες, συναντήθηκαν στην Πράγα για να επιθεωρήσουν την επιτευχθείσα πρόοδο και να θέσουν τις κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες για τα επόμενα χρόνια.

Οι υπουργοί επιβεβαίωσαν την δεσμευσή τους για την εδραίωση της Ανώτατης Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης μέχρι το 2010. Η επιλογή της Πράγας για την διαξαγωγή αυτής της συνάντησης είναι συμβολική υπό το πρίσμα της θέλησης να συμπεριληφθούν όλες οι χώρες της Ευρώπης, στο πλαίσιο της διεύρυνσης της Ε.Ε.

1.8.3 Η ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ (BERLIN COMMUNIQUE, 2003)

Η σύνοδος των Ευρωπαϊκών Υπουργών Παιδείας στο Βερολίνο (2003) ανέθεσε στην ΕΝQA να αναπτύξει ένα κοινό σύνολο σταθεροτύπων, διαδικασιών και οδηγιών για την διασφάλιση της ποιότητας. Το κείμενο που συντάχθηκε από την ΕΝQA ("Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area") υιοθετήθηκε κατά την επόμενη Σύνοδο στο Bergen το 2005.

Προβλέπεται διασφάλιση της ποιότητας σε τρία διαφορετικά επίπεδα:

- 1) Εσωτερική διασφάλιση - στο επίπεδο των ακαδημαϊκών μονάδων και Ιδρυμάτων με διαδικασίες που πραγματοποιούνται από τα ίδια τα ιδρύματα
- 2) Εξωτερική διασφάλιση, από οργανισμούς εκτός των ιδρυμάτων
- 3) Εξωτερική αξιολόγηση των ίδιων των οργανισμών ως εγγύηση της υπευθυνότητας και της ανεξαρτησίας με την οποία εφαρμόζουν τις διαδικασίες εξωτερικής αποτίμησης των ιδρυμάτων.

Η Διακοίνωση του Μπέργκεν (Bergen Communique, 2005)

- ΕΝQA (Ευρωπαϊκή Ένωση Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση)

Η ΕΝQA ιδρύθηκε το 2000 με σκοπό να προαγάγει την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της διασφάλισης της ποιότητας αρχικά ως Δίκτυο και από το 2004 ως Ένωση. Η ιδέα της Ένωσης προήλθε από το Πιλοτικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την αξιολόγηση της ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (1994-95), το οποίο έδειξε την σημασία της συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειριών στον χώρο της διασφάλισης ποιότητας και ενισχύθηκε αποφασιστικά με την Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1998 για στενή ευρωπαϊκή συνεργασία, με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (Recommendation of the Council 98/561/EC) και με την Διακήρυξη της Μπολόνια το 1999.

Η σύνοδος των Ευρωπαϊκών Υπουργών Παιδείας στο Βερολίνο (2003) ανέθεσε στην ΕΝQA να αναπτύξει ένα κοινό σύνολο σταθεροτύπων, διαδικασιών και οδηγιών για τη διασφάλιση της ποιότητας και να διαμορφώσει καλές πρακτικές. Το κείμενο που συντάχθηκε από την ΕΝQA ("Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area") υιοθετήθηκε κατά την επόμενη Σύνοδο στο Bergen (2005).

Σύμφωνα με την ΕΝQA, οι βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας είναι :

- Το υψηλό αίσθημα ευθύνης των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων απέναντι στους φοιτητές/σπουδαστές και την κοινωνία γενικότερα, για την παροχή υψηλής ποιότητας ανώτατης εκπαίδευσης
- Η θεμελιώδης σημασία της αυτονομίας των Ιδρυμάτων, η οποία πάντως συναρτάται άρρηκτα με τη μεγάλη ευθύνη που η αυτονομία συνεπάγεται
- Η ανάγκη να καθιερωθεί μία αποτελεσματική ως προς τους στόχους εξωτερική διαδικασία διασφάλισης της ποιότητας χωρίς να επιβαρύνονται δυσανάλογα τα αξιολογούμενα Ιδρύματα.

Οι κοινοί σταθερότυποι, κατευθυντήριες οδηγίες και καλές πρακτικές της ΕΝQA βασίζονται σε γενικά αποδεκτές αρχές που αποσκοπούν:

- Στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Στην υποστήριξη και υποβοήθηση των ΑΕΙ στη διαχείριση και βελτίωση

της ποιότητάς τους και συνακόλουθα στην ενίσχυση, καταξίωση και δικαίωση της αυτονομίας τους

- Στη διαμόρφωση ενιαίου πλαισίου για το έργο των φορέων Διασφάλισης Ποιότητας
- Στην καθιέρωση διαφανούς, απλής και κατανοητής διαδικασίας Εξωτερικής Διασφάλισης Ποιότητας.

Οι δραστηριότητες της ENQA χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- Ο Ευρωπαϊκός Κατάλογος (Register) των Οργανισμών Διασφάλισης της Ποιότητας (European Quality Assurance Register for Higher Education - EQAR)

Ο Ευρωπαϊκός Κατάλογος (Register, EQAR) ιδρύθηκε από τις ευρωπαϊκές αντιπροσωπευτικές ενώσεις οργανισμών - όργανα διασφάλισης της ποιότητας, φοιτητών, πανεπιστημίων και άλλων οργανισμών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ENQA, ESU, EUA και EURASHE αντίστοιχα), για να ενισχύσει την διαφάνεια της διασφάλισης ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση σε όλη την Ευρώπη.

Ο EQAR θα δημοσιοποιεί και θα διαχειρίζεται ένα κατάλογο των αρχών διασφάλισης της ποιότητας που εφαρμόζουν ουσιαστικά τα Ευρωπαϊκά πρότυπα και κατευθυντήριες οδηγίες για την Διασφάλιση της Ποιότητας (European Standards and Guidelines for Quality Assurance (ESG), προκειμένου να παράσχουν στο ενδιαφερόμενο κοινό σαφή και αξιόπιστη πληροφόρηση σχετικά με τις αρχές διασφάλισης της ποιότητας που υπάρχουν στην Ευρώπη.

Ο Κατάλογος θα εγκατασταθεί στο Διαδίκτυο και θα είναι ελεύθερα προσβάσιμος. Αναμένεται δε ότι θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου της ανώτατης εκπαίδευσης, ενισχύοντας τη διαφάνεια των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας και κατά συνέπεια την εμπιστοσύνη στην αξιοπιστία της ευρωπαϊκής εκπαίδευσης, τη μεγαλύτερη κινητικότητα και τη διεθνή αναγνώριση.

1.9. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

⁵ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ Αθήνα 16 Μαΐου 2005 Το «Σχέδιο Νόμου για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση»

⁶ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ «ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ»

1. J. Chevallier "Reflexions sur l'istitution des autorites administratives ind'ependantes" J.C.P, Doctrine 1986, I3254.
2. βλ. Βιβλίο των Colliard-Timsit "Les autorit'es administratives ind'ependantes" ed. PUF, 1998, άρθρο του Howard Machin - καθηγητή στο London School of Economics- "L'experiance britannique" σελ. 235-250.
3. Βέβαια Ανεξάρτητες Αρχές υπάρχουν και στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και ο Ευρωπαίος Επόπτης για τα Προσωπικά Δεδομένα.
4. Βλ. ενδεικτικά τις συμβολές των Α. Μπενάκη, Ν. Φραγκάκη, Ρ. Hustinx, Ν. Αλιβιζάτου, Μ. Nowicki, Γ. Παπαδημητρίου, Σ. Σημίτη, Γ. Βέη, Δ. Γουργουράκη, Γ. Καμίμη, Α. Λαμπρινόπουλου, Ι. Λασκαρίδη, Π.Παυλόπουλου, Ε. Βενιζέλου, Σ. Ματθία σε: Ν. Φραγκάκη (επιμ.), "Οι ανεξάρτητες αρχές στη σύγχρονη δημοκρατία", 2008, Α. Μαρίνος, "Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές στην Ελλάδα", ΕΔΔΔ 2008, σ. 5επ., Γ. Καμίνης, "Οι ανεξάρτητες αρχές πέντε χρόνια μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος", σε: Ξ. Κοντιάδης (επιμ.), "Πέντε χρόνια μετά την συνταγματική αναθεώρηση του 2001", Τόμος Δεύτερος, 2006, σ. 813επ., Ε. Μπέσιλα-Μακρίδη, "Οι συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές και η επιβολή προστίμων" Τιμητικός Τόμος ΣΤΕ, 2004, σ. 783επ., Α. Κεχρής, "Σκέψεις επί της έννοιας Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή", ΕφηΜΔΔ 2007, σ. 353επ., Φ. Μπότσης, "Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος των συνταγματοποιημένων Ανεξαρτήτων Αρχών", ΕφηΜΔΔ 2007, σ. 361επ., Α. Παραράς, "Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές σήμερα", ΕφηΜΔΔ 2006, σ. 123επ., Η. Μαυρομούστακου, "Ρύθμιση και δικαιώματα: συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες τάσεις", ΕφηΜΔΔ 2008, σ. 399επ., Ε Βενιζέλος, "Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου, 2008", σ. 611επ., Α. Μακρυδημήτρης, "Δημόσια Διοίκηση", 2007, σ. 157επ.

www.adip.gr
www.hqaa.gr
www.eqar.eu

2. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι το όργανο, το οποίο έχει ως αρμοδιότητα την εφαρμογή του ν. 703/77 "Περί Ελέγχου των Μονοπωλίων και Ολιγοπωλίων και Προστασίας του Ελεύθερου Ανταγωνισμού".

2.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Διατήρηση ή αποκατάσταση της υγιούς ανταγωνιστικής δομής της αγοράς
- Προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή
- Οικονομική ανάπτυξη

Μέσα

- Καταπολέμηση των πρακτικών που περιορίζουν ή νοθεύουν τον ανταγωνισμό και καταλήγουν σε βλάβη των καταναλωτών
- Καταπολέμηση των φραγμών εισόδου στην αγορά, η οποία πρέπει να είναι ελεύθερη και ανοιχτή για όλες τις επιχειρήσεις

Όροι

- Συνεργασία και κοινά πρότυπα με τις άλλες Ευρωπαϊκές Αρχές Ανταγωνισμού και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Ορθολογική παρέμβαση

2.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Κατά το νέο νόμο, η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνεργάζεται με τις ρυθμιστικές ή άλλες αρχές που ασκούν έλεγχο σε συγκεκριμένους τομείς της εθνικής οικονομίας. Η προισχύσασα διάταξη του ν.2837/2000 ανέφερε ρητά τις περιπτώσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας και της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων⁷.

Μάλιστα, έχει θεωρηθεί ότι καθ'ύλην αρμόδια για τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων στον τομέα των θαλάσσιων ενδομεταφορών, μετά τη θέσπιση του ν.2932/2001 και τη σύσταση της Ρυθμιστικής Αρχής Θαλάσσιων Ενδομεταφορών είναι η νεοπαγής αυτή αρχή και όχι η Επιτροπή Ανταγωνισμού⁸.

Ωστόσο η Επιτροπή είναι αρμόδια να διατυπώνει ύστατα από σχετικό αίτημα των πιο πάνω αρχών, τη γνώμη της για θέματα πολιτικής ανταγωνισμού στους τομείς αυτούς. Απαλείφτηκε με το νέο νόμο η πρόβλεψη ότι η Επιτροπή αποφασίζει, ως αποκλειστικως αρμόδια για την εφαρμογή του ν.703/1977, για τις υποθέσεις που παραπέμπονται σε αυτήν από τις αρχές αυτές⁹. Άρα ο νόμος αναθέτει κατ'αρχάς με τρόπο αποκλειστικό την εφαρμογή των διατάξεων του ν.703/1977 στις ειδικευμένες αρχές, επικυρώνοντας τη δυναμική που έχει αναπτυχθεί κατά τα τελευταία έτη.

⁷Η καταργημένη διάταξη του αρ.3 παρ.14 του ν.2867/2000 όριζε ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. μεριμνά για την τήρηση της νομοθεσίας περί τηλεπικοινωνιών, περιλαμβανομένων και θεμάτων ανταγωνισμού και ότι στο πλαίσιο αυτό μπορεί να ζητά την συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή να παραπέμψει σε αυτή το θέμα.

⁸ΝΣΚ 276/2003 (Γνμδ)

⁹Όπως δηλαδή από την Ε.Ε.Τ.Τ. κατά το αρ.3 παρ.14 του ν.2867/2000

Η νομοθετική αυτή ρύθμιση έχει επικριθεί διότι μπορεί να οδηγήσει σε κατακερματισμό της πολιτικής του ανταγωνισμού¹⁰, πλην όμως πρέπει να ληθούν υπόψη ευρύτεροι παράγοντες όπως το ήδη πολυδιασπασμένο σύστημα των ανεξαρτητων αρχών και η ύπαρξη ειδικών κοινοτικών ρυθμίσεων για τον ανταγωνισμό σε επιμέρους κλάδους της αγοράς, όπως ο τηλεπικοινωνιακός.

Είναι αξιοσημείωτο ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εξετάζοντας ένα προδικαστικό ερώτημα που του είχε υποβάλλει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, δεν δέχτηκε την αρμοδιότητά της να του απευθύνει ερωτήματα αυτού του είδους, άρα αμφισβήτησε την ανεξαρτησία αυτού του οιονει δικαιοδοτικού οργάνου¹¹.

Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού:

- Διαπιστώνει την ύπαρξη συμπράξεων επιχειρήσεων που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 παρ. 1 ν. 703/77. Αποφασίζει την απαλλαγή συμπράξεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, αλλά έχουν θετικά οικονομικά αποτελέσματα, είναι προς όφελος του καταναλωτή, δεν δημιουργούν προϋποθέσεις κατάργησης του ανταγωνισμού και δεν δεσμεύουν υπέρμετρα τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 παρ. 3 ν. 703/77.
- Διαπιστώνει την καταχρηστική συμπεριφορά επιχειρήσεων με δεσπόζουσα θέση στην αγορά κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 ν. 703/77.
- Διαπιστώνει την καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης στην οποία βρίσκεται προς αυτήν ή αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη ή προμηθευτή, ακόμη και προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 2α ν. 703/77.
- Ελέγχει προληπτικά την επίδραση στον ανταγωνισμό συγκεντρώσεων επιχειρήσεων κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 4 - 4στ ν. 703/77.
- Επιβάλλει κυρώσεις σε περιπτώσεις παράβασης των διατάξεων του ν. 703/77.
- Λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα, όταν πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1, 2, 2α και 5 ν. 703/77.
- Εξετάζει μετά από αίτημα του Υπουργού Ανάπτυξης ή αυτεπάγγελα συγκεκριμένο κλάδο της ελληνικής αγοράς και, εφόσον διαπιστώσει ότι στο συγκεκριμένο κλάδο δεν υπάρχουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού, μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή της, να λάβει κάθε απολύτως αναγκαίο κανονιστικό μέτρο που αφορά τη διάρθρωση της αγοράς και αποσκοπεί στη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού.
- Γνωμοδοτεί επί θεμάτων ανταγωνισμού όταν της ζητηθεί από τον Υπουργό Ανάπτυξης ή οποιονδήποτε άλλο αρμόδιο Υπουργό ή από ενώσεις επιμελητηρίων, βιομηχανικών και εμπορικών συλλόγων.
- Εφαρμόζει τις διατάξεις των άρθρων 81 και 82 της Συνθ. ΕΚ.

¹⁰Δ. Τζουγανάτος, <<Ο στόχος της αναβάθμισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι αστοχίες του ν.3373/2005 για την τροποποίηση του ν.703/1977, ΔΕΕ 10/2005 σ.1032.

¹¹Δ. Τζουγανάτος, <<Ο στόχος της αναβάθμισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι αστοχίες του ν.3373/2005 για την τροποποίηση του ν.703/1977, ΔΕΕ 10/2005 σ.1032.

- Συνεργάζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις άλλες Αρχές Ανταγωνισμού των άλλων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας του ανταγωνισμού.
  - Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, των υπουργικών αποφάσεων και των δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται στις περιπτώσεις προσβολής των προηγούμενων αποφάσεων.
- Η Επιτροπή **δεν** είναι αρμόδια:
- Για την τήρηση των διατάξεων του ν. 146/1914 περί αθέμιτου ανταγωνισμού, η εφαρμογή των οποίων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων.

2.3 ΣΥΣΤΑΣΗ

Με τον ν. 2996/95 η Επιτροπή Ανταγωνισμού απέκτησε τη μορφή ανεξάρτητης αρχής με διοικητική αυτοτέλεια, ενώ με τον ν. 2837/2005, απέκτησε και οικονομική αυτοτέλεια. Τέλος, με τον ν. 3373/2005 η Επιτροπή Ανταγωνισμού απέκτησε διακεκριμένη νομική προσωπικότητα που της επιτρέπει να παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλήψεις της, ενώ παράλληλα της αναγνωρίστηκε αρμοδιότητα κανονιστικής παρέμβασης σε κλάδους της οικονομίας (άρθρο 5 ν. 703/77).

Επί πλέον διευρύνθηκαν οι ελεγκτικές της εξουσίες όπως διευρυνθήκαν και οι αρμοδιότητες της στην εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού, συμφώνως προς τις διατάξεις του Κανονισμού:1/2003.

Η εσωτερική λειτουργία της και ο τρόπος διαχείρισης των πόρων της ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης.

Γενικότερα, αποτελεί θεματοφύλακα της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς και εγγυάται την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού.

2.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΡΧΩΝ

Στις ΗΠΑ_το ρόλο της Επιτροπής Ανταγωνισμού έχουν η FTC (Federal Trade Commission- www.ftc.gov) και το Υπουργείο Δικαιοσύνης (Department of Justice, (DoJ)).

Από αυτές μόνο η FTC έχει την αρμοδιότητα να επιβάλλει πρόστιμα και να ελέγχει συγχωνεύσεις. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης μπορεί να στραφεί μόνο δικαστικά ως απλός διάδικος εναντίον επιχειρήσεων που παραβιάζουν τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού.

Για τις τηλεπικοινωνίες ρυθμιστική αρχή είναι η Federal Communications Commission.

- Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ρόλο αυτόν ασκεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν) μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (Directorate General for Competition, DG Competition).
- Στη Γερμανία γενική αρχή ανταγωνισμού είναι το Bundeskartellamt, συνεπικουρούμενο από την Monopolkommission, η οποία έχει γνωμοδοτικές αρμοδιότητες. Ειδική ρυθμιστική αρχή για τις τηλεπικοινωνίες είναι η Regulierungsbehörde für Telekommunikation und Post.
- Στη Μεγάλη Βρετανία γενική αρχή ανταγωνισμού είναι το Office for Fair Trading συνεπικουρούμενο από την Competition Commission, η οποία έχει γνωμοδοτικές αρμοδιότητες.

2.5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

²ΝΣΚ 276/2003 (Γνμδ)

³Όπως δηλαδή από την Ε.Ε.Τ.Τ. κατά το αρ.3 παρ.14 του ν.2867/2000

⁴Δ. Τζουγανάτος, <<Ο στόχος της αναβάθμισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι αστοχίες του ν.3373/2005 για την τροποποίηση του ν.703/1977, ΔΕΕ 10/2005 σ.1032.

⁵Δ. Τζουγανάτος, <<Ο στόχος της αναβάθμισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι αστοχίες του ν.3373/2005 για την τροποποίηση του ν.703/1977, ΔΕΕ 10/2005 σ.1032.

www.ftc.gov

3. ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΕΕΗΜΕ)

Ιδρύθηκε με το άρθρο 2 του νόμου 2173/93 Φ.Ε.Κ. τ. Α. 16 Δεκεμβρίου 1993. Υπάγεται στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Τα μέλη της απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεν υπόκεινται σε διοικητικό έλεγχο κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Η Επιτροπή αποφασίζει για μείζονος ενδιαφέροντος θέματα κατόπιν παραπομπής από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.

3.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Ε.Ε.Η.Μ.Ε. συντάσσει τουλάχιστον κάθε εξάμηνο έκθεση αξιολόγησης για όλους τους κρατικούς και μη κρατικούς τηλεοπτικούς σταθμούς με εθνική εμβέλεια και όσους από τους κρατικούς και μη κρατικούς ραδιοφωνικούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς με τοπική εμβέλεια κρίνει σκόπιμο.

Η έκθεση αναφέρεται στα τεχνικά χαρακτηριστικά, καθώς και στην ποιότητα και την πληρότητα του προγράμματος με βάση τις αρχές του άρθρου 15 παράγραφος 2 του Συντάγματος και τις σχετικές διατάξεις των διεθνών συμβάσεων και της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Οι εκθέσεις αυτές συζητούνται σε δημόσια συνεδρίαση με την παρουσία εκπροσώπων των σταθμών, που δικαιούνται να υποβάλλουν υπόμνημα και να αναπτύξουν προφορικά τις απόψεις τους και υποχρεούνται να απαντήσουν στις ερωτήσεις της Επιτροπής.

Οι υπεύθυνοι όλων των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, καθώς και οι υπεύθυνοι και οι συντελεστές όλων των εκπομπών έχουν την υποχρέωση να προσέρχονται στην Επιτροπή και να παρέχουν εξηγήσεις, όταν τους ζητηθεί.

Τα πορίσματα των συζητήσεων της Ε.Ε.Η.Μ.Ε. πάνω στις εκθέσεις υποβάλλονται στη Βουλή των Ελλήνων.

3.2 ΣΥΣΤΑΣΗ

Συγκροτείται από τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και από έναν εκπρόσωπο των παρακάτω νομικών προσώπων που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από αυτά:

- 1) Την Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών
- 2) Την Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης
- 3) Την Ένωση Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών
- 4) Την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Προσωπικού-Π.Ο.Σ.Π. Ε.Ρ.Τ.
- 5) Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος – Π.Ο.Θ.Α.
- 6) Γ.Σ.Ε.Ε. (Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος)
- 7) Α.Δ.Ε.Δ.Υ (Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων)
- 8) Σ.Ε.Β. (Σύλλογος Ελλήνων Βιομηχάνων)
- 9) ΠΑ.ΣΕ.ΓΕ.Σ. (Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών)
- 10) Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. (Κεντρική Επιτροπή Δήμων κ Κοινοτήτων Ελλάδος)
- 11) Την Εκκλησία της Ελλάδας

3.3 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

«Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές»/Μανώλη Γ. Αντωνόπουλου/εκδόσεις Σάκκουλας

www.web.yme.gov.gr

4. ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή (ΕΑΑ) είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή με έδρα την Αθήνα, έχει συσταθεί με βάση το άρθ.9 του ν.3029/2002 και το έργο της συνδέεται αποκλειστικά με την κοινωνική και επαγγελματική ασφάλιση σε όλα τα επίπεδα.

Η Ε.Α.Α. έχει διοικητική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως προς τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της και την κίνηση πειθαρχικού ελέγχου κατά των μελών της. Διοικείται από πενταμελές διοικητικό συμβούλιο τα μέλη του οποίου είναι εκτελεστικά.

4.1 ΣΤΟΧΟΙ

Στόχοι της ΕΑΑ είναι :

- Η συνεχής οργάνωση, επεξεργασία και μελέτη των δεδομένων των ασφαλιστικών οργανισμών, με σκοπό να προκύπτει σταδιακά όλο και αρτιότερη εικόνα, (ανάλογα με την επάρκεια και ποιότητα των εκάστοτε δεδομένων), της κατάστασης του συστήματος της κοινωνικής ασφάλισης, μακροπρόθεσμα.
- Η αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης, της διαχείρισης κινδύνων, και των προοπτικών βιωσιμότητας των εποπτευομένων φορέων.
- Η κατάθεση προτάσεων για τη σταδιακή βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των φορέων της κοινωνικής και της επαγγελματικής ασφάλισης, προκειμένου αυτοί να είναι βιώσιμοι.
- Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.
- Η δημιουργία υγιών βάσεων για την περαιτέρω ανάπτυξη του θεσμού της επαγγελματικής ασφάλισης.
- Ο καθορισμός σαφώς νομοθετημένων προδιαγραφών, που θα βοηθήσουν στην καλύτερη και διαφανέστερη λειτουργία των ασφαλιστικών οργανισμών εν γένει.
- Η σταδιακή ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης στους ασφαλισμένους.

4.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες της ΕΑΑ, σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο, άπτονται του πρώτου και δεύτερου πυλώνα ασφάλισης και είναι συνοπτικά οι εξής:

- 1) Η μελέτη του συστήματος της κοινωνικής ασφάλισης στα πλαίσια του μακροχρόνιου οικονομικού και χρηματοδοτικού σχεδιασμού για την εξασφάλιση της κοινωνικής ανταποδοτικότητας, της βιωσιμότητας και της αναλογιστικής ισορροπίας του συστήματος αυτού.
- 2) Η παρακολούθηση της πορείας των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Π.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ., αλλά και κάθε άλλου ασφαλιστικού οργανισμού που εποπτεύεται από οποιοδήποτε Υπουργείο.

- 3) Η διατύπωση γνώμης για τις προοπτικές οικονομικής βιωσιμότητας ασφαλιστικών οργανισμών υπό ίδρυση, μορφής Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. και ο τακτικός ετήσιος αναλογιστικός έλεγχος αυτών.
- 4) Η συλλογή, η οργάνωση, η επεξεργασία και η αξιολόγηση των τεχνικών, οικονομικών, λογιστικών, δημογραφικών και άλλων συναφών στοιχείων που αφορούν στους ασφαλιστικούς οργανισμούς που υπάγονται σε οποιοδήποτε Υπουργείο.
- 5) Ο καθορισμός των προδιαγραφών των αναλογιστικών μελετών του πρώτου και δεύτερου πυλώνα ασφάλισης.
- 6) Η συνεργασία με τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών ή με διεθνή και ευρωπαϊκά όργανα καθώς και η συμμετοχή σε δραστηριότητες των εν λόγω αρχών και οργάνων.
- ΣΣυντάσσει αναλογιστικές εκθέσεις στα πλαίσια του μακροχρόνιου οικονομικού και χρηματοδοτικού σχεδιασμού για την εξασφάλιση της κοινωνικής ανταποδοτικότητας και της βιωσιμότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο σχεδιασμός αυτός λαμβάνει υπόψη τα υπάρχοντα και τα πιθανολογούμενα δεδομένα που αφορούν στο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και τις εξελίξεις και τάσεις σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και αποσκοπεί:
    - i) στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης,
    - ii) στην εξασφάλιση της κοινωνικής ανταποδοτικότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης.
- Ο μακροχρόνιος αυτός σχεδιασμός αναφέρεται στις τάσεις και στις προϋποθέσεις βιωσιμότητας και κοινωνικής αποδοτικότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης την επόμενη πενταετία και δεκαετία, και τροποποιείται ή αναθεωρείται κάθε έτος, ώστε να ενσωματωθούν τυχόν αναγκαίες μεταβολές. Ο σχεδιασμός αυτός εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία γνωστοποιείται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή της Βουλής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή, όπως και κάθε ετήσια τροποποίηση ή αναθεώρησή της, εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Α.Α., η οποία διατυπώνεται μετά τη σύνταξη της αντίστοιχης αναλογιστικής έκθεσης από την Ε.Α.Α.
- Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ο τύπος, το περιεχόμενο, οι προθεσμίες, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για τη σύνταξη και υπογραφή της έκθεσης αυτής.
- Πρακολουθεί την πορεία των αναλογιστικών δεδομένων των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλου ασφαλιστικού οργανισμού που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού. Συντάσσει την ετήσια έκθεση για την οικονομική κατάσταση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας και εισηγείται τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη διατήρηση της αναλογιστικής

ισορροπίας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και εν γένει υποβάλλει προτάσεις για τη βελτίωσή του.

Την έκθεση αυτή υποβάλλει στη Βουλή δια του Προέδρου της, στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

- Γνωμοδοτεί για ειδικότερα θέματα αναλογιστικής αποτίμησης των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλου ασφαλιστικού οργανισμού που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού.
- Συντάσσει ετήσια έκθεση για καθέναν από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλον ασφαλιστικό οργανισμό που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού και, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει λόγος, υποβάλλει προτάσεις για τη βελτίωση της οικονομικής τους θέσης ή τη συγχώνευσή τους. Την έκθεση αυτή υποβάλλει στη Βουλή δια του Προέδρου της, στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στον τυχόν αρμόδιο για την εποπτεία του συγκεκριμένου ασφαλιστικού οργανισμού Υπουργό.
- Καθορίζει τις προδιαγραφές εκπόνησης αναλογιστικών μελετών. Οι προδιαγραφές αυτές κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Α.Α.. Για την ποσοτική εξέλιξη της περιουσίας του Ο.Α.Π.-Δ.Ε.Η., που αναφέρεται στην παρ. 12 του άρθρου 34 του Ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α), οι αναλογιστικές μελέτες εκπονούνται με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4του ίδιου άρθρου.
- Συντάσσει τους ελληνικούς αναλογιστικούς πίνακες,
- Δατυπώνει γνώμη για τις προοπτικές οικονομικής βιωσιμότητας εν όψει πρότασης για ίδρυση ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλου ασφαλιστικού οργανισμού που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού, αφού λάβει υπόψη την αναλογιστική μελέτη που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτόν.
- Προβαίνει στους τακτικούς και έκτακτους αναλογιστικούς ελέγχους των ασφαλιστικών οργανισμών του παρόντος νόμου και υποβάλλει έκθεση με τα πορίσματα των ελέγχων αυτών στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στον αρμόδιο για την εποπτεία του συγκεκριμένου ασφαλιστικού οργανισμού Υπουργό και στο Δ.Σ. του οικείου οργανισμού. Οι τακτικοί έλεγχοι είναι υποχρεωτικοί και γίνονται μία φορά το χρόνο. Οι έκτακτοι έλεγχοι γίνονται μετά από πρόσκληση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του αρμόδιου για την εποπτεία του συγκεκριμένου οργανισμού Υπουργού, του οικείου οργανισμού ή με πρωτοβουλία της Ε.Α.Α.. Σε περίπτωση που από τον τακτικό ή έκτακτο έλεγχο προκύψει ότι υπάρχουν μείζονα οικονομικά προβλήματα σε κάποιον ή κάποιους ασφαλιστικούς οργανισμούς του παρόντος νόμου, η Ε.Α.Α. υποχρεούται να υποβάλει προτάσεις για βελτίωση της οικονομικής τους θέσης ή ακόμα, σε περίπτωση που

εμφανίζεται πρόβλημα βιωσιμότητας κάποιου ή κάποιων ασφαλιστικών οργανισμών του νόμου αυτού, υποχρεούται να εισηγηθεί μέτρα για την αποκατάσταση της βιωσιμότητάς του ή, αν κρίνει ότι αυτή δεν είναι εφικτή, να γνωμοδοτήσει σχετικά με τη δυνατότητα ή και την ανάγκη συγχώνευσής τους με άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς του νόμου αυτού ή και διάλυσής τους, προτείνοντας στην περίπτωση αυτή και τον τρόπο διανομής της περιουσίας στους ασφαλισμένους.

- Συλλέγει, οργανώνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί τα απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής της τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, δημογραφικά και άλλα συναφή στοιχεία που αφορούν στους ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., στους ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλον ασφαλιστικό οργανισμό που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται τα στοιχεία αυτά, ο τρόπος χορήγησής τους στην Ε.Α.Α., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
- Συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών ή με διεθνή και ευρωπαϊκά όργανα και συμμετέχει σε δραστηριότητες των εν λόγω αρχών και οργάνων.
- Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, όπως σωματεία, ενώσεις προσώπων, λογαριασμοί, λοιπά μορφώματα χωρίς νομική προσωπικότητα με σκοπό την παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών μπορούν να υπάγονται με αίτησή τους στην εποπτεία και τον έλεγχο της Ε.Α.Α..
- Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μετά από γνώμη της Ε.Α.Α., μπορεί να ανατίθενται σε αυτήν και άλλες συναφείς αρμοδιότητες και να ορίζεται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών.

4.3 ΣΥΣΤΑΣΗ

Η Ε.Α.Α. συγκροτείται από πέντε (5) μέλη τα οποία διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα και διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα αρμοδιότητάς της.

Τα μέλη της Ε.Α.Α. διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες πανελληνίας κυκλοφορίας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ως Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Ε.Α.Α. δύο από τα μέλη της. Η απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η θητεία των μελών της Ε.Α.Α. είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους τα μέλη της Ε.Α.Α. δεν ανακαλούνται Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο θέση μέλους, διορίζεται νέο μέλος κατά τη διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αποχώρησε.

Κατά την πρώτη συγκρότηση της Ε.Α.Α. η θητεία του Προέδρου και ενός μέλους ορίζεται πενταετής, δύο μελών ορίζεται τετραετής και ενός μέλους ορίζεται τριετής.

4.3.1 ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ - Άρθρο 9

- Τα μέλη της Ε.Α.Α. εκπίπτουν αυτοδικαίως από τη θέση τους αν εκδοθεί σε βάρος τους αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.
- Η ιδιότητα του μέλους αναστέλλεται αν εκδοθεί παραπεμπτικό βούλευμα για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Αν ανασταλεί η ιδιότητα μέλους διορίζεται αναπληρωματικό μέλος, με τη διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Η θητεία του αναπληρωματικού μέλους διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή.
- Τα μέλη της Ε.Α.Α. είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και έχουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία.
- Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη της Ε.Α.Α απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητα στους τομείς των ασφαλίσεων και της αναλογιστικής επιστήμης. Αν μέλη της Ε.Α.Α. κατέχουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές των πιο πάνω επιχειρήσεων, τις οποίες έχουν αποκτήσει πριν από το διορισμό τους από οποιαδήποτε αιτία ή κατά τη διάρκεια της θητείας τους μόνο από κληρονομική διαδοχή, οφείλουν να υποβάλουν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωση, με την οποία αναλαμβάνουν την υποχρέωση να απέχουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους από την ενάσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής και ψήφου στα όργανα διοίκησης, διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρήσεων. Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι σύζυγοί τους.
- Τα μέλη της Ε.Α.Α. περιλαμβάνονται στους κατά το άρθρο 24 του Ν.2429/1996 (ΦΕΚ 155Α) υπόχρεους προς υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης.
- Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών της Ε.Α.Α..
- Η Ε.Α.Α. στις σχέσεις της με τις άλλες αρχές και τους τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων, εκπροσωπείται από τον Πρόεδρό της, όταν δε αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τον Αντιπρόεδρό της. Ο Πρόεδρος της Ε.Α.Α. μπορεί με αποφάσεις του να εξουσιοδοτεί άλλα μέλη της Ε.Α.Α. ή μέλη της Γραμματείας να ενεργούν για λογαριασμό του και να τον εκπροσωπούν για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών.
- Ε.Α.Α. συνέρχεται σε πρώτη συνεδρίαση τον Ιανουάριο του έτους 2003 ή, εάν οι διαδικασίες διορισμού των μελών της δεν έχουν ολοκληρωθεί έως τότε, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης διορισμού των μελών της.
- Μέλος της Ε.Α.Α. που προέρχεται από φορέα του δημόσιου τομέα, επανέρχεται αυτοδικαίως μετά τη λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από το διορισμό του. Η θητεία του στην Ε.Α.Α. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοίοβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από τον φορέα.

4.4 ΕΛΕΓΧΟΣ

Η Ε.Α.Α. απολαμβάνει πλήρους διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Αποκλειστικά και μόνον για θέματα νομιμότητας των πράξεών της και πειθαρχικών παραπτωμάτων των μελών της, ελέγχεται από τον εκάστοτε αρμόδιο Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

4.5 ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Η αποστολή της ΕΑΑ, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της, συνίσταται στην καλύτερη δυνατή αναλογιστική εξυπηρέτηση της κοινωνικής και επαγγελματικής ασφάλισης, στο επίπεδο έρευνας και μελέτης των δεδομένων τους, στην κατάθεση γνώμης για τους τομείς αρμοδιότητας της ΕΑΑ, στην άσκηση εποπτείας των σχετικών ασφαλιστικών οργανισμών, στη διατύπωση προτάσεων για την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους.

4.6 ΙΣΤΟΡΙΚΟ Ε.Α.Α

Ιστορικά, τα σημαντικότερα σημεία στην πορεία της ΕΑΑ είναι τα παρακάτω:

➤ Κοινωνική Ασφάλιση

Η εδραίωση επικοινωνίας και συνεργασίας με τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, ώστε να είναι εφικτή η συλλογή επαρκών, κατά το δυνατόν, στοιχείων για τους ασφαλισμένους και συνταξιούχους της χώρας σε ενιαία μορφή.

Η ανάπτυξη σύγχρονων εργαλείων – μοντέλων αναλογιστικής παρακολούθησης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης (ΣΚΑ) με την υποστήριξη του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO), και παράλληλα αφενός η ενσωμάτωσή τους στις υποδομές της, και αφετέρου η ανάλογη εκπαίδευση του προσωπικού της.

Η πραγματοποίηση αναλογιστικής μελέτης αποτίμησης των οικονομικών αποτελεσμάτων συνταξιοδοτικών συστημάτων (εισφορές-παροχές) για τους τέσσερις κυριότερους φορείς κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ και Δημόσιο).

Τα αποτελέσματα των μελετών αυτών κοινοποιήθηκαν στον τύπο, στη Βουλή των Ελλήνων και βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της ΕΑΑ.

Η κατάθεση έκθεσης στο ECOFIN σχετικά με την μακροπρόθεσμη εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης του ΣΚΑ 2007-2060.

➤ Επαγγελματική Ασφάλιση

Η οργάνωση λειτουργίας του δεύτερου Πυλώνα ασφάλισης. Με τη συνεργασία της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Ασφάλισης της ΓΓΚΑ του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, εκδόθηκαν Υπουργικές Αποφάσεις με κανόνες για την εν γένει λειτουργία και την οργάνωση των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ) καθώς και τους οικονομικούς, επενδυτικούς και αναλογιστικούς κανόνες που πρέπει να εφαρμόζονται.

➤ Η εισήγηση για τον εναρμονισμό της ελληνικής νομοθεσίας με την κοινοτική οδηγία 2003/41/EC, σχετικά με τις επενδύσεις των ΤΕΑ

➤ Η κατάθεση σύμφωνης γνώμης από το έτος 2003 έως σήμερα, για την άδεια ίδρυσης των ΤΕΑ: Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (ΤΕΑΟΙΠΟΙΚ), ΕΛΤΑ (ΤΕΑΕΛΤΑ), Οικονομολόγων (ΕΤΑΟ),

Γεωλόγων(ΤΕΑΓΕ), Εργαζομένων στα Καζίνο(ΤΕΑ Καζίνο), Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας (ΤΕΑΕΕΚΕ) και Αστυνομικών (ΤΕΑΕΤΔΕΑ).

- Η κατάθεση πρότασης στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για τη φορολογική μεταχείριση εισφορών και παροχών που προβλέπονται από τα καταστατικά των ΤΕΑ.

Διεθνή όργανα

- Η ενεργή συμμετοχή στην ομάδα εργασίας για τις «οικονομικές επιπτώσεις από τη γήρανση του πληθυσμού» (AWG)
- Της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής (EPC)
- Η ενεργή συμμετοχή στην «υποεπιτροπή δεικτών αναπλήρωσης σύνταξης» (ISG)
- Της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας (SPC)
- Η συνεργασία με το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO)

Εσωτερική Οργάνωση

Η κατάρτιση «Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας» και «Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας», οι οποίοι και θεσμοθετήθηκαν μέσω ανάλογων Υπουργικών Αποφάσεων.

Θεσμικό Πλαίσιο

- ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ Ν.3029/2002
ΦΕΚ Α' 160/11-7-2002
- ΥΨΟΣ, ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΠΛΗΞΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΕΑΑ
Υ.Α. Φ.Γεν.οικ.28181/5278 - ΦΕΚ Β' 1805/2003
- ΚΑΝΟΝΟΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΑΑ ΥΑ 795//2004/Β-1639 - ΦΕΚ Β' 1639/5-11-2004
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ
Υ.Α.Φ 2.8.5./οικ.3143/722 - ΦΕΚ Β' 564/8-5-2006

Νόμοι

Νόμος 2084/1992 - Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης
Νόμος 3029/2002 - Μεταρρύθμιση Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης
Νόμος 3232/2004 - Θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης και Άλλες Διατάξεις
Νόμος 3385/2005 - Επιπρόσθετες ρυθμίσεις για τα Τ.Ε.Α.
Νόμος 3586/2007 - Θεσμικό πλαίσιο επενδύσεων και αξιοποίησης της περιουσίας των ΦΚΑ
Νόμος 3371/2005 - Ίδρυση Ε.Τ.Α.Τ.

Υπουργικές Αποφάσεις

Κανόνες Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας των ΦΚΑ - ΦΕΚ 2161/2008
Πρόσληψη συμβούλων επενδύσεων από τους ΦΚΑ - ΦΕΚ 11/2009
Όροι λειτουργίας των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης - ΦΕΚ 462/2003
Διαδοχική Ασφάλιση σε Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης - ΦΕΚ 1703/2003

4.7 ΠΟΡΟΙ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ - Άρθρο 10

1. Πόροι της Ε.Α.Α. είναι οι εξής:

- Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς για την αναλογιστική παρακολούθηση και την εκπόνηση αναλογιστικών και άλλων μελετών που εκπονεί σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Α.Α., προσδιορίζεται το εκάστοτε ύψος και ο τρόπος είσπραξης, διαχείρισης και απόδοσης των ανωτέρω εσόδων.
- Πόροι προερχόμενοι από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από άλλες ανάλογες πηγές για δραστηριότητες της Ε.Α.Α. μέσα στα πλαίσια των κατά το άρθρο 9 του παρόντος νόμου δραστηριοτήτων της, καθώς και κάθε άλλος νόμιμος πόρος.
- Ετήσια επιχορήγηση του Κρατικού Προϋπολογισμού.
- Το πρώτο έτος λειτουργίας της Ε.Α.Α. το σύνολο των λειτουργικών εξόδων, καθώς και το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

2. Οι κάθε φύσεως πόροι της Ε.Α.Α. κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό, τη διαχείριση του οποίου έχει η Ε.Α.Α., σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της παραγράφου 16 του άρθρου αυτού.

3. Η Ε.Α.Α. έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης και να δημοσιεύει τις οικονομικές καταστάσεις, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

4. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο (2) ορκωτούς ελεγκτές. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται σε μία (1) ημερήσια και μία (1) οικονομική εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μαζί με την έκθεση πεπραγμένων και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους υποβάλλονται από την Ε.Α.Α. στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και από αυτήν στον Πρόεδρο της Βουλής. Η Ε.Α.Α. υπόκειται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

5. Η Ε.Α.Α. δύναται να προβαίνει σε ανάθεση μελετών, έργων και σε πραγματοποίηση προμηθειών, με απευθείας ανάθεση ή με διαγωνισμό σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και όπως ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της ειδικότερα ρυθμίζει. Ειδικότερα, η Ε.Α.Α. δύναται, μετά από απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να αναθέτει τηρουμένων των κειμένων σχετικών διατάξεων σε αναλογιστικούς οίκους, αναλογιστικές μελέτες ειδικού ασφαλιστικού ενδιαφέροντος. Στις περιπτώσεις που η κείμενη νομοθεσία προβλέπει διαγωνισμό, η Ε.Α.Α. συντάσσει την προκήρυξη του διαγωνισμού για την

εκπόνηση των εν λόγω, προκηρύσσει το διαγωνισμό, προβαίνει στην κατά νομό παραλαβή των μελετών και τις αξιοποιεί κατάλληλα.

6. Για την εκτέλεση της αποστολής της Ε.Α.Α. ιδρύεται στην Ε.Α.Α. Γραμματεία.

7. Με απόφαση της Ε.Α.Α. ορίζεται ο Διευθυντής της Γραμματείας και ο Αναπληρωτής του.

8. Στην Ε.Α.Α. λειτουργεί και δικαστικό γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν το τελευταίο. Για το σκοπό αυτόν αυξάνονται οι θέσεις των Παρέδρων κατά μία (1).

9. Για τη στελέχωση της Γραμματείας συνιστώνται είκοσι πέντε (25) οργανικές θέσεις προσωπικού. Οι θέσεις διακρίνονται ως εξής:

- α) Δεκατέσσερις (14) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 25 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α).
- β) Τέσσερις (4) θέσεις διοικητικού προσωπικού κατηγορίας ΠΕ.
- γ) Τρεις (3) θέσεις διοικητικού προσωπικού κατηγορίας ΔΕ.
- δ) Τέσσερις (4) θέσεις βοηθητικού προσωπικού κατηγορίας ΥΕ.

10. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αποσπάται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων προσωπικό, που υπηρετεί στο Δημόσιο και το δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Ν.1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), για την κάλυψη των οργανικών θέσεων της Γραμματείας της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, του κλάδου ΠΕ Αναλογιστών,

καθώς και άλλο προσωπικό που έχει τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στις αντίστοιχες θέσεις. Στις ίδιες αποφάσεις ορίζεται η χρονική διάρκεια της απόσπασης.

11. Αποσπασμένος στην Ε.Α.Α., που προέρχεται από το Δημόσιο και το δημόσιο τομέα, επανέρχεται αυτοδίκαια μετά τη λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπασή του. Η θητεία του στην Ε.Α.Α. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοιόβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από τον φορέα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ειδικό επιστημονικό επίδομα του προσωπικού που υπηρετεί στη γραμματεία της Ε.Α.Α. ως αποσπασμένοι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι του δημόσιου τομέα κατηγορίας ΠΕ Αναλογιστών, ώστε ο μισθός τους να είναι ίσος με το μισθό των υπαλλήλων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που υπηρετούν στις θέσεις της κατηγορίας του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, κατά παρέκκλιση των διατάξεων μισθοδοσίας των δημοσίων υπαλλήλων. Επίσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου οργάνου της Ε.Α.Α., καθορίζονται τα επιδόματα και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις πρόσθετες αποζημιώσεις, την υπερωριακή απασχόληση και την αποζημίωση μετακίνησης του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν.

12. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να μεταφέρεται και να εντάσσεται ή να μετατάσσεται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων προσωπικό, που υπηρετεί στο Δημόσιο και το δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Ν.1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α), για την κάλυψη των οργανικών θέσεων της γραμματείας της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, του κλάδου ΠΕ Αναλογιστών, καθώς και άλλο προσωπικό που έχει τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στις αντίστοιχες θέσεις.

Η επιλογή των μεταφερομένων και εντασσομένων γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της Ε.Α.Α. μετά από δημόσια ανακοίνωση, στην οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις.

13. Με τον Κανονισμό της Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης ορίζεται η κατανομή του προσωπικού στις υπηρεσιακές μονάδες της Ε.Α.Α., ο τρόπος συγκρότησης του υπηρεσιακού συμβουλίου που θα επιλαμβάνεται των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Γραμματείας κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, καθώς και το όργανο που είναι αρμόδιο να κρίνει τα πειθαρχικά αδικήματα του προσωπικού αυτού.

14. Οι ειδικότητες και τα προσόντα πρόσληψης του προσωπικού καθορίζονται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Α.Α.

15. Το προσωπικό που αναφέρεται στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997 (ΦΕΚ206Α), όπως ισχύει.

16. Με προεδρικό διάταγμα, μετά πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και γνώμη της Ε.Α.Α., θεσπίζεται ο «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης».

Με τον Κανονισμό ρυθμίζονται:

- α. Η εσωτερική λειτουργία της Ε.Α.Α..
- β. Ο τρόπος σύστασης της επιτροπής πρόσληψης του εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού της παρ. 9 περίπτωση α' του παρόντος.
- γ. Ο τρόπος διαχείρισης των πόρων της.
- δ. Οι ειδικότητες των θέσεων του προσωπικού της Γραμματείας, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιακών μονάδων της, οι όροι εργασίας του προσωπικού της.
- ε. Τα θέματα σύναψης συμβάσεων προμηθειών υλικών και υπηρεσιών και
- στ. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία της Ε.Α.Α και της Γραμματείας της.

17. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Α.Α., ο Πρόεδρος της Αρχής ορίζεται ως διατάκτης και υπόλογος, μπορεί να εκδίδει χρηματικά εντάλματα και τίτλους πληρωμής, να διαχειρίζεται το λογαριασμό της Αρχής, να συνάπτει συμβάσεις και να αποφασίζει για την ανάθεση προμηθειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2362/1995 (ΦΕΚ 247 /1:) "Περί Δημοσίου Λογιστικού", του Ν. 2286/1995 (ΦΕΚ 19Α) "Προμήθειες του Δημόσιου Τομέα" και του Π.Δ. 3941/1996 (ΦΕΚ 266 Α) "Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)", όπως ισχύουν.

18. Όπου από τις διατάξεις του παρόντος νόμου προβλέπεται εκπόνηση μελέτης της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής των άρθρων 10 και 11 του παρόντος, έως την έναρξη λειτουργίας της θεωρείται η εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4.8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.syllogos.gr

5. ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Η Αρχή αποτελεί ανεξάρτητη διοικητική αρχή, με δικό της προϋπολογισμό και δική της γραμματεία και δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο.

Κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη της Αρχής απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η Αρχή υπάγεται στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει έδρα την Αθήνα.

Ιδρύθηκε με τον ν. 3305/2005.

5.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - Άρθρο 20

Η Αρχή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Ελέγχει αν πληρούνται οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο προϋποθέσεις για τη σύσταση και λειτουργία των Μ.Ι.Υ.Α. και των Τραπεζών Κρυσσυντήρησης, για να τους χορηγηθεί άδεια λειτουργίας ή να ανανεωθεί η υπάρχουσα. Επιπλέον, διενεργεί εκτάκτους ελέγχους αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας.
- Εκδίδει τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος νόμου άδειες, υπό τις προϋποθέσεις που η ίδια ορίζει.
- Καταρτίζει τον ειδικό κώδικα δεοντολογίας για τα θέματα που σχετίζονται με την Ι.Υ.Α. και ελέγχει την τήρησή του.
- Εγκρίνει τα πρωτόκολλα για τη διενέργεια έρευνας σε γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια είτε αυτά χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη εγκυμοσύνης είτε όχι, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12.
- Συλλέγει και αρχειοθετεί τα κλινικά και ερευνητικά αποτελέσματα της δραστηριότητας των Μ.Ι.Υ.Α. και των Τραπεζών Κρυσσυντήρησης.
- Ενημερώνει και διαφωτίζει το κοινό σχετικά με τα θέματα της Ι.Υ.Α. μέσω της περιοδικής δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της δραστηριότητας των Μ.Ι.Υ.Α. σε εθνικό επίπεδο και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Επίσης παρακολουθεί και καταγράφει τις επιστημονικές και τις κοινωνικές εξελίξεις στον τομέα της Ι.Υ.Α..
- Αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων και επιβάλλει τις κατά το άρθρο 27 διοικητικές κυρώσεις. Καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.
- Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κοινοποιείται στην Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εν γένει δημοσιοποιείται με ευθύνη της Αρχής.

- Εξετάζει αναφορές ή καταγγελίες σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων, όταν αυτά θίγονται από τον τρόπο εφαρμογής των μεθόδων Ι.Υ.Α., καθώς και σχετικά με εξαιρετικά συμβάντα, και ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους για τις σχετικές ενέργειές της.
- Γνωμοδοτεί και υποβάλλει προτάσεις προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για απαιτούμενες νέες ρυθμίσεις ή τροποποιήσεις του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου.
- Συνεργάζεται με αντίστοιχες Αρχές άλλων Κρατών, καθώς και με Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς και φορείς σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
- Εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, στα οποία αναφέρεται ο παρών νόμος. Οι κανονιστικές πράξεις της Αρχής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι λοιπές αποφάσεις ισχύουν από την έκδοση ή την κοινοποίησή τους.
- Αποφασίζει για την τύχη των γαμετών, του γεννητικού υλικού και των γονιμοποιημένων ωαρίων που βρίσκονται ή φυλάσσονται σε νωπή ή κρυοσυντηρημένη κατάσταση σε μια Μ.Ι.Υ.Α. ή Τράπεζα Κρυοσυντήρησης, η λειτουργία της οποίας έχει ανασταλεί ή διακοπεί για οποιονδήποτε λόγο.
- Ασχολείται και με κάθε άλλο, μη ρητώς αναφερόμενο στον παρόντα νόμο θέμα, το οποίο κατά την κρίση της εντάσσεται στο πεδίο της Ι.Υ.Α..

5.2 ΣΥΣΤΑΣΗ - Άρθρο 21

Η Αρχή συγκροτείται από τον Πρόεδρο και οκτώ μέλη. Ως Πρόεδρος ορίζεται Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή μη είτε σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου είτε στο γνωστικό αντικείμενο της μαιευτικήςγυναικολογίας, με πείρα στην Ι.Υ.Α..

- Ο Πρόεδρος της Αρχής διορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Με την ίδια διαδικασία επιλέγεται και διορίζεται ο αναπληρωτής του Προέδρου. Τα μέλη της Αρχής, καθώς και οι αναπληρωτές τους, διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- Η θητεία του Προέδρου, των μελών της Αρχής και των αναπληρωτών τους είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά. Κανείς δεν μπορεί να υπηρετήσει περισσότερα από οκτώ συνεχόμενα έτη στην ίδια θέση.
- Η σύνθεση των μελών της Αρχής ανανεώνεται κατά το ήμισυ ανά τετραετία. Στο τέλος της πρώτης θητείας, τέσσερα μέλη της Αρχής, τα οποία κληρώνονται από τον Πρόεδρο, παρουσία όλων των μελών της, αμέσως μετά τη λήψη της απόφασης επιλογής τους, διορίζονται για επιπλέον θητεία δύο ετών. Ο Πρόεδρος της Αρχής και ο αναπληρωτής του διορίζονται πάντοτε για πλήρη θητεία.

- Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους της Αρχής διορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Η θητεία των μελών της Αρχής παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων.
- Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής διορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις ίδιες ιδιότητες και προσόντα. Εφόσον Πρόεδρος της Αρχής οριστεί Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή μη, σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου, ο αναπληρωτής του πρέπει να είναι υποχρεωτικά Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Α.Ε.Ι. στο γνωστικό αντικείμενο της μαιευτικής γυναικολογίας και αντίστροφα.

5.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Μετά τη γέννηση της Dolly και τα προβλήματα υγείας που αντιμετώπισε στη συνέχεια, παρατηρήθηκε μια γενική κινητοποίηση νομοθετικών παρεμβάσεων με απαγορευτικές, στις περισσότερες χώρες διατάξεις, που σε ορισμένες περιπτώσεις όπως στη Γαλλία, έφθασε στο σημείο να περιλαμβάνει και τις έρευνες με θεραπευτικό σκοπό.

Ο Έλληνας νομοθέτης, με τους νόμους 3089/2002 και 3305/2005, μέσα σε διάστημα μόλις δύο ετών, επιχειρεί να ρυθμίσει, καθυστερημένα σε σχέση με τις άλλες δυτικές χώρες, τα θέματα που άπτονται της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

Ο νέος νόμος 3305/2005 προβλέπει μεταξύ άλλων τη δημιουργία μιας Ανεξάρτητης Διοικητικής Εθνικής Αρχής για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, με αρμοδιότητα τον έλεγχο της εφαρμογής της βιονομοθεσίας¹². Ωστόσο, με πολλές ελλείψεις και μεγάλα προβλήματα λειτουργεί η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής στη χώρα μας. Παρά το γεγονός ότι η υπογονιμότητα πλήττει εκατοντάδες χιλιάδες ζευγάρια, στην Ελλάδα το ισχύον θεσμικό πλαίσιο - των νόμων 3089/2002 και 3305/2005 - δεν εφαρμόζεται ακόμη πλήρως και αυτό έχει ως αποτέλεσμα σοβαρές δυσλειτουργίες και ελλείψεις στο πεδίο της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής!

Χαρακτηριστικό της κατάστασης αυτής είναι το γεγονός ότι αν και από τα τέλη του 2005 έχει συσταθεί και λειτουργεί ανεξάρτητη Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, το τοπίο σε ότι αφορά τον έλεγχο και την εποπτεία του χώρου παραμένει «ομιχλώδες» λόγω της έλλειψης υποδομών και προσωπικού από τα οποία πάσχει η πλήρης ανάπτυξη της Αρχής.

Η δυσλειτουργία αυτή είναι ιδιαίτερα οδυνηρή για τη χώρα μας, καθώς το ολοένα αυξανόμενο πρόβλημα της υπογονιμότητας συνδέεται έμμεσα και με το πρόβλημα της υπογεννητικότητας που μαστίζει την Ελλάδα την τελευταία εικοσαετία. Η «ολέθρια σχέση» των δυο αυτών προβλημάτων απαιτεί τη στήριξη της Πολιτείας, η οποία μέχρι σήμερα δεν έχει κάνει πολλά πράγματα.

¹² Μητροσύλη, δικηγόρος-διδάκτωρ νομικών επιστημών Αρχαία Ελληνικής Ιατρικής 2007
www.mednet.gr

Αυτό τόνισαν σε συνέντευξη τύπου η Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών (κα Ξ. Παπαρρηγοπούλου – Σκορίνη) και ο αναπληρωτής Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Καθηγητής Μαιευτικής – Γυναικολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (κ. Β. Ταρλατζής).

[...]Αν η Αρχή είχε από την έναρξη λειτουργίας της την υποστήριξη της Πολιτείας, όπως έγινε και με τις άλλες ανεξάρτητες αρχές, ο σημερινός απολογισμός θα ήταν πολύ πιο πλούσιος και ενδιαφέρων. Θα έδειχνε πόσο πολύτιμη και απαραίτητη είναι η σωστή άσκηση των αρμοδιοτήτων της για ένα χώρο ο οποίος ακόμη λειτουργεί όπως και προηγουμένως, στη βάση αρχών παρωχημένων, προσπαθώντας, όμως να ακολουθεί και να εφαρμόζει και τους νέους νομοθετικούς κανόνες, για τους οποίους δεν είναι πάντα και σωστά όλοι ενημερωμένοι. Σ' αυτή την λίγο μπερδεμένη πραγματικότητα, η Αρχή δεν έχει ούτε τη δυνατότητα πρόληψης σοβαρών περιστατικών, ούτε τη δυνατότητα της εκ των υστέρων επιβολής κυρώσεων για παράνομες ενέργειες.

Καταλήγοντας, η Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής ανέφερε ότι οι άμεσες προτεραιότητές, μόλις υλοποιηθούν οι δεσμεύσεις της πολιτείας είναι:

- Η ολοκλήρωση της καταγραφής των Μονάδων ΙΥΑ και των Τραπεζών Κρυσυντήρησης.
- Η εν συνεχεία χορήγηση αδειών λειτουργίας στις εν λόγω ΜΙΥΑ και Τράπεζες Κρυσυντήρησης.
- Η μελέτη και κατασκευή λογισμικού για την απευθείας σύνδεση με τις ΜΙΥΑ, με σκοπό την εθνική καταγραφή των αποτελεσμάτων της ΙΥΑ.
- Η εκπόνηση ειδικού γιά την ΙΥΑ Κώδικα Δεοντολογίας και καλής Πρακτικής¹³

---

¹³ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Δελτίο Τύπου Τετάρτη 11 Ιουλίου 07

5.4 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

¹²Μητροσύλη, δικηγόρος-διδάκτωρ νομικών επιστημών Αρχαία Ελληνικής Ιατρικής 2007

¹³ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Δελτίο Τύπου Τετάρτη 11 Ιουλίου 07

www.mednet.gr

6. ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ (Ε.Ε.Τ.Τ)

Είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή που ιδρύθηκε το 1992 με τον Ν.2075 με την επωνυμία Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών (ΕΕΤ) και οι αρμοδιότητές της επικεντρώνονταν στην εποπτεία της απελευθερωμένης αγοράς των τηλεπικοινωνιών. Η λειτουργία της όμως ξεκίνησε το καλοκαίρι του 1995. Με την ψήφιση του Ν.2668/98 ο οποίος καθόριζε τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών, ανατέθηκε στην ΕΕΤ και η ευθύνη για την εποπτεία και ρύθμιση της αγοράς των ταχυδρομικών υπηρεσιών και μετονομάστηκε σε Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Με τον Ν.2867/2000 ενισχύθηκε ο εποπτικός, ελεγκτικός και ρυθμιστικός ρόλος της ΕΕΤΤ ενώ με τον ισχύοντα Ν. 3431/2006 περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθορίζεται το πλαίσιο παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών εντός της Ελληνικής Επικράτειας σύμφωνα με το ισχύον κοινοτικό δίκαιο, και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητές της.

6.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Είναι η διεύρυνση και αναβάθμιση της επικοινωνίας, ώστε η χώρα μας να συμμετέχει στην Κοινωνία της Γνώσης.

Βασική αποστολή της είναι κάθε κάτοικος της Ελλάδας να μπορεί να απολαμβάνει υπηρεσίες επικοινωνίας σύγχρονες, προσιτές και ασφαλείς.

Με το έργο της:

- Εξασφαλίζει την πρόσβαση όλων σε μεγάλο εύρος δικτύων και υπηρεσιών επικοινωνίας
- Προασπίζει τα δικαιώματα των καταναλωτών τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών
- Ενημερώνει διαρκώς τους καταναλωτές για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους
- Διασφαλίζει την αξιοποίηση σπάνιων εθνικών πόρων, όπως είναι το φάσμα ραδιοσυχνοτήτων και οι αριθμοδοτικοί πόροι
- Συμβάλλει στην ανάπτυξη των αγορών τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, με τη διαμόρφωση ενός ρυθμιστικού περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αρχές του ανταγωνισμού

Οι Αξίες που την διέπουν είναι:

- ✓ Η Κοινωνική Ευθύνη και ο σεβασμός απέναντι στο κοινωνικό σύνολο
- ✓ Οι σχέσεις εμπιστοσύνης με τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις
- ✓ Η συνεργασία
- ✓ Η καλλιέργεια του ομαδικού πνεύματος στο ανθρώπινο δυναμικό της για την πραγματοποίηση των κοινών στόχων

6.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η ΕΕΤΤ, είναι η Ανεξάρτητη Αρχή η οποία αποτελεί τον Εθνικό Ρυθμιστή που ελέγχει, ρυθμίζει και εποπτεύει:

(α) την αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ασύρματων επικοινωνιών και διαδικτύου και

(β) την ταχυδρομική αγορά, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ταχυμεταφοράς. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ ασκεί τις αρμοδιότητες Επιτροπής Ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές.

Ειδικότερα η ΕΕΤΤ :

- α)** Ρυθμίζει κάθε θέμα που αφορά στον καθορισμό σχετικών αγορών προϊόντων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ελληνική επικράτεια και προβαίνει στην ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού καθώς και κάθε θέμα που αφορά στον ορισμό και τις υποχρεώσεις παρόχων με σημαντική ισχύ στις σχετικές αγορές, ενεργώντας σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου. Έχει τη διακριτική ευχέρεια να ζητεί τη συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού, δηλαδή της εξειδικευμένης ρυθμιστικής διοικητικής αρχής, σε όσες περιπτώσεις η ίδια το κρίνει αναγκαίο.
- β)** Εποπτεύει και ελέγχει τους παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ασκεί τη σχετική κυρωτική αρμοδιότητα.
- γ)** Εκδίδει Κώδικες Δεοντολογίας για την παροχή δικτύων και υπηρεσιών των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών.
- δ)** Φυλάσσει, τηρώντας σχετικό αρχείο, όλα τα απαραίτητα στοιχεία που αποτυπώνουν την εικόνα της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελλάδα.
- ε)** Ασκεί οιονεί δικαστικό έργο, παρέχοντας τις υπηρεσίες της για την επίλυση διαφορών, που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτού του νόμου.
- στ)** Μεριμνά για την τήρηση της νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών και εφαρμόζει τις διατάξεις του Ν. 703/1977, όπως ισχύει, σε σχέση με την άσκηση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων αυτού του κλάδου, καθώς και τις διατάξεις των άρ. 81 και 82 της Συνθήκης της Ρώμης σύμφωνα με τον κανονισμό 1/2003/ΕΚ. Η Επιτροπή έχει τη διακριτική ευχέρεια να ζητεί τη συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε όσες περιπτώσεις το κρίνει αναγκαίο, η οποία επομένως είναι κατ' αρχήν αναρμόδια να εφαρμόσει το δίκαιο του ανταγωνισμού, για το οποίο πλην εξαιρέσεων έχει γενικευμένη αρμοδιότητα εφαρμογής.
- ζ)** Πάντως συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, όπως και με κάθε άλλη δημόσια αρχή για ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Ιδιαίτερα ασκεί αυτήν την αρμοδιότητα σε σχέση με:

-την προαναφερθείσα αρχή

-το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, με το οποίο άλλωστε έχει ως ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος τις κεραίες ραδιοφωνικής ή τηλεοπτικής εκπομπής, των επιχειρήσεων που εκείνο είναι αποκλειστικά αρμόδιο να αδειοδοτεί¹⁴,

- την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα¹⁵,

¹⁴ Κατά το άρ. 15 παρ. 2 του Συντάγματος.

¹⁵ Η οποία δεν είναι δόκιμο να αναφέρεται συνοπτικά ως «Αρχή Προστασίας Δεδομένων», δηλαδή με βάση την ονομασία της στα αγγλικά, όπως φαίνεται και στην ηλεκτρονική της διεύθυνση: www.dpa.gr.

- την Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών, δηλαδή την άλλη τηλεπικοινωνιακή ανεξάρτητη αρχή που θα μπορούσε να αναφέρεται πιο πάνω στο σχετικό κατάλογο και
- τη Γενική Γραμματεία Προστασίας του Καταναλωτή, μοντέρνα υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης η οποία διακρίνεται για τη φιλική δράση της προς τους καταναλωτές, οι οποίοι έχουν εύκολη πρόσβαση σε αυτήν¹⁶.

Σε σχέση με τις πληροφορίες που ανταλλάσσονται, η αποδέκτρια Αρχή πρέπει να εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα.

- η)** Διενεργεί ακροάσεις για τη διαπίστωση παραβάσεων διατάξεων αυτού του νόμου καθώς και για κάθε άλλη περίπτωση στην οποία δίνεται ρητά σχετική αρμοδιότητα με τον ίδιο.
- θ)** Έχει κανονιστική αρμοδιότητα για τις ακροάσεις, εκδίδει δηλαδή τη διοικητική πράξη του Κανονισμού Ακροάσεων, ο οποίος ρυθμίζει τα θέματα που σχετίζονται με τη διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας σε εφαρμογή των αρμοδιοτήτων της.
- ι)** Κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στις εθνικές κανονιστικές¹⁷ αρχές των άλλων κρατών - μελών τα σχέδια αποφάσεων που υπόκεινται στη διαδικασία κοινοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου και την κοινοτική νομοθεσία περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ισχύει, και έχει τη διακριτική ευχέρεια να υποβάλλει παρατηρήσεις στα κοινοποιούμενα σχέδια μέτρων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών άλλων κρατών - μελών.
- ια)** Συνεργάζεται με τις αντίστοιχες εθνικές ρυθμιστικές αρχές των υπόλοιπων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹⁸ ή τρίτων κρατών καθώς και με κοινοτικούς ή διεθνείς φορείς σε θέματα αρμοδιότητάς της.
Εκπροσωπεί την Ελλάδα στην Ομάδα των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών και συνεργάζεται με το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών σε αυτό το σημείο¹⁹.

¹⁶ Μέσα από την επιτυχή τηλεφωνική γραμμή εξυπηρέτησης με το εγκεφαλικό νούμερο 1520 και την ιστοσελίδα www.efrolis.gr.

¹⁷ Δηλαδή ρυθμιστικές, όπως η ίδια η Εθνική Επιτροπή χαρακτηρίζεται στο νόμο.

¹⁸ Με την επιφύλαξη του άρ. 16 του νόμου, που αναφέρεται στις σχέσεις της Επιτροπής με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές άλλων Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁹ Μάλιστα, παρέχει κάθε αναγκαία υποστήριξη στο Υπουργείο για την εκπροσώπηση της Χώρας σε διεθνείς και κοινοτικούς οργανισμούς, σε όποιες περιπτώσεις αρμόδιο για την εκπροσώπηση της Χώρας είναι εκείνο

6.3 ΣΥΣΤΑΣΗ

Η Επιτροπή αναφέρεται ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή με έδρα την Αθήνα, που απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας. Έχει την ευχέρεια να εγκαθιστά και να λειτουργεί γραφεία και σε άλλες πόλεις της επικράτειας. Οι αποφάσεις της γνωστοποιούνται με μέριμνά της στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών. Ενώ δηλαδή οι πράξεις της ισχύουν κατά κανόνα από την έκδοσή τους, προβλέπεται η υποχρεωτική τους κοινοποίηση στον Υπουργό έτσι ώστε αυτός να ενημερώνεται για το περιεχόμενό τους και να καθορίζει τη στάση του. Διατηρείται μάλιστα η υποχρέωση της Επιτροπής να υποβάλλει στον Υπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής ετήσια έκθεση πεπραγμένων.

Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της αρχής καθορίζονται ως δημόσιοι λειτουργοί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης²⁰. Οι αποδοχές τους όπως και η αποζημίωση των υπόλοιπων μελών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που ισχύουν²¹. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τα μέλη έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας και υποβάλλουν στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου την προβλεπόμενη²² ετήσια δήλωση περιουσιακής κατάστασης.

Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και τα μέλη έχουν υποχρέωση πίστης για το χρονικό διάστημα που ακολουθεί τη θητεία τους. Συγκεκριμένα, δεσμεύονται να τηρούν την εμπιστευτικότητα εμπορικών πληροφοριών τις οποίες αποκτούν χάρη στη θέση τους αυτή για μία τετραετία μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από την Επιτροπή.

Πέρα από τα κωλύματα διορισμού για τα μέλη της Επιτροπής²³ προβλέπονται και ασυμβίβαστα.

Ο βασικός κανόνας είναι ότι στον Πρόεδρο, στους Αντιπροέδρους και στα υπόλοιπα μέλη της, στο προσωπικό της όπως και στο προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνιών απαγορεύεται άμεσος ή έμμεσος προσπορισμός οποιουδήποτε οφέλους από υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ταχυδρομικές επιχειρήσεις ή από τρίτους, που επηρεάζονται άμεσα από τη δραστηριότητά τους.

Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τα μέλη της Επιτροπής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Την πειθαρχική διαδικασία, ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου κινεί ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, για τον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους και τα μέλη της.

Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την παύση ή μη του μέλους.

Το συμβούλιο αποτελείται από ένα Σύμβουλο Επικρατείας, έναν Αρεοπαγίτη και τρεις Καθηγητές Πανεπιστημίου με γνωστικό αντικείμενο τις επικοινωνίες και το δίκαιο, με τριετή θητεία. Καθήκοντα προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος από τους δικαστικούς και το όργανο συγκροτείται με απόφαση του οικείου Υπουργού. Ο Υπουργός οφείλει να εκδώσει διοικητική πράξη διαπιστωτικού χαρακτήρα για την ποινή που επιβάλλει το συμβούλιο.

20 Με εξαίρεση τα διδακτικά καθήκοντα μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Πανεπιστημίου, σε καθεστώς μερικής απασχόλησης.

21. Όπως και η αμοιβή του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του αντίστοιχου πειθαρχικού συμβουλίου.

22 Από το Ν. 3213/2003, όπως ισχύει.

23 Κατά το άρ. 7.

Ενώπιον του ίδιου οργάνου, μπορεί να προσβάλει ο ενδιαφερόμενος, ο Υπουργός και ο Πρόεδρος της Επιτροπής την πράξη της με την οποία επιβάλλεται σε μέλος της έκπτωση από το αξίωμά του λόγω κωλύματος ή ασυμβιβάστου.

Η Επιτροπή συνέρχεται στην έδρα της ή και εκτός αυτής, αν τούτο οριστεί προηγουμένως, τακτικά μία τουλάχιστον φορά το μήνα και έκτακτα, όταν ζητηθεί από τον Πρόεδρο ή τέσσερα τουλάχιστον μέλη της και συνεδριάζει νόμιμα εφόσον μετέχουν ο Πρόεδρος ή ο αρμόδιος για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης από τους Αντιπροέδρους καθώς και τέσσερα μέλη και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων.

Προβληματική είναι και η ρύθμιση ότι το νέο μέλος υπηρετεί για το υπόλοιπο της θητείας του αποχωρούντος καθώς έτσι δίνεται η εντύπωση ενός τυπικά μόνο ανεξάρτητου οργάνου.

Τα μέλη της Επιτροπής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ενεργούν συλλογικά αλλά με απόφασή της ανατίθενται στον Πρόεδρο ή στα μέλη της ή σε υπάλληλό της συγκεκριμένα καθήκοντα διοίκησης ή και διαχείρισης. Ομοίως επιτρέπεται να μεταβιβάζεται στον Πρόεδρο ή σε μέλη της η αρμοδιότητα έκδοσης ατομικών διοικητικών πράξεων ενώ η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται παράλληλα και από την Ολομέλεια.

Η Επιτροπή εκπροσωπείται έναντι τρίτων, τόσο δικαστικά όσο και εξώδικα, από τον Πρόεδρο ή, όταν αυτός κωλύεται, από τον αρμόδιο Αντιπρόεδρο και επικουρικά, σε περίπτωση κωλύματος του τελευταίου, από μέλος της²⁴.

Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης ενώ χρέη εισηγητή ασκεί ο Πρόεδρος ή άλλο μέρος, που το ορίζει αυτός.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες, κάτι άλλωστε που επιβάλλεται όσον αφορά τις ατομικές διοικητικές πράξεις των οργάνων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας²⁵. Σε πενθήμερη προθεσμία από την καταχώριση τους σε ειδικό βιβλίο, ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα της αρχής²⁶. Πρόκειται για μία σημαντική ρύθμιση, ταγμένη να θεραπεύσει την ανάγκη πληροφόρησης του κοινού και διαφάνειας της δράσης αυτού του οργάνου, η οποία μέχρι τη θέσπιση αυτού του νόμου αποτελούσε σε μεγάλο βαθμό το ζητούμενο.

Μη ανακοινώσιμες είναι οι πράξεις που αφορούν την εθνική άμυνα και την ασφάλεια της χώρας. Επίσης, η μυστικότητα καθιερώνεται ευρύτερα καθώς η Επιτροπή δεν επιτρέπεται να αποκαλύπτει οποιαδήποτε πληροφορία που καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει το δικαίωμα της αρχής να προβαίνει σε αποκάλυψη πληροφοριών που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Η τυχόν αποκάλυψη πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αναλογικότητας και να γίνεται με συνεκτίμηση των νόμιμων συμφερόντων των επιχειρήσεων, για την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου τους.

24. Με απόφαση της Επιτροπής για την εκπροσώπησή της για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών. Η διάκριση μεταξύ «πράξεων» και «ενεργειών» δεν είναι απόλυτα σαφής και δεν φαίνεται απαραίτητη.

25. Αρ. 17 παρ. 2 σε συνδυασμό με την παρ. 1 του ίδιου άρθρου.

26. Δεν ονομάζεται ρητά η ηλεκτρονική διεύθυνση, η οποία είναι: www.eett.gr.

Η αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια να δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με τους όρους Γενικών Αδειών όπως και δικαιωμάτων χρήσης αριθμών ή ραδιοσυχνοτήτων, που δεν έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα. Τα τηρούμενα κατά τις συνεδριάσεις πρακτικά καθώς και οι φάκελοι των υπόθεσεων, όταν έχουν διεκπεραιωθεί από αυτή, είναι προσιτά στους άμεσα ενδιαφερόμενους με τον προαναφερθέντα περιορισμό για την εμπιστευτικότητα.

6.4 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Οι καταναλωτές αξιοποιούν πλέον τα οφέλη που προκύπτουν από την απελευθέρωση και τις ποικίλες δυνατότητες επιλογών. Αποκτούν πρωταγωνιστικό ρόλο στην τηλεπικοινωνιακή αγορά και μαθαίνουν να κάνουν τις καλύτερες γι' αυτούς επιλογές, σύμφωνα με τις προσωπικές ανάγκες τους. Όμως αυτό καθίσταται εφικτό όταν έχουν επαρκή γνώση των δικαιωμάτων τους και είναι ενήμεροι για τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται.

Η ΕΕΤΤ μεριμνά για τη συνεχή ενημέρωση των καταναλωτών προκειμένου να προβαίνουν στις κατάλληλες για αυτούς επιλογές. Η πλήρης ενημέρωση της τηλεπικοινωνιακής αγοράς και το νέο περιβάλλον που δημιουργείται στην ταχυδρομική αγορά είχαν θετικά αποτελέσματα για τους καταναλωτές. Η ενημέρωση αυτή επιτυγχάνεται κυρίως με την έκδοση και διανομή ενημερωτικών εντύπων, τη διεξαγωγή ενημερωτικών εκστρατειών, την προβολή θεμάτων και δράσεων της ΕΕΤΤ μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ), μέσω της δημοσίευσης πληροφοριών στο δικτυακό τόπο της ΕΕΤΤ και μέσω της παροχής πληροφόρησης σε μεμονωμένα αιτήματα καταναλωτών. Επίσης η ΕΕΤΤ προέβη στην έκδοση των ακολούθων ενημερωτικών εντύπων με στόχο την παροχή πληροφόρησης στο κοινό για θέματα του άμεσου ενδιαφέροντος του:

- « Τα δικαιώματά μας: Νέα εποχή στις τηλεπικοινωνίες.»
- « Τώρα οι καταναλωτές μπορούν να επιλέξουν.»
- « Πριν μιλήσετε στο τηλέφωνο...ακούστε τι έχουμε να σας πούμε. »
- « Καθολική ταχυδρομική υπηρεσία...Ταχυμεταφορές...Ας ενημερωθούμε»

Σχετική πληροφόρηση παρέχεται επίσης και στο δικτυακό τόπο της ΕΕΤΤ ο οποίος αποτελεί σημαντικό δίαυλο επικοινωνίας με τους καταναλωτές καθώς και την τηλεπικοινωνιακή και ταχυδρομική αγορά

<http://www.eett.gr>

Τομέας Εξυπηρέτησης Καταναλωτή (ΤΕΚ)

Η ΕΕΤΤ, κατά την άσκηση του ρυθμιστικού της ρόλου, μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία της τηλεπικοινωνιακής αγοράς και την τήρηση της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας, με κύριο στόχο την προστασία των δικαιωμάτων και την προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤΤ παρεμβαίνει για την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν μεταξύ καταναλωτών και τηλεπικοινωνιακών επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, αποτελεί αποδέκτη σχετικών αιτημάτων και καταγγελιών, τα οποία διερευνά και μεσολαβεί, όπου αυτό απαιτείται, στοχεύοντας στην αποτελεσματική διεκπεραίωσή τους. Στις περιπτώσεις καταγγελιών τηλεπικοινωνιακών παρόχων για ενδεχόμενη παραβίαση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και των κανόνων του ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ διεξάγει Ακροάσεις και σε κάποιες περιπτώσεις επιβάλλει πρόστιμα.

Με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση και καλύτερη εξυπηρέτηση των αιτημάτων/ καταγγελιών των καταναλωτών η ΕΕΤΤ προέβη το Νοέμβριο του 2002 στη δημιουργία του Τομέα Εξυπηρέτησης Καταναλωτών.

Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ των άλλων δημιουργήθηκε Γραμμή Επικοινωνίας (η Γραμμή απαντά στον αριθμό: 801 11000 80), στην οποία οι καταναλωτές μπορούν να υποβάλλουν ερωτήματα ή καταγγελίες ενώ, παράλληλα και για τον ίδιο σκοπό, έχει τεθεί σε λειτουργία ειδική ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας (katalotes@eett.gr).

6.5 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Το όργανο αυτό ορίζεται ότι αποτελεί Εθνική Ρυθμιστική Αρχή²⁷ σε θέματα παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών.

Υπενθυμίζεται ότι αυτός ο, ιστορικός πλέον θεσμός, είχε συσταθεί με το Ν. 2246/1994 και διευκρινίζεται ότι η συγκρότησή του προβλέπεται με τις παρ. 3 και 4 του άρ. 3 του Ν. 2867/2000, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τις παρ. 1 και 2 του άρ. 72 του Ν. 33711/ 2005.

Αυτό σημαίνει ότι ενώ δόθηκε η ευκαιρία στην κυβερνητική κοινοβουλευτική πλειοψηφία να αναθεωρήσει τη στάση της έναντι της πρόσφατης πρωτοβουλίας της να καταστήσει την ανεξάρτητη αρχή στην ουσία *longa manus* της Κυβέρνησης, παρ' όλα αυτά ενέμεινε σε ένα σχήμα μειωτικό για την αρχή και μαξιμαλιστικό για την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, δηλαδή με το δίπολο του Υπουργού και του υπουργικού «συμβουλίου», με το εύρημα «Επιτροπή Πολιτικής Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών» .

Επισημαίνεται ότι μετά την υποβολή του αντίστοιχου νομοσχεδίου στο κοινοβούλιο, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος είχε προτείνει την περαιτέρω διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Επιτροπής, η οποία, κατά τον ίδιο, συρρικνώνεται σημαντικά με το νομοσχέδιο, καθώς και τη διαρκή συμμετοχή στην αρχή εκπροσώπων της αγοράς, του Συνδέσμου και των χρηστών κατά το πρότυπο του γαλλικού τηλεπικοινωνιακού νόμου.

Ο “αφοπλισμός” και η υποταγή της ΕΕΤ στην αποφασιστική εξουσία του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών υπό το κράτος του Ν. 2246/1994 φαινόταν να υποβαθμίζει την ανεξαρτησία της ως ρυθμιστικό όργανο κατά τρόπο αθέμιτο, σύμφωνα με περιεχόμενο που το δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων²⁸ έχει δώσει πλέον στον όρο αυτό, ερμηνεύοντας τις διατάξεις των αρ. 6 & 7 των Οδηγιών 88/301 και 90/388²⁹.

27. Παρατίθεται στο νόμο το αρκτικόλεξο από τον όρο στα αγγλικά NRA, νομοτεχνικά αδόκιμη τεχνική για τους λόγους ότι είναι αδόκιμη η αναφορά ξένων λέξεων σε ελληνικό νομοθέτημα και βέβαια η αναφορά του αρκτικόλεξου αντί του πλήρους όρου ενώ προηγουμένως στην ελληνική γλώσσα έχει υιοθετηθεί το αντίστροφο.

28. C-69/91 και 91/92

29. Α. Τάκης, <<Η αντιφατική εξέλιξη της απελευθέρωσης των Τηλεπικοινωνιών>>

Στο βαθμό που ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος ανήκε, κατά πελιοψηφία έστω στο κράτος, ο όρος της ανεξαρτησίας της εθνικής ρυθμιστικής αρχής για τις τηλεπικοινωνίες θα επέβαλε το διαρθρωτικό διαχωρισμό της αρχής, τόσο από τους παίκτες της αγοράς όσο και από τη διοίκηση που ασκεί τα απορρέοντα από την κυριότητα της δικαιώματα, στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό φορέα.

Ενδεικτική του ακόμη νεφελώδους χαρακτήρα ο οποίος διέπει της εθνικές ρυθμιστικές αρχές τηλεπικοινωνιών είναι ότι η Διεθνής τηλεπικοινωνιακή Ένωση, δηλαδή μία ειδικευμένη οργάνωση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, σε έκδοσή της το 2002 υπογραμμίζει την ανάγκη ύπαρξης των ρυθμιστικών αρχών και την ενδεχομένως υπέρτερη σημασία της αποτελεσματικότητας από την ανεξαρτησία³⁰.

---

³⁰ Βλ. Ε. Κανελλοπούλου, *1. Διεθνείς ρυθμίσεις για τον τομέα των τηλεπικοινωνιών*, σ. 34 επ. ή Δ. Χαραλάμπης - Τ. Βιδάλης - Ε. Κανελλοπούλου - Κ. Παπανικολάου - Χ. Πραπίδη - Δ. Στεφάνου - Α. Τάκης, *Τηλεπικοινωνίες στην κοινωνία της πληροφορίας*, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2003.

6.6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

-«Δίκαιο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών»/Αντώνιος Π. Μανιάτης/εκδόσεις Σάκκουλας,Αθήνα-Κομοτηνή 2006

-29. Α. Τάκης, «Η αντιφατική εξέλιξη της απελευθέρωσης των Τηλεπικοινωνιών»

³⁰ Βλ. Ε. Κανελλοπούλου, 1. *Διεθνείς ρυθμίσεις για τον τομέα των τηλεπικοινωνιών*, σ. 34 επ. ή Δ. Χαραλάμπης - Τ. Βιδάλης - Ε. Κανελλοπούλου - Κ. Παπανικολάου - Χ. Πραπίδη - Δ. Στεφάνου -Α. Τάκης, *Τηλεπικοινωνίες στην κοινωνία της πληροφορίας*, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2003.

www.eett.gr

katanalotes@eett.gr

7.0 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΕΠ.Ε.Ι.Α.) αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), εποπτευόμενο από το Υπουργείο Οικονομικών. Αρμοδιότητα της ΕΠ.Ε.Ι.Α. είναι η εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, είτε είναι εγκαταστημένες στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή, καθώς και ο έλεγχος της τήρησης της νομοθεσίας για την ιδιωτική ασφάλιση. Η ΕΠ.Ε.Ι.Α. απολαμβάνει λειτουργικής ανεξαρτησίας και διοικητικής αυτοτέλειας.

Συστήθηκε για την κάλυψη των επιτακτικών αναγκών αναδιάρθρωσης της εποπτείας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, σε συμμόρφωση και προσαρμογή με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως αυτοτελής εποπτική αρχή κρίθηκε ότι μπορεί να εξοπλισθεί με περισσότερη ευελιξία και λειτουργικότητα συγκριτικά με τη δημόσια διοίκηση, υποκαθιστώντας ως επί το πλείστον στις αρμοδιότητες της, τελικά, την Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Συστήθηκε ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ) δυνάμει του νόμου 3229/2004 (ΦΕΚ Α΄ 38/10.2.2004)

«Εποπτεία της ιδιωτικής ασφάλισης, εποπτεία και έλεγχος τυχερών παιχνιδιών, εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και άλλες διατάξεις».

7.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Η διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων και δικαιούχων αποζημίωσης από ασφάλιση
- Η εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης του καταναλωτή και η ανάπτυξη του θεσμού της ιδιωτικής ασφάλισης
- Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων της νομοθεσίας περί τεχνικών αποθεμάτων, περιθωρίου φερεγγυότητας
- Η αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης, συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διαχείρισης κινδύνων και προοπτικών βιωσιμότητας των εποπτευόμενων ασφαλιστικών επιχειρήσεων
- Ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων περί πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες στον τομέα της ιδιωτικής ασφάλισης.

7.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Προς εκπλήρωση του σκοπού της η Επιτροπή έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α) Χορηγεί και ανακαλεί τις άδειες λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για την ιδιωτική ασφάλιση. Οι αποφάσεις για τη χορήγηση και την ανάκληση άδειας δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). Με αποφάσεις της Επιτροπής μπορεί να εξειδικεύονται τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία κριτήρια χορήγησης των αδειών αυτών, εφόσον αυτό απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων της.
  - β) Εποπτεύει την τήρηση της νομοθεσίας, καθώς και τη λειτουργία των ασφαλιστικών εταιριών έως και την εκκαθάρισή τους, ασκώντας όλες τις εποπτικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Ανάπτυξης, όπως προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και ιδίως στα άρθρα 3, 6 παρ. 3, 6α, 6β, 6γ, 7, 8, 9, 10, 11, 12α, 13γ, 15, 15α, 17α, 17γ, 19, 20, 24, 24α, 35, 36, 37, 42, 42β, 42γ, 42δ, 55, 57, 58 και 59 του Ν.Δ.400/1970 (ΦΕΚ 10 Α).
  - γ) Ρυθμίζει με κανονιστικές πράξεις κάθε ειδικότερο αντικείμενο για την εκπλήρωση του σκοπού της και εν γένει για την εφαρμογή του νόμου αυτού. Όπου παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για ρύθμιση θεμάτων εποπτείας ασφαλιστικών επιχειρήσεων με υπουργικές αποφάσεις, τα θέματα αυτά ρυθμίζονται εφεξής με πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα ή, ανάλογα με τη φύση τους, με αποφάσεις ατομικού περιεχομένου της Επιτροπής. Οι κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις της Επιτροπής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
  - δ) Επεξεργάζεται και εισηγείται προς τον εποπτεύοντα Υπουργό και τον Υπουργό Ανάπτυξης και γνωμοδοτεί προς αυτούς, εφόσον της ζητηθεί, για την τροποποίηση και συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου της ιδιωτικής ασφάλισης.
  - ε) Καθορίζει το περιεχόμενο της εποπτείας των διαμεσολαβούντων προσώπων στις ασφαλίσσεις, ιδίως όσον αφορά την τήρηση και το περιεχόμενο του οικείου μητρώου κατά κατηγορία διαμεσολαβούντος, την υποβολή και το περιεχόμενο οικονομικών καταστάσεων ή άλλων οικονομικών και λοιπών στοιχείων αναγκαίων για την άσκηση της εποπτείας.
  - στ) Καθορίζει με αποφάσεις της τις περιπτώσεις επιβολής τακτικών ή έκτακτων ελέγχων, τη διαδικασία και τα όργανα διεξαγωγής των ελέγχων αυτών και δύναται να υποχρεώνει τις ελεγχόμενες ασφαλιστικές εταιρίες και τους διαμεσολαβούντες να υποβάλλουν, περιοδικά ή κατά περίπτωση, σε αυτήν ή στα όργανα ελέγχου, όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την άσκηση του ελέγχου.
  - ζ) Επιβάλλει τα προβλεπόμενα από την κείμενη ασφαλιστική νομοθεσία

πρόστιμα, πειθαρχικές ποινές και λοιπές διοικητικές κυρώσεις.

- η) Συνεργάζεται με άλλες αρχές για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον ευρύτερο χρηματοοικονομικό τομέα, καθώς και με την Επιτροπή Ανταγωνισμού σε ό,τι αφορά ζητήματα εντοπισμού κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης ή εναρμονισμένων πρακτικών. Συνεργάζεται επίσης με τις αρμόδιες εποπτικές αρχές άλλων κρατών -μελών της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. και ανταλλάσσει με αυτές κάθε έγγραφο και κάθε πληροφορία χρήσιμη για την άσκηση της εποπτείας, καθώς και με την Ε.Λ.Τ.Ε. σε ό,τι αφορά θέματα ποιότητας λογιστικών ελέγχων των εποπτευομένων.
- θ) Αποφασίζει περί της καταλληλότητας των μετόχων ή προσώπων τα οποία σκοπεύουν να αποκτήσουν ειδική συμμετοχή σε ασφαλιστική επιχείρηση που ιδρύθηκε και λειτουργεί στην Ελλάδα.
- ι) Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση πεπραγμένων που υποβάλλει μέσα σε ένα τρίμηνο από τη λήξη του έτους στον Πρόεδρο της Βουλής, τον εποπτεύοντα Υπουργό και τον Υπουργό Ανάπτυξης.
- κ) Μπορεί να επιβάλλει στις εποπτευόμενες ασφαλιστικές επιχειρήσεις τη λήψη μέτρων εξυγίανσης, περιλαμβανομένου και του μέτρου υπαγωγής της επιχείρησης υπό καθεστώς αναγκαστικής διαχείρισης και της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας.

7.3 ΣΥΣΤΑΣΗ

Όργανα διοίκησης:

Τα όργανα διοίκησης της Επιτροπής είναι το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Γενικός Διευθυντής.

Διοικητικό Συμβούλιο:

Η Επιτροπή διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) που είναι το ανώτατο όργανό της και απαρτίζεται από:

- α) τον Πρόεδρο,
- β) έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος υποδεικνυόμενο από αυτήν
- γ) έναν αναλογιστή εκπρόσωπο της Ένωσης Αναλογιστών Ελλάδος υποδεικνυόμενο από αυτήν,
- δ) έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών,
- ε) έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης υποδεικνυόμενο από τον Υπουργό Ανάπτυξης
- στ) έναν εμπειρογνώμονα
- ζ) έναν εκπρόσωπο των καταναλωτών, που ορίζεται από το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών. www.fle.gr

7.4 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- a. [Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Ασφαλίσεων και](#)
- b. [Επαγγελματικών Συντάξεων CEIOPS -](#)
[Committee of European Insurance and Occupational Pensions -](#)
www.ceiops.org

Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (CEIOPS) συστάθηκε ύστερα από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 5 Νοεμβρίου του 2003. Η CEIOPS απαρτίζεται από υψηλόβαθμους εκπροσώπους των εποπτειών των Κρατών –Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των Επαγγελματικών Συντάξεων και της Ασφάλισης καθώς και από παρατηρητές από τις υπόλοιπες χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

1. Διεθνής Ένωση Εποπτικών Αρχών Ασφάλισης - **IAIS**

Η Διεθνής Ένωση Εποπτικών Αρχών Ασφάλισης (IAIS – International Association of Insurance Supervisors) www.iaisweb.org ιδρύθηκε το 1994 και αντιπροσωπεύει τις ρυθμιστικές αρχές και εποπτείες του ασφαλιστικού τομέα σε περίπου 190 χώρες από ολόκληρο τον κόσμο, οι οποίες κατέχουν το 97% των ασφαλιστικών εισφορών παγκοσμίως. Επιπλέον, οι παρατηρητές της Ένωσης ξεπερνούν τους 120.

2. Ομάδα Διεθνούς Χρηματοοικονομικής Δράσης για το Ξέπλυμα του Βρώμικου Χρήματος - **FATF**

Η FATF (Financial Action task Force) -www.fatf-gafi.org ιδρύθηκε το 1989 στο Παρίσι από την Συνάντηση G-7 των Προέδρων ή Πρωθυπουργών των Κρατών –Μελών και του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως αποτέλεσμα της αυξανόμενης ανησυχίας για το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος.

Αρμοδιότητα της FATF είναι να ερευνά τις μεθόδους ξεπλύματος χρήματος, να εξετάζει τα μέτρα που έχουν ληφθεί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο καθώς και να θέτει νέα μέτρα για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Από το 2001 στις αρμοδιότητες της προστέθηκε και ο αγώνας για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σήμερα, η ομάδα FATF αριθμεί 34 μέλη και έχει εκδώσει σαράντα προτάσεις που αποτελούν ένα περιεκτικό οδηγό για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.

3. Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και την Ανάπτυξη- **OECD**

Ο Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (OECD – Organisation for economic development) (www.oecd.org) ιδρύθηκε το 1961 και εδρεύει στο Παρίσι.

Μέλη του είναι 30 χώρες από όλο τον κόσμο και ο αριθμός αυτός αυξάνεται συνεχώς. Μέσω αυτού του οργανισμού οι χώρες μέλη μπορούν να συγκρίνουν την πολιτική τους σε συγκεκριμένα θέματα, να αναζητήσουν απαντήσεις σε κοινά προβλήματα και να συντονίσουν την εθνική τους πολιτική με την διεθνή.

7.5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.fle.gr

www.ceiops.org

www.iaisweb.org

www.fatf-gafi.org

www.oecd.org

8. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΖΙΝΩΝ

Είναι η Επιτροπή του ν. 2206/94 για τη χορήγηση αδειών λειτουργίας καζίνων. Υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, με την επωνυμία Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών, με έδρα την Αθήνα και σκοπό την εποπτεία των τυχερών παιχνιδιών, καθώς και την ενάσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται. Έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

8.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - Άρθρο 17

Η Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί και ελέγχει τα καζίνο και τη διεξαγωγή κάθε τυχερού παιχνιδιού, που διεξάγεται ύστερα από άδεια που έχει χορηγηθεί από την αρμόδια κατά περίπτωση αρχή.

Τα τυχερά παιχνίδια, ο έλεγχος των οποίων υπάγεται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής, είναι: τα Κρατικά Λαχεία, ο Ιππόδρομος, το Ξυστό, το Λόττο, το Πρώτο, το ΠΡΟΠΟ, το Τζόκερ, όπως επίσης ο έλεγχος της μη διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών μέσω διαδικτύου και κάθε τυχερό παιχνίδι, που ήδη λειτουργεί ή θα τεθεί σε λειτουργία μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Ο έλεγχος συνίσταται στον έλεγχο νομιμότητας διεξαγωγής του παιχνιδιού, στον έλεγχο οικονομικής διαχείρισης, στον έλεγχο διεξαγωγής του τυχερού παιχνιδιού, στον έλεγχο απόδοσης των κερδών στους πελάτες και το Δημόσιο, στη σωστή λειτουργία του παιχνιδιού, στη σύγκριση του κόστους με τα κέρδη σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες και προδιαγραφές και στον έλεγχο εφαρμογής των όρων της σύμβασης με την οποία δόθηκε η άδεια λειτουργίας τυχερών παιχνιδιών.

β) Γνωμοδοτεί, στα αρμόδια όργανα, για τη χορήγηση των αδειών που προβλέπονται από τις κείμενες κατά περίπτωση διατάξεις, παρακολουθεί και ελέγχει τον τρόπο ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχονται με αυτές.

γ) Διατυπώνει σύμφωνη γνώμη προς τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό για τις προδιαγραφές κάθε νέου τυχερού παιχνιδιού.

δ) Συγκεντρώνει, μελετά και επεξεργάζεται στοιχεία σχετικά με τα έσοδα του Δημοσίου από τη λειτουργία των τυχερών παιχνιδιών και τη διεξαγωγή τους.

ε) Μελετά και αξιολογεί το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των τυχερών παιχνιδιών, καθώς και των συστημάτων ελέγχου αυτών και της διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων του Δημοσίου.

στ) Καταρτίζει ειδικό κανονισμό ελέγχου κάθε τυχερού παιχνιδιού.

ζ) Εισηγείται τη λήψη μέτρων βελτίωσης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και την προστασία των παικτών.

η) Εισηγείται τη βελτίωση των λειτουργιών, διαδικασιών και συστημάτων διεξαγωγής των κρατικών λαχείων και των τυχερών παιχνιδιών για την εξασφάλιση αξιοπιστίας και διαφάνειας.

θ) Συλλέγει, οργανώνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί, υπό τον όρο της εχεμύθειας και της προστασίας του επιχειρηματικού και άλλων απορρήτων, καθώς και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής της τεχνικό, οικονομικό, λογιστικό, εμπορικό και άλλα συναφή στοιχεία, που αφορούν τα πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών.

ι) Επιβάλλει στους παραβάτες των διατάξεων του νόμου αυτού και των κανονισμών λειτουργίας και ελέγχου των τυχερών παιχνιδιών πρόστιμα, από 50.000 ευρώ έως 3.000.000 ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης, σε περιπτώσεις δε υποτροπής ή μη συμμόρφωσης στις υποδείξεις της Επιτροπής αυτή μπορεί να εισηγείται στα αρμόδια όργανα την προσωρινή έως και πέντε μήνες ή και την οριστική αφαίρεση της άδειας.

ια) Συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών ή με διεθνείς οργανισμούς και συμμετέχει σε δραστηριότητες των εν λόγω αρχών και οργανισμών.

ιβ) Η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει την εκπόνηση μελετών έργων παροχής υπηρεσιών και προμηθειών, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της, ο οποίος συντάσσεται με απόφαση της Επιτροπής και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Στην Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών ανήκει και ο διοικητικός και οικονομικός έλεγχος των επιχειρήσεων καζίνων και ασκείται με γνώμονα την προστασία των καταναλωτών και τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Η Αρχή με αποφάσεις της προσδιορίζει και εξειδικεύει το περιεχόμενο και καθορίζει τη διαδικασία του διοικητικού και οικονομικού ελέγχου των επιχειρήσεων καζίνων. (Άρθρο 21)

8.2 ΣΥΣΤΑΣΗ - ΑΡΘΡΟ 16

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και αποτελείται:

- α) Από έναν αντιπρόεδρο του ΣΤΕ, ως Πρόεδρο
- β) Από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Ε.Ο.Τ.
- γ) Από ένα διευθυντή ή ειδικό σύμβουλο ή ειδικό συνεργάτη της Τράπεζας της Ελλάδος, που ορίζεται με απόφαση του Διοικητή της Τράπεζας
- δ) Από ένα μέλος του Δ.Σ. του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, που ορίζεται από το Δ.Σ. του Επιμελητηρίου
- ε) Από έναν ορκωτό εκτιμητή του Δημοσίου
- στ) Από ένα διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών
- ζ) Από τον Πρόεδρο της Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του νομού, για τον οποίο χορηγείται η άδεια.

Στις εργασίες της Επιτροπής παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο νομικός σύμβουλος του Υπουργείου Τουρισμού.

Η Επιτροπή διεξαγωγής του διαγωνισμού παραμένει και λειτουργεί ως Επιτροπή εποπτείας της λειτουργίας των καζίνων (αρ. 3 του νόμου).

Με την αναφερόμενη νομοθετική εξέλιξη η σημερινή μορφή της Επιτροπής απέχει πολύ από το να χαρακτηριστεί ως Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή.

8.3 ΠΟΡΟΙ - Άρθρο 19

Πόροι της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών είναι: α) ποσοστό 0,1% από τη συμμετοχή του Δημοσίου σε κάθε τυχερό παιχνίδι, β) τα πρόστιμα που επιβάλλονται από την Επιτροπή, τα οποία εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. και γ) πόροι οποιασδήποτε πηγής προερχόμενοι από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από διεθνείς οργανισμούς (όπως επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων).

8.4 Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΑ ΚΑΖΙΝΟ - Άρθρο 22

Ο έλεγχος στα καζίνο γίνεται τόσο από ελεγκτές του ΕΟΤ, όσο και από εφοριακούς υπαλλήλους.

Η εποπτική αρχή των καζίνο είναι η Επιτροπή Καζίνο, ανεξάρτητη διοικητική αρχή, με προεδρεύοντα ανώτατο δικαστικό λειτουργό και μέλη ανώτατα στελέχη του δημοσίου. Την Επιτροπή επικουρεί η Διεύθυνση Καζίνο του υπουργείου Ανάπτυξης.

Το υπουργείο είναι αρμόδιο για τον συνεχή έλεγχο των μέσων και των υλικών διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών, την συνεχή και επιτόπου εποπτεία της ορθής διεξαγωγής των παιχνιδιών με ελεγκτές καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας των επιχειρήσεων καζίνο,

τη βεβαίωση σε καθημερινή βάση των εσόδων των καζίνο και τον έλεγχο καταβολής στο Δημόσιο του αναλογούντος ποσοστού, τον έλεγχο και την επιθεώρηση της πορείας εξέλιξης της κατασκευής εγκαταστάσεων τουριστικής υποδομής, που λόγω της σύμβασης οφείλουν να υλοποιήσουν οι κάτοχοι αδειών λειτουργίας καζίνο, καθώς και την μελέτη και συγκρότηση ρυθμιστικών μέτρων και νομοθετικών πράξεων για αποτελεσματικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων καζίνο.

Η λειτουργία της Διεύθυνσης Καζίνο του υπουργείου Ανάπτυξης έχει ως εξής:

Τα έσοδα του Δημοσίου βεβαιώνονται σε καθημερινή βάση, ενώ οι επιχειρήσεις στέλνουν κάθε μήνα στην κεντρική υπηρεσία του υπουργείου αναλυτικά στοιχεία με όλα τα οικονομικά αποτελέσματα προσκομίζοντας μαζί και τα παραστατικά καταβολής των οικονομικών υποχρεώσεών τους προς το Δημόσιο.

8.5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

-«Το Καζίνο»- Κεφάλαιο 2

www.dsnet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n3229_04.htm

www.paignio.com/chapter02.html

9. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με ίδιους πόρους, λειτουργεί αποκλειστικά χάριν του δημοσίου συμφέροντος και απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας και διοικητικής αυτοτέλειας. Η λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δεν βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, οι δε πόροι της προέρχονται από τέλη και εισφορές που βαρύνουν τους εποπτευόμενους φορείς.

Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, δεσμευόμενα μόνον από το νόμο και τη συνείδησή τους και δεν εκπροσωπούν τους φορείς που τους πρότειναν. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει έκθεση πεπραγμένων στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καλείται τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, προκειμένου να την ενημερώνει για θέματα της κεφαλαιαγοράς.

9.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποτελεί η διασφάλιση της ακεραιότητας της αγοράς, ο περιορισμός του συστημικού κινδύνου, και η προστασία του επενδυτικού κοινού με την προώθηση της διαφάνειας.

9.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά. Επίσης, είναι αρμόδια για την έγκριση ενημερωτικών δελτίων όσον αφορά τις ανάγκες πληροφόρησης του επενδυτικού κοινού κατά τη διενέργεια δημοσίων προσφορών και την εισαγωγή κινητών αξιών σε οργανωμένη αγορά.

Παράλληλα, επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις (επίπληξη, χρηματικό πρόστιμο, αναστολή λειτουργίας, αφαίρεση άδειας) σε εποπτευόμενα νομικά και φυσικά πρόσωπα που παραβαίνουν τη νομοθεσία για την κεφαλαιαγορά.

Τέλος, ως εθνική εποπτική αρχή, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνάπτει διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες με άλλες εποπτικές αρχές για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών και τη συνεργασία σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Είναι ενεργό μέλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών της Κεφαλαιαγοράς (Committee of European Securities Regulators - C.E.S.R.) και του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς - IOSCO).

Στους εποπτευόμενους φορείς από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς περιλαμβάνονται:

- Οι Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρίες και οι Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών

- Οι Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων
- Οι Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, οι Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας και οι Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης.
- Οι εισηγμένες εταιρίες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εποπτεύονται επίσης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως προς τη τήρηση της χρηματιστηριακής νομοθεσίας αναφορικά με τα θέματα νομιμότητας των πράξεων που συνδέονται με την προστασία των επενδυτών. Τα μέλη διοικητικών συμβουλίων και τα διευθυντικά στελέχη όλων των προαναφερόμενων φορέων υπόκεινται σε εποπτικές υποχρεώσεις προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Στους εποπτευόμενους από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς φορείς περιλαμβάνονται επίσης οι οργανωμένες αγορές και οι φορείς εκκαθάρισης, όπως :

- η Αγορά Αξιών Χ.Α.
- η Αγορά Παραγώγων Χ.Α.
- η ΕΧΑΕ ως φορέας εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών επί κινητών αξιών και επί παραγώγων αλλά, και τα συστήματα αποζημίωσης επενδυτών και διασφάλισης συναλλαγών, όπως το Συνεγγυητικό Κεφάλαιο και το Επικουρικό Κεφάλαιο.

9.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Υπερεξουσίες χωρίς έλεγχο στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς;

Η επέκταση του ρόλου της θέτει το ζήτημα αν υπάρχουν τα κατάλληλα θεσμικά αντίβαρα στην άσκηση της εξουσιαστικής παρέμβασής της του Χρήστου Χατζηεμμανουήλ³¹.

Το προσχέδιο νόμου που έδωσε στη δημοσιότητα ο υπουργός Οικονομίας κ. Χριστοδουλάκης προβλέπει την περαιτέρω διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η επιτροπή θα καταστεί αρμόδια για την παροχή άδειας λειτουργίας και την εποπτεία όσων χρηματιστηρίων ή οργανωμένων αγορών κινητών αξιών θα λειτουργούν στη χώρα μας.

Επιπλέον, η έγκριση των ενημερωτικών δελτίων όσων εταιρειών επιθυμούν να διαθέσουν κινητές αξίες τους στο κοινό ή να εισαγάγουν τις αξίες τους προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, θα περάσει και αυτή στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ενώ το Χρηματιστήριο Αθηνών θα απολέσει κάθε σχετική ευθύνη.

Η πρώτη αρμοδιότητα είναι μάλλον θεωρητικού ενδιαφέροντος.

Οι ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές μετασχηματίζονται και η ενοποίησή τους σε διασυνοριακή βάση προχωράει ταχύτατα. Την ίδια στιγμή, η εθνική μας αγορά μαστίζεται από χρόνια και βαθιά κρίση.

Με αυτά τα δεδομένα, το ερώτημα δεν είναι πώς θα δημιουργηθούν καινούργιες εντόπιες ιδιωτικές αγορές, ανταγωνιστικές του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αλλά το εάν το τελευταίο θα επιβιώσει ως ανεξάρτητη αγορά, και τι μορφής ή επιπέδου θα είναι αυτή.

www.news.kathimerini.gr / WWW.HCMC.GR

³¹ Ο κ. Χατζηεμμανουήλ είναι επίκουρος καθηγητής στο London School of Economics

9.4 ΕΓΚΡΙΣΗ ΔΕΛΤΙΩΝ

Πολύ μεγαλύτερης σημασίας είναι η δεύτερη εποπτική ευθύνη. Κατά τη συνεδρίαση του συμβουλίου των υπουργών Οικονομικών της 5ης Νοεμβρίου, τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., κατόρθωσαν να γεφυρώσουν τις διαφορές τους ως προς τις διατάξεις του σχεδίου οδηγίας για τα ενημερωτικά δελτία.

Άμεση συνέπεια του επιτευχθέντος συμβιβασμού είναι η εφαρμογή στις περισσότερες περιπτώσεις της αρχής της εποπτικής ευθύνης του κράτους καταγωγής. Αυτό σημαίνει ότι για τα δελτία των ελληνικών εταιρειών θα απαιτείται έγκριση των εθνικών μας εποπτικών οργάνων, έστω και αν οι μετοχές ή ομολογίες πρόκειται να προσφερθούν ή να εισαχθούν προς διαπραγμάτευση σε αγορές του εξωτερικού.

Η πλήρης συγκέντρωση της σχετικής ευθύνης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι ασφαλώς δικαιολογημένη, καθώς η άσκηση αρμοδιοτήτων δημόσιου χαρακτήρα δεν θα ήταν συμβατή με την επικείμενη πλήρη ιδιωτικοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Όμως, η νέα επέκταση του ρόλου της επιτροπής θέτει ακόμη πιεστικότερα επί τάπητος το ζήτημα της ενδεχόμενης υπερτροφίας των εξουσιών της τελευταίας. Εάν, δηλαδή, το εύρος και η μέθοδος άσκησης των ρυθμιστικών καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην επιτροπή συνάδουν με τις αρχές λειτουργίας ενός δημοκρατικού κράτους δικαίου και, ειδικότερα, κατά πόσον συνοδεύονται από τα κατάλληλα θεσμικά εχέγγυα.

Από πλευράς εποπτικού πεδίου, η επιτροπή ασκεί ήδη έλεγχο επί των επαγγελματιών διαμεσολαβητών της κεφαλαιαγοράς και των δραστηριοτήτων τους. Η φύση των ρυθμιστικών της καθηκόντων είναι πολυσχιδής και πολυεπίπεδη: περιλαμβάνει κανονιστικές, εποπτικές και κατασταλτικές λειτουργίες.

Στον τομέα της, δηλαδή, η επιτροπή είναι ταυτόχρονα νομοθέτης, αστυνομικός, εισαγγελέας, δικαστής και δήμιος.

Με τις διατάξεις που περιέχονται στο προσχέδιο νόμου αποκτά άμεση εξουσία και επί όσων ελληνικών εταιρειών επιζητούν την εισαγωγή των κινητών αξιών τους στις δευτερογενείς αγορές της Ελλάδας ή της υπόλοιπης Ευρώπης. Βέβαια, η μεγάλη έκταση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής δεν είναι επαρκές κριτήριο προκειμένου να μιλήσει κανείς για υπερεξουσίες. Το κρίσιμο ερώτημα είναι αν υπάρχουν ή απουσιάζουν τα κατάλληλα θεσμικά αντίβαρα στην άσκηση της εξουσιαστικής παρέμβασης της επιτροπής.

Με άλλα λόγια, αν υπάρχουν εκείνες οι οργανωτικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις, που θα εξασφάλιζαν κατά το δυνατόν τη συντεταγμένη, δίκαιη και αποτελεσματική άσκηση των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων, τον δημόσιο έλεγχο της εποπτικής πολιτικής και την αποφυγή δυσανάλογου παρεμβατισμού, που οδηγεί σε στρεβλώσεις της αγοράς και αποτελεί πηγή καταπίεσης για τους εποπτευόμενους.

9.4 ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Η επιτροπή πιστεύει, βέβαια, ότι «λειτουργεί με βάση τις προδιαγραφές των ευρωπαϊκών προτύπων». Όμως, ίσως μια προσεκτικότερη σύγκριση με τα όσα ισχύουν για παράδειγμα, στην Αγγλία, να γεννούσε δεύτερες σκέψεις. Είναι γεγονός ότι η ενιαία εποπτική αρχή του χρηματοοικονομικού τομέα, το **FSA**, (Financial Services Authority) έχει εύρος αρμοδιοτήτων που θα ζήλευε η δική μας επιτροπή, αφού είναι υπεύθυνο, πέραν της κεφαλαιαγοράς, και για την εποπτεία των τραπεζών και των ασφαλιστικών εταιρειών. Ακριβώς λόγω της έκτασης του ρόλου του, όμως, γέννησε από την πρώτη στιγμή τον φόβο ότι θα μπορούσε να εξελιχθεί σε οργανισμό-τέρας και δικτάτορα ολόκληρης της αγοράς.

Ετσι, η ίδρυση του FSA συνοδεύτηκε από εντονότατο δημόσιο διάλογο σχετικά με τους μηχανισμούς λογοδοσίας στους οποίους θα έπρεπε να υπόκειται και την καλή και διαφανή οργάνωση των εσωτερικών διαδικασιών του.

Αποτέλεσμα είναι το FSA να ασκεί μεν ένα πλήθος ρυθμιστικών λειτουργιών, πάντοτε όμως υπό αυστηρούς και νομοθετικώς κατοχυρωμένους διαδικαστικούς όρους και πολύμορφες υποχρεώσεις λογοδοσίας.

Πιο συγκεκριμένα, προτού υιοθετήσει νέους ρυθμιστικούς κανόνες, το FSA υποχρεούται να προβαίνει σε ανάλυση κόστους- οφέλους, να δημοσιεύσει τις προτεινόμενες διατάξεις και να υποβάλλει τις προτάσεις του σε οργανωμένη δημόσια διαβούλευση. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν και κατά πόσον συμβιβάζονται με την προστασία του ανταγωνισμού, εξάλλου, οι κανόνες που εκδίδει το FSA υπόκεινται σε εξέταση από την αρμόδια αρχή.

Ακόμη, το FSA οφείλει να συμβουλευεται δύο μόνιμες επιτροπές, μία εκ των οποίων εκπροσωπεί τους επαγγελματίες της αγοράς, ενώ η άλλη τους επενδυτές.

Οι εποπτικές και κατασταλτικές αρμοδιότητες της αρχής είναι σαφώς διαχωρισμένες από τις κανονιστικές. Προτού επιβάλει κάποια κύρωση, το FSA οφείλει να ακολουθήσει εκ των προτέρων και λεπτομερώς καθορισμένες εσωτερικές διαδικασίες, οι οποίες διασφαλίζουν ότι η συνήθης εποπτεία, η διεύρυνση τυχόν κατ' αρχήν υποψιών και η τελική απόφαση για την επιβολή κυρώσεων, βρίσκονται στα χέρια διαφορετικών ατόμων με σαφώς διακριτό ρόλο. Οι ατομικές αποφάσεις που επιβάλλουν κυρώσεις ή, γενικότερα, επηρεάζουν κατά τρόπο αρνητικό οποιοδήποτε εποπτευόμενο νομικό ή φυσικό πρόσωπο μπορούν να παραπεμφθούν προς επανεξέταση επί της ουσίας σε ένα εξειδικευμένο, αλλά πλήρως ανεξάρτητο δικαιοδοτικό όργανο, το Financial Services and Markets Tribunal.

Ακόμη, υπάρχει δυνατότητα υποβολής παραπόνων ως προς τις διαδικαστικές μεθόδους που ακολουθεί το FSA και προβλέπεται ειδική διαδικασία για την εξέτασή τους από ανεξάρτητο και αμερόληπτο κριτή.

Από πλευράς πολιτικού ελέγχου, πέραν των αρμοδιοτήτων του υπουργού Οικονομικών, η σχετική κοινοβουλευτική επιτροπή συχνά οργανώνει ακροάσεις προκειμένου να ενημερώνεται και, όταν το κρίνει σκόπιμο, να ασκεί κριτική στην ασκούμενη εποπτική πολιτική. Το νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει, τέλος, εξειδικευμένους μηχανισμούς λογοδοσίας ως προς την οικονομική και διοικητική διαχείριση του FSA και αυστηρούς κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης.

Συγκριτικά, λοιπόν, η φαινομενική ομοιότητα των αρμοδιοτήτων ή της γενικής πολιτικής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με τα όσα ισχύουν σε άλλα κράτη-μέλη υποκρύπτει βαθιές διαφορές ως προς τις διαδικασίες ασκήσεως των ευθυνών και τη δυνατότητα ή μη των εποπτικών αρχών να δρουν ελεύθεροι από νομικούς ή ουσιαστικούς περιορισμούς ως απόλυτοι κριτές και αυθέντες της αγοράς.

Και από την άποψη αυτή, το συμπέρασμα θα ήταν ίσως ότι η δική μας επιτροπή υπόκειται σε εξαιρετικά ελαφρείς οργανωτικούς και διαδικαστικούς περιορισμούς και μηχανισμούς λογοδοσίας.

9.5 ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι η κάθετη αύξηση του αριθμού ή του μεγέθους των επιβαλλόμενων ποινών αποδεικνύει από μόνη της την αποτελεσματικότητα ή τον δίκαιο χαρακτήρα της κατασταλτικής πολιτικής. Η ποιότητα της τελευταίας εξαρτάται όχι μόνον από τη συχνότητα και βαρύτητα των ποινών, αλλά κυρίως από την ακρίβεια και την ταχύτητα της τιμώρησης των παρανομούντων, καθώς και τη μη επιβολή ποινών κατά τρόπο αδικαιολόγητο, δυσανάλογο ή επιλεκτικό. Ομως, με μόνη βάση τα στοιχεία που δίνει στο φως η ίδια η Επιτροπή δεν μπορούμε να γνωρίζουμε κατά πόσον τα κριτήρια αυτά ικανοποιούνται. Δεν είναι σαφές πόσες από τις αποφάσεις περί επιβολής ποινών τελικά θα ακυρωθούν ή θα τροποποιηθούν από τα δικαστήρια. Και είναι ακόμη λιγότερο εύκολο να διαπιστωθεί πόσες υπερβολικές ή αδικαιολόγητες ποινές είτε δεν θα καταστεί εφικτό να αμφισβητηθούν επιτυχώς ενώπιον των δικαστηρίων, είτε θα προξενήσουν μόνιμη ζημία των ενδιαφερομένων, ακόμη και αν αυτοί τελικά δικαιωθούν. Και είναι, τέλος, αδύνατον να διαπιστωθεί εάν έχουν υπάρξει περιπτώσεις επιλεκτικής εφαρμογής των νόμων και διακριτικής μεταχείρισης συγκεκριμένων υποθέσεων (περιλαμβανομένων ίσως και εκείνων που αφορούν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα).

9.6 ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Από την άλλη πλευρά, δεν είναι αυτονόητο ότι τα διοικητικά δικαστήρια είναι σε θέση να παίρνουν δικαιότερες και ορθότερες αποφάσεις από την ίδια την επιτροπή.

Τους λείπει ενδεχομένως η πληροφόρηση, οι ειδικές γνώσεις και η εμπειρία που θα τους επέτρεπαν να κρίνουν επί της ουσίας τις σχετικές διαφορές.

Μάλιστα, το ελληνικό νομικό σύστημα δεν έχει ακόμη ξεκαθαρίσει εάν οι διαφορές αυτές είναι ακυρωτικού χαρακτήρα ή αποτελούν διοικητικές διαφορές ουσίας.

Υπάρχει ανάγκη θεσμικής βελτίωσης και εξισορρόπησης, έτσι ώστε να τεθούν πλέον τα θεμέλια για ένα ρυθμιστικό σύστημα που δεν θα κινείται ως εκκρεμές μεταξύ των δύο άκρων της εποπτικής απάθειας και της «δρακόντειας», αλλά κάποτε άδικης και περιπτωσιακής, καταστολής. Που δεν θα ισοπεδώνει τα δικαιώματα των αμέσως εμπλεκόμενων εν ονόματι μιας συχνά ανύπαρκτης «αποτελεσματικότητας». Και που κυρίως δεν θα επαφίεται στην καλή θέληση και τις κατά καιρούς εμπνεύσεις κάποιων «τσάρων» της αγοράς.

Αλλά θα στηρίζεται στην αυτόματη και συντεταγμένη λειτουργία θεσμών σχεδιασμένων ορθολογικά, έτσι ώστε να παρέχουν κατάλληλα κίνητρα και αποτελεσματικούς διορθωτικούς μηχανισμούς.

9.7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.news.kathimerini.gr

www.hcmc.gr

10. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ΡΑΕ συστήθηκε με το νόμο 2773/99, είναι ανεξάρτητη αρχή και έχει κυρίως γνωμοδοτικό και εισηγητικό χαρακτήρα στον τομέα της ενέργειας. Δημιουργήθηκε στα πλαίσια της εναρμόνισης με την Κοινοτική Οδηγία 96/92, αλλά κυρίως γιατί η συγκρότηση ρυθμιστικών Αρχών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τις επιδιωκόμενες διαρθρωτικές μεταβολές των αγορών. Αντίστοιχες αρχές έχουν ήδη συγκροτηθεί στις χώρες της ΕΕ, στις Η.Π.Α. αλλά και σε όλες τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, των Βαλκανίων και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Σύμφωνα με το νόμο 2773/99 η ΡΑΕ έχει το νομικό πλαίσιο της ανεξάρτητης διοικητικής αρχής και απολαμβάνει πλήρους οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας. Καλύπτει ολόκληρο τον τομέα της ενέργειας, όχι μόνο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

10.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός της ΡΑΕ είναι να διευκολύνει τον ελεύθερο και υγιή ανταγωνισμό στην ενεργειακή αγορά με σκοπό να εξυπηρετηθεί σε τελευταία ανάλυση καλύτερα και οικονομικότερα ο καταναλωτής (ιδιώτης και επιχείρηση), αλλά και να επιζήσει, βρίσκοντας και νέες ευκαιρίες η μικρή και μεσαία επιχείρηση, η οποία είναι φορέας ανάπτυξης και απασχόλησης.

Δεν είναι βέβαιο ότι απλά οι μηχανισμοί της αγοράς, και ιδίως γιατί η αγορά λειτουργεί σε βραχυχρόνια λογική, μπορούν να επιτύχουν ικανοποιητικά και μακροχρόνια τους στόχους σχετικά με τα ζητήματα δημοσίου συμφέροντος και τη στρατηγική της χώρας. Αυτά τα ζητήματα συνήθως ονομάζονται εξωτερικότητες της αγοράς. Η ΡΑΕ έχει σαν στόχο να εξασφαλίσει την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, κάνοντας αυτές τις εξωτερικότητες εσωτερικά θέματα της αγοράς, με τρόπο όμως που να είναι απολύτως συμβατός με την πιο ανταγωνιστική και ελεύθερη λειτουργία αυτής της αγοράς. Τέτοια εξωτερικά ζητήματα είναι τα εξής:

- Η επαρκής, αξιόπιστη και ισότιμη τροφοδοσία όλων των καταναλωτών, τόσο στα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές, όσο και για τις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις
- Η ασφάλεια τροφοδοσίας της χώρας σε μακροχρόνια βάση, αντικείμενο πολύπλοκο που εξαρτάται από το ρόλο των εγχωρίων πηγών αλλά και τις περιφερειακές διεθνείς συνεργασίες
- Το περιβάλλον, περιλαμβανομένου του ζητήματος της κλιματικής αλλαγής
- Η ανάπτυξη κατά προτεραιότητα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπαραγωγής και αποτελεσματικής χρήσης της ενέργειας, στα πλαίσια μεν των μηχανισμών της αγοράς, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι απόλυτα χρηματοοικονομικά κριτήρια θα επέτρεπαν
- Η υποδομή προμήθειας μεταφοράς και διανομής της ενέργειας και η ανάπτυξη της ώστε να είναι επαρκής και να διευκολύνει τη φυσική και οικονομική πρόσβαση νέων επιχειρήσεων και την παροχή καλύτερης υπηρεσίας προς τους καταναλωτές
- Η ενσωμάτωση της τεχνολογικής προόδου σε όλους τους τομείς παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας
Η ενσωμάτωση στην αγορά αυτών των μεγάλων ζητημάτων της ενεργειακής πολιτικής είναι ίσως το δυσκολότερο έργο της ΡΑΕ.

Απαιτείται η επίτευξη λεπτής ισορροπίας, χρησιμοποιώντας όλα τα εργαλεία που είναι συμβατά με τους μηχανισμούς της αγοράς, όπως οι χρεώσεις στη μεταφορά ενέργειας για λόγους δημοσίου συμφέροντος, το εμπόριο άδειών ρύπανσης, το εμπόριο προθεσμιακών παραγώγων και συμβολαίων, οι όροι στην αδειοδότηση, το εμπόριο «πράσινου» ηλεκτρισμού, κλπ.

Ακόμη, η προώθηση της δημιουργίας Προθεσμιακής Αγοράς Ενέργειας είναι ένας από τους πρώτους στόχους της ΡΑΕ με σκοπό και την περιφερειακή αγορά αλλά και την εξομάλυνση των απότομων διακυμάνσεων των τιμών και τις οικονομίες που αυτή θα επιφέρει ώστε να εξυπηρετηθούν οικονομικότερα οι καταναλωτές αλλά και να μειωθεί ο κίνδυνος που αναλαμβάνουν οι προμηθευτές ενέργειας.

10.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ο ρόλος της ΡΑΕ δεν είναι ελεγκτικός ή δικαστικός. Δεν έχει επίσης αρμοδιότητα σε θέματα που καλύπτει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, όπως για παράδειγμα η εξέταση του κατά πόσον κάποια υποψήφια συγχώνευση εταιρειών μπορεί να δημιουργήσει μονοπωλιακή κατάσταση.

Υπέρ του ανταγωνισμού, των νέων επιχειρηματικών δράσεων και τελικά της επίτευξης της οικονομικότερης τιμής για τον καταναλωτή, η ΡΑΕ θα δρα ως εξής:

- Εξασφαλίζοντας πλήρη και αντικειμενική πληροφόρηση προς όλους, θεωρώντας ότι η έλλειψη πληροφορίας συντείνει στην ανάπτυξη μονοπωλιακών καταστάσεων και εξαρτήσεων. Για το σκοπό αυτό θα εξασφαλίσει θεσμικά κατοχυρωμένη συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς και θα διαθέτει την πληροφόρηση δωρεάν μέσω του διαδικτύου. Το σύστημα πληροφόρησης θα περιλαμβάνει ενεργειακά στατιστικά στοιχεία, τιμές, προβλέψεις κατανάλωσης, επιχειρηματικά νέα, διεθνή θέματα, κλπ.
- Παρακολουθώντας τη λειτουργία της αγοράς θα προτείνει θεσμικά, τεχνικά και διαρθρωτικά μέτρα τα οποία θα βελτιώσουν τον ανταγωνισμό και θα επιτρέψουν νέες εισόδους στην αγορά ενώ θα εξασφαλίζουν τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.
- Παρακολουθώντας τις τιμές και το κόστος της ενέργειας, σε ότι αφορά στο επίπεδο αλλά και τη διάρθρωσή τους, η ΡΑΕ θα εντοπίζει αν αντανakλώνται στις τιμές τα οφέλη από τη λειτουργία της αγοράς, αν εξασφαλίζεται η χρηματοδότηση ζητημάτων δημοσίου συμφέροντος (π.χ. περιβάλλον, ανανεώσιμες πηγές, ισότιμη και επαρκής πρόσβαση στην ενέργεια από όλους τους καταναλωτές, κλπ.) και αν αποφεύγονται πρακτικές σταυροειδών επιδοτήσεων από μεγάλους παίκτες της αγοράς.
- Θα εισηγείται κανονιστικές διατάξεις ώστε να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της θεσμικής λειτουργίας της αγοράς, των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των εμπλεκόμενων στην αγορά, κλπ.

Η ΡΑΕ αναλαμβάνει επίσης, διεθνείς συνεργασίες τόσο με τις χώρες των Βαλκανίων και της Ευρασίας, όσο και στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αγορά ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σε δυναμική διαδικασία εξέλιξης.

Στόχος είναι η συγκρότηση ενιαίας εσωτερικής αγοράς ενέργειας σε όλους τους τομείς. Στα πλαίσια αυτά αναμένονται σημαντικές θεσμικές εξελίξεις σε όλες τις χώρες και ενιαίο πλαίσιο λειτουργίας των αγορών. Οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι παρόμοιοι με αυτούς που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Επαρκής και οικονομικά ανταγωνιστική τροφοδοσία των καταναλωτών, νέες επιχειρηματικές δράσεις, ανάπτυξη υποδομής και νέων τεχνολογιών, προστασία του περιβάλλοντος με προτεραιότητα στην κλιματική αλλαγή, και όλα αυτά με τρόπο απόλυτα συμβατό με τους μηχανισμούς της αγοράς και στα πλαίσια της πιο μεγάλης απελευθέρωσης του ανταγωνισμού.

Η ΡΑΕ έχει σημαντικό ρόλο στις διεργασίες αυτές, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγχρόνως η ΡΑΕ φιλοδοξεί να αναπτύξει τους ίδιους μηχανισμούς στα πλαίσια της Βαλκανικής Αγοράς Ενέργειας, στην οποία η Ελλάδα δίνει μεγάλη προτεραιότητα.

10.3 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η Ελλάδα ξεκίνησε τη διαδικασία απελευθέρωσης της εθνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας το 1999, ανοίγοντας θεσμικά τους τομείς της προμήθειας και της ηλεκτροπαραγωγής και καθιερώνοντας από το 2001 το δικαίωμα επιλογής Προμηθευτή στους καταναλωτές Υψηλής και Μέσης Τάσης, το οποίο επεκτάθηκε σε όλους τους καταναλωτές πλην των οικιακών από το 2004. Είκοσι εταιρείες έχουν λάβει ήδη Άδεια Προμήθειας, ωστόσο ο ανταγωνισμός παραμένει ουσιαστικά περιορισμένος λόγω της δεσπόζουσας θέσης της δημόσιας επιχείρησης ηλεκτρισμού. Τα ηλεκτρικά δίκτυα παρέμειναν μονοπωλιακά ακόμη και μετά την απελευθέρωση καθώς έγινε κοινώς αποδεκτό ότι αποτελούν φυσικά μονοπώλια. Στο πλαίσιο αυτό εφαρμόζεται η απαραίτητη ρυθμιστική παρέμβαση για το έλεγχο του μονοπωλίου ώστε αφενός να εξασφαλίζεται χαμηλό κόστος και αποτελεσματική λειτουργία του δικτύου, αφετέρου να καθίσταται εφικτή η πρόσβαση τρίτων σε αυτά με ισότιμους και δίκαιους όρους. Ο ανταγωνισμός στον τομέα ηλεκτρισμού αναμένεται να αυξηθεί με την ένταξη της ελληνικής αγοράς στην περιφερειακή αγορά της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα έχει λάβει ειδική παρέκκλιση από την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου στον τομέα της διανομής και προμήθειας σε 'μικρούς' καταναλωτές (όπως οι οικιακοί) μέχρι το 2030 για τις περιοχές της Αττικής, Θεσσαλονίκης, Λάρισας και Βόλου.

Είναι απαραίτητο οι συναλλακτικές σχέσεις μεταξύ πολιτών και εταιριών να εξισορροπούν μεταξύ ελεύθερου ανταγωνισμού και σεβασμού των δικαιωμάτων του καταναλωτή, ώστε να ενισχύονται ταυτόχρονα τόσο η επιχειρηματική πίστη στη λειτουργία της αγοράς όσο και η εμπιστοσύνη των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό, με το άνοιγμα των αγορών ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση θέσπισε σαφές νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.

Ως καταναλωτές...

Έχουμε το δικαίωμα πρόσβασης στην ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ενέργειας, που σημαίνει:

- Πρόσβαση σε αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών ηλεκτρισμού χωρίς διακρίσεις και ανεξαρτήτως γεωγραφικής τοποθεσίας.
- Δυνατότητα επιλογής του προμηθευτή καθώς και δυνατότητα εύκολης αλλαγής προμηθευτή, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση.
- Πρόσβαση σε υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών καθώς και υπηρεσίες συντήρησης σε περίπτωση διακοπής τροφοδοσίας ή άλλου προβλήματος στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

- Μεγάλο εύρος επιλογών τρόπων πληρωμής των λογαριασμών μας.

Έχουμε το **δικαίωμα ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ** κατά την επιλογή ή αλλαγή προμηθευτή, που σημαίνει:

- Πλήρης και σαφής παροχή πληροφορίας, πριν από την υπογραφή της σύμβασης, σχετικά με τον προμηθευτή, την ποιότητα των παρεχόμενων εμπορικών και τεχνικών υπηρεσιών και των τιμών και όρων χρέωσης που προτείνουν. Δικαιούμαστε να έχουμε σύμβαση στην οποία αναφέρεται ρητώς η ταυτότητα και η διεύθυνση του προμηθευτή, οι παρεχόμενες υπηρεσίες, το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών συντήρησης, οι λεπτομέρειες που αφορούν στην ενημέρωσή τους για τα εκάστοτε ισχύοντα τιμολόγια και τα τέλη συντήρησης, η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και καταγγελίας της παροχής των υπηρεσιών και της σύμβασης, καθώς και η τυχόν ύπαρξη του δικαιώματος υπαναχώρησης.
- Δικαίωμα πληροφόρησης σε σχέση με τους γενικούς και ειδικούς συμβατικούς όρους (ή μετέπειτα τροποποίηση τους) όπως καθώς και ισχύουσες διαδικασίες αποζημίωσης και διευθέτησης διαφορών.

Έχουμε το **δικαίωμα ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ** των συμφερόντων μας, που σημαίνει:

- Προστασία έναντι αθέμιτων ή παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών.
- Πρόσβαση σε μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, που παρέχουν δυνατότητα ταχείας ικανοποίησης αξιώσεων αποζημίωσης ή επιστροφής χρημάτων.

10.4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.nmswork.gr/rae.gr

11. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΝΔΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Την επανασύσταση της Ρυθμιστικής Αρχής Θαλάσσιων Ενδομεταφορών ανακοίνωσε ο υπουργός Υποδομών - Μεταφορών Δημήτρης Ρέππας η οποία είχε καταργηθεί αμέσως μετά την εκλογή της ΝΔ το 2004, από τον τότε υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Μανώλη Κεφαλογιάννη.

«Προχωράμε στην επανασύσταση της Ρυθμιστικής Αρχής Θαλάσσιων Ενδομεταφορών, η οποία εποπτεύει και ρυθμίζει την αγορά, ώστε να λειτουργεί ο υγιής ανταγωνισμός προς όφελος του πολίτη.» Αυτό επεσήμανε στην ομιλία στη Βουλή για τις προγραμματικές δηλώσεις ο Υπουργός Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων, Δημήτρης Ρέππας:

Σύμφωνα με τον Ν. Σηφουνάκη η επαναλειτουργία της ΡΑΘΕ είναι απαραίτητη για την εποπτεία της ακτοπλοϊκής αγοράς, η οποία το τελευταίο διάστημα βρίσκεται σε απορύθμιση.

Σημειώνεται ότι η κατάργηση της ΡΑΘΕ αποτέλεσε το 2004 βασικό αίτημα της τότε Ένωσης Εφοπλιστών Ακτοπλοΐας. Στη συνέχεια επί υπουργίας Μ. Κεφαλογιάννη στο Υ.Ε.Ν. καταργήθηκαν και άλλα άρθρα του 2932, όπως η σταδιακή μείωση των ορίων ηλικίας για την παραμονή των πλοίων στην ελληνική ακτοπλοΐα και στη συνέχεια η επιβολή πλαφόν στις τιμές των εισιτηρίων, για την οικονομική θέση και τα ΙΧ οχήματα.

www.imerisia.gr

www.marineews.gr

11.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η σύσταση της Ανεξάρτητης Ρυθμιστικής Αρχής Θαλασσίων Ενδομεταφορών (ΡΑΘΕ), διασφαλίζει μεταξύ άλλων τον έλεγχο και τη λειτουργία της αγοράς. Παράλληλα, η ΡΑΘΕ εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και διοικητικών μέτρων που στόχο έχουν την τήρηση των αρχών του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού (βλ. άρθρο 13 του ν. 2932/2001).³²

11.2 ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ - Ν. 2932/2001

Με το δωδέκατο άρθρο του Ν. 2932/2001, συνεστήθη ανεξάρτητη αρχή με την επωνυμία <<Ρυθμιστική Αρχή Θαλάσσιων Ενδομεταφορών>> (Ρ.Α.Θ.Ε.) και έδρα τον Πειραιά (παράγραφος 1), με διοικητική αυτοτέλεια και υπό την εποπτεία του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας ως προς τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της (παράγραφος 2), οι αρμοδιότητες της οποίας ορίζονταν στο άρθρο δέκατο τρίτο του ίδιου νόμου.

---

³² ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠ. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ Πειραιάς, 30 Σεπτεμβρίου 2003 Αρ.

Πρωτ.: 1151.65.1/03

www.nsk.gr

11.3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.imerisia.gr

www.marineews.gr

www.nsk.gr

12. ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή είναι μια νέα Ανεξάρτητη Αρχή που συστήθηκε με τον ν. 3297/2004 και εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Λειτουργεί ως εξωδικαστικό όργανο συναινετικής επίλυσης των καταναλωτικών διαφορών, αλλά και ως συμβουλευτικός θεσμός στο πλευρό της πολιτείας για τη θεραπεία προβλημάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του. Στην εποπτεία της Αρχής υπάγονται και οι «Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού» που εδρεύουν στις κατά τόπους Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας.

Με τη δραστηριοποίηση της Αρχής, η ελληνική δημόσια διοίκηση εναρμονίζεται με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο των συμπερασμάτων της Πράσινης Βίβλου³³, για τη βελτίωση της λειτουργίας των συστημάτων Διαμεσολαβητών, που είναι επιφορτισμένοι με την αντιμετώπιση καταναλωτικών διαφορών, αλλά και με μια σειρά άλλων νομικών κειμένων που αναφέρονται στο ζήτημα του σχηματισμού τέτοιων θεσμών σε επίπεδο κρατών-μελών και περαιτέρω στη δημιουργία ενός «Διακοινοτικού Δικτύου Εθνικών Οργάνων Εξωδικαστικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών».

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επιλαμβάνεται των υποθέσεων της αρμοδιότητάς του αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν σχετικής ενυπόγραφης αναφοράς ενός τουλάχιστον των ενδιαφερόμενων μερών που υποβάλλεται εντός τριών (3) μηνών αφότου ο ενδιαφερόμενος έλαβε πλήρη γνώση της βλαπτικής γι' αυτόν πράξης ή παράλειψης που συνιστά την καταναλωτική διαφορά. Επίσης, επιλαμβάνεται με όμοιο τρόπο και αιτημάτων των καταναλωτών ή ενώσεων των καταναλωτών και των προμηθευτών που έχουν απορριφθεί στο πλαίσιο διαδικασιών που εφαρμόζονται από άλλους καθιερωμένους φορείς εξώδικης ρύθμισης επί μέρους καταναλωτικών διαφορών.

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστικών Αρχών ή αναφορών που κρίνονται προδήλως αόριστες, αβάσιμες, ασήμαντες ή που ασκούνται κατά τρόπο καταχρηστικό ή κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης.

33.Οι Πράσινες Βίβλοι που δημοσιεύονται από την Επιτροπή είναι έγγραφα που αποσκοπούν στην προώθηση του προβληματισμού και στην έναρξη διαβουλεύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο επί συγκεκριμένου θέματος (π.χ. κοινωνική πολιτική, ενιαίο νόμισμα, τηλεπικοινωνίες κ.λπ.). Οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια Πράσινης Βίβλου μπορούν στη συνέχεια να αποτελέσουν το έναυσμα της έκδοσης Λευκής Βίβλου προκειμένου να μετατραπούν οι καρποί του προβληματισμού σε συγκεκριμένα μέτρα κοινοτικής δράσης. Πηγή :ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ «Όργανα, πολιτικές και διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Λουξεμβούργο 2000

12.1 ΣΥΣΤΑΣΗ

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επικουρείται στο έργο του από δύο Βοηθούς Συνηγόρους, ένας εκ των οποίων ορίζεται με την απόφαση του διορισμού του να εκτελεί χρέη Αναπληρωτή Συνηγόρου.

Η λειτουργία της Αρχής υποστηρίζεται από δεκαπέντε (15) Ειδικούς Επιστήμονες, πέντε (5) Βοηθούς Επιστήμονες και επτά (7) υπαλλήλους γραμματειακής υποστήριξης.

12.1.1 ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

«ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ» (ν. 3297/2004 «Συνήγορος του Καταναλωτή – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείο Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις» - ΦΕΚ Α' 259/23-12-2004), όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις:

- του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ Α' 8/28-1-2009)
- του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297/6-12-2005)
- του ν. 3325/2005 (ΦΕΚ Α' 68/11-3-2005)

Άρθρο 1. Ίδρυση – Αποστολή

Άρθρο 2. Εκλογή – Θητεία

Άρθρο 3. Αρμοδιότητες

Άρθρο 4. Διαδικασία έρευνας

Άρθρο 5. Ειδικοί Επιστήμονες - Γραμματεία

Άρθρο 6. Τίτλος της Αρχής

Άρθρο 7. Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας

Άρθρο 8. Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας

12.1.2 ΙΔΡΥΣΗ - ΑΠΟΣΤΟΛΗ - Άρθρο 1

1. Συνιστάται ανεξάρτητη αρχή με την επωνυμία «Συνήγορος του Καταναλωτή», ως εξωδικαστικό όργανο συναινετικής επίλυσης των καταναλωτικών διαφορών.
2. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή εποπτεύεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και κατά την άσκηση των καθηκόντων του απολαμβάνει προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.
3. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή δεν διώκεται και δεν εξετάζεται για γνώμη που διατύπωσε ή πράξη που εκτέλεσε κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Δίωξη επιτρέπεται ύστερα από έγκληση μόνο για συκοφαντική δυσφήμιση, εξύβριση ή παραβίαση του απορρήτου.
4. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επικουρείται από δύο Βοηθούς Συνηγόρους.
5. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή, οι Βοηθοί Συνήγοροι, οι ειδικοί επιστήμονες και οι αποσπασμένοι υπάλληλοι, με προσόντα ειδικών επιστημόνων, σε περίπτωση που ενάγονται ή διώκονται για πράξη ή παράλειψη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, μπορούν να παρίστανται ενώπιον των δικαστηρίων δια μελών του Νομικού Συμβουλίου του κράτους.
6. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή υποστηρίζεται από είκοσι πέντε (25) ειδικούς επιστήμονες.

7. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται σε ειδικό φορέα και ενσωματώνονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης. Διατάκτης της δαπάνης είναι ο Συνήγορος του Καταναλωτή, ο οποίος και εισηγείται τον προϋπολογισμό στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Ειδικά, για το έτος 2005 οι δαπάνες της Αρχής θα βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης.
8. Τα θέματα της οικονομικής διαχείρισης της Αρχής, όπως είναι ιδίως η ανάληψη υποχρεώσεων, η διενέργεια δαπανών, τα βιβλία που πρέπει να τηρούνται και γενικά το λογιστικό της Αρχής, ρυθμίζονται με κανονισμό που καταρτίζεται από τον Συνήγορο του Καταναλωτή και εγκρίνεται από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης.

12.2 ΕΚΛΟΓΗ – ΘΗΤΕΙΑ - Άρθρο 2

1. Ως «Συνήγορος του Καταναλωτή» και «Βοηθοί Συνήγοροι» επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, που διαθέτουν υψηλή επιστημονική κατάρτιση, γνώση και εμπειρία επί θεμάτων που σχετίζονται με την αρμοδιότητα και την αποστολή της Αρχής και απολαμβάνουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής.
2. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επιλέγεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.
3. Οι Βοηθοί Συνήγοροι διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ύστερα από πρόταση του Συνηγόρου του Καταναλωτή.
4. Αναπλήρωση του Συνηγόρου του Καταναλωτή χωρεί, εφόσον απουσιάζει ή κωλύεται προσκαίρως να ασκήσει τα καθήκοντά του για οποιονδήποτε λόγο. Αναπληρωτής του Συνηγόρου του Καταναλωτή είναι ένας εκ των Βοηθών Συνηγόρων που ορίζεται με την απόφαση του διορισμού του.
5. Η θητεία του Συνηγόρου του Καταναλωτή και των Βοηθών Συνηγόρων ορίζεται τετραετής. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως Συνηγόρου του Καταναλωτή επιτρέπεται για μία ακόμη θητεία, διαδοχική ή μη. Σε περίπτωση παραίτησης ή παύσης Συνηγόρου ή Βοηθού Συνηγόρου, διορίζεται αντικαταστάτης για το υπόλοιπο της θητείας του παραιτηθέντος ή παυθέντος, η οποία κατά τη λήξη της παρατείνεται αυτοδικαίως για μία ακόμη πλήρη θητεία. Η θητεία του Συνηγόρου και των Βοηθών Συνηγόρων παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό των νέων.
[Η παρ.5 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 42, παρ. 4 του ν. 3734 / 2009 (ΦΕΚ Α' 8/28-1-2009)]
6. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί να παυθεί με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, για σωματική ή πνευματική ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων του.

7. Οι Βοηθοί Συνήγοροι μπορεί να παυθούν με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ύστερα από πρόταση του Συνηγόρου του Καταναλωτή, για σωματική ή πνευματική ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων τους, καθώς και για ανεπάρκεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
8. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους ο Συνήγορος του Καταναλωτή και οι Βοηθοί Συνήγοροι δεν επιτρέπεται να ασκούν καμία επαγγελματική δραστηριότητα ή να αναλαμβάνουν άλλα καθήκοντα, αμειβόμενα ή μη, στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή νομικού προσώπου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, αναστέλλεται κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
9. Οι αποδοχές του Συνηγόρου του Καταναλωτή και των Βοηθών Συνηγόρων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Οικονομίας και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις.

12.3 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - Άρθρο 3

1. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή είναι αρμόδιος για την εξώδικη επίλυση διαφορών μεταξύ προμηθευτών και καταναλωτών ή ενώσεων καταναλωτών, όπως οι έννοιες των προμηθευτών και των καταναλωτών ή των ενώσεών τους ορίζονται κάθε φορά στον νόμο. Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας, ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις και υποδείξεις προς τους προμηθευτές, ιδίως όταν από την επιχειρηματική συμπεριφορά τους θίγεται μεγάλος αριθμός καταναλωτών.
2. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επιλαμβάνεται των υποθέσεων της αρμοδιότητάς του αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν σχετικής ενυπόγραφης αναφοράς ενός τουλάχιστον των ενδιαφερόμενων μερών. Επίσης, επιλαμβάνεται με όμοιο τρόπο και αιτημάτων των καταναλωτών ή ενώσεων των καταναλωτών και των προμηθευτών, που έχουν απορριφθεί στο πλαίσιο διαδικασιών που εφαρμόζονται από άλλους καθιερωμένους φορείς εξώδικης ρύθμισης επί μέρους καταναλωτικών διαφορών.
3. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστικών Αρχών.
4. Οι επιτροπές που έχουν συσταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2251/1994 (ΦΕΚ 191 Α΄) για την εξώδικη επίλυση των διαφορών μεταξύ των προμηθευτών και των καταναλωτών ή ενώσεων των καταναλωτών επιλαμβάνονται των αιτήσεων που υποβάλλονται από καταναλωτές ή ενώσεις των καταναλωτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 5 και 6 του προαναφερόμενου άρθρου. Οι επιτροπές υπάγονται στον Συνήγορο του Καταναλωτή, ο οποίος με απόφασή του διορίζει και παύει τα μέλη τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις αυτές.
Η γραμματειακή υποστήριξη των επιτροπών αυτών παρέχεται από τις οικείες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζεται η αμοιβή των μελών των επιτροπών φιλικού διακανονισμού και των προσώπων, που παρέχουν τη γραμματειακή υποστήριξη. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό του Συνηγόρου του Καταναλωτή.

5. Ζητήματα που ανάγονται στις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 11 του ν. 2251/1994 ρυθμίζονται με απόφαση του Συνηγόρου του Καταναλωτή.
6. Τα πορίσματα των επιτροπών κοινοποιούνται υποχρεωτικά, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την έκδοσή τους στον Συνήγορο του Καταναλωτή, ο οποίος μπορεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν σχετικής αναφοράς ενός τουλάχιστον των ενδιαφερόμενων μερών να επανεξετάσει την υπόθεση και να εκδώσει νέο πόρισμα, το οποίο κοινοποιείται στα ενδιαφερόμενα μέρη και στην επιτροπή που εξέδωσε το πρώτο πόρισμα.
7. Τα πορίσματα του Συνηγόρου του Καταναλωτή και των επιτροπών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 4, δεν υπόκεινται σε αναθεώρηση ή ανάκληση και δεν επηρεάζουν τη διαδικασία ενώπιον άλλων θεσμοθετημένων φορέων.
8. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή συντονίζει και κατευθύνει το έργο των Βοηθών Συνηγόρων, προς τους οποίους μπορεί να μεταβιβάζει με απόφασή του μέρος των αρμοδιοτήτων του. Η απόφασή του ανακαλείται οποτεδήποτε.
9. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή εποπτεύει και κατευθύνει τους ειδικούς επιστήμονες και το προσωπικό πάσης φύσεως που υπηρετεί στην Αρχή. Είναι πειθαρχικώς προϊστάμενος του προσωπικού και μπορεί να επιβάλλει ποινές, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Αρχής, ο οποίος εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.
10. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή συντάσσει ετήσια έκθεση, στην οποία παρουσιάζει το έργο της Αρχής, παραθέτει τις σημαντικότερες υποθέσεις και διατυπώνει προτάσεις για τη θεραπεία των προβλημάτων, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, καθώς και τις τυχόν αναγκαίες κατά την κρίση του νομοθετικές παρεμβάσεις.
11. Η έκθεση του Συνηγόρου του Καταναλωτή υποβάλλεται τον Ιούνιο κάθε έτους στον Πρωθυπουργό και τον Πρόεδρο της Βουλής και κοινοποιείται στον Υπουργό Ανάπτυξης. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και τον Υπουργό Ανάπτυξης ειδικές εκθέσεις και κατά τη διάρκεια του έτους. Η ετήσια έκθεση του Συνηγόρου του Καταναλωτή συζητείται σε ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής, κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της, και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου.

12.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ - Άρθρο 4

1. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επιλαμβάνεται κάθε θέματος που εμπίπτει στην αρμοδιότητά του είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από παραπομπή σε αυτόν της υπόθεσης από τις επιτροπές της παρ. 4 του άρθρου 3 είτε ύστερα από ενυπόγραφη αναφορά κάθε άμεσα ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων που κατοικούν ή εδρεύουν σε οποιοδήποτε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή και οι επιτροπές μπορούν να ζητούν από τα εμπλεκόμενα μέρη τη χορήγηση οποιουδήποτε εγγράφου που έχει σχέση με τη διαφορά και κρίνεται πρόσφορο για τη διευθέτησή της, τηρουμένων των διατάξεων περί απορρήτου και προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
2. Η αναφορά υποβάλλεται εντός τριών (3) μηνών, αφότου ο ενδιαφερόμενος έλαβε πλήρη γνώση της βλαπτικής γι' αυτόν πράξης ή παράλειψης που συνιστά την καταναλωτική διαφορά και καταχωρείται σε ειδικό μητρώο. Η υποβολή της δεν διακόπτει ούτε αναστέλλει τις προβλεπόμενες από τον νόμο προθεσμίες για την άσκηση ένδικου βοηθήματος.
3. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί με απόφασή του να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προδήλως αόριστη, αβάσιμη, ασήμαντη ή ασκείται κατά τρόπο καταχρηστικό ή κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης.
4. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή εξετάζει αντικειμενικά και αμερόληπτα τις υποθέσεις της αρμοδιότητάς του, με βάση την αρχή της εκατέρωθεν ακρόασης, κατά τρόπο ώστε η διαδικασία που ακολουθείται να παρέχει τη δυνατότητα σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να κοινοποιούν τις απόψεις τους στην Αρχή και να ενημερώνονται για τα επιχειρήματα και τα γεγονότα που ισχυρίζεται το άλλο μέρος και ενδεχομένως για τις εκθέσεις των εμπειρογνομόνων ή των ειδικών επιστημόνων.
5. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή και οι επιτροπές προτείνουν τη φιλική διευθέτηση της διαφοράς, επιδιώκοντας να συμβιβάζουν τα εμπλεκόμενα μέρη. Εφόσον επιτευχθεί συμβιβασμός, συντάσσεται περί αυτού πρακτικό από τον Συνήγορο του Καταναλωτή ή τον Πρόεδρο της οικείας επιτροπής φιλικού διακανονισμού κατά περίπτωση, το οποίο υπογράφεται από τα εμπλεκόμενα μέρη ή τους νόμιμους εκπροσώπους τους και επέχει θέση δικαστικού συμβιβασμού. Αν δεν επιτευχθεί συμβιβασμός, ο Συνήγορος του Καταναλωτή προβαίνει στη διατύπωση έγγραφης σύστασης προς τα δύο μέρη με σκοπό την επίλυση της διαφοράς. Σε περίπτωση που κάποιο από τα εμπλεκόμενα μέρη δεν αποδεχθεί τα διαλαμβανόμενα στην έγγραφη σύσταση της Αρχής, ο Συνήγορος του Καταναλωτή δύναται να δημοσιοποιήσει το γεγονός, κοινοποιώντας καταλλήλως το πόρισμά του.
6. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή ενημερώνει σε κάθε περίπτωση τον ενδιαφερόμενο για την τύχη της υπόθεσής του.
7. Το προσωπικό της Αρχής έχει καθήκον εχεμύθειας για έγγραφα και στοιχεία των οποίων λαμβάνει γνώση στο πλαίσιο της έρευνας.
8. Αν προκύψουν επαρκείς ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από ένα εκ των ενδιαφερόμενων μερών, ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί, εφόσον η

πράξη διώκεται ύστερα από έγκληση, να υποδείξει στο άλλο μέρος την προσφυγή του στη Δικαιοσύνη. Στην περίπτωση που η πράξη διώκεται αυτεπαγγέλτως, ο Συνήγορος του Καταναλωτή ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 37 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

9. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί να συνεργάζεται με άλλες Αρχές ή υπηρεσίες, οι οποίες επιλαμβάνονται θεμάτων που αφορούν τον καταναλωτή.
10. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή ανακοινώνει αμέσως στην Επιτροπή Ανταγωνισμού ό,τι περιέρχεται σε γνώση του με οποιονδήποτε τρόπο και σχετίζεται με παραβάσεις των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1 και 2, 2 και 4 έως 4στ, του ν. 703/1977 (ΦΕΚ 278 Α').
11. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του, να απευθύνεται στις δημόσιες υπηρεσίες, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, καθώς και στα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα και να ζητά κάθε στοιχείο και πληροφορία, που έχουν σχέση με την καταναλωτική διαφορά και συμβάλλουν στην επίλυσή της.

12.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - Άρθρο 5

1. Συνιστώνται δεκαπέντε (15) θέσεις ειδικών επιστημόνων και πέντε (5) θέσεις βοηθών ειδικών επιστημόνων, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, δέκα (10) τακτικού προσωπικού, κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού για τη διοικητική υποστήριξη της Αρχής, τρεις (3) θέσεις ΔΕ Διοικητικού - Οικονομικού για τη διοικητική υποστήριξη της Γραμματείας της Αρχής, μία (1) θέση ΥΕ κλητήρα και μια (1) θέση ΔΕ οδηγού.
2. Για τα προσόντα και τη διαδικασία διορισμού των ειδικών επιστημόνων και των βοηθών ειδικών επιστημόνων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 4 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α)». [Οι παρ.1, 2 τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ.8 του άρθρου 26 του ν. 3419/2005, ΦΕΚ Α 297/6.12.2005]
3. Στον Συνήγορο του Καταναλωτή μπορεί να αποσπώνται και να ασκούν καθήκοντα ειδικού επιστήμονα έως δέκα (10) μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλοι του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που συγκεντρώνουν τα απαιτούμενα προσόντα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 ή είναι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του δημόσιου τομέα με οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία και κατάλληλη γνώση ξένης γλώσσας. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπουργού ύστερα από πρόταση του Συνηγόρου του Καταναλωτή, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Η απόσπαση διαρκεί τρία (3) έτη και μπορεί να παρατείνεται, μία ή περισσότερες φορές για ίσο χρόνο κάθε φορά και είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του αποσπώμενου υπαλλήλου.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α), οι αποδοχές των ειδικών επιστημόνων και των βοηθών ειδικών επιστημόνων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Συνηγόρου του Καταναλωτή.

[Η παρ. 4 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.8 του άρθρου 26 του ν. 3419/2005,ΦΕΚ Α ' 297/6.12.2005]

5. Στη Γραμματεία της Αρχής προΐσταται δημόσιος υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ με βαθμό διευθυντή του άρθρου 79 παρ. 2 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999 ΦΕΚ 19 Α'), που επιλέγεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3094/2003.

6. Στην Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Καταναλωτή» συνιστώνται επτά (7) θέσεις με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Οι θέσεις αυτές κατανέμονται ως εξής:

Τρεις (3) για τις ανάγκες του Συνηγόρου του Καταναλωτή και από δύο (2) για τις ανάγκες κάθε Βοηθού Συνηγόρου.

Η πρόσληψη στις ανωτέρω θέσεις γίνεται, κατά περίπτωση, από τον Συνήγορο του Καταναλωτή και τον Βοηθό Συνήγορο με σχετική πράξη τους, χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία.

Οι αποδοχές του προσωπικού που προσλαμβάνεται στις προαναφερόμενες θέσεις είναι αντίστοιχες με αυτές του προσωπικού της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2623/1998 (ΦΕΚ 139 Α'), όπως ισχύουν εκάστοτε.

Το προσλαμβανόμενο προσωπικό αποχωρεί αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση, για οποιονδήποτε λόγο, του οργάνου που το προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία. Η παροχή υπηρεσίας στις θέσεις της παρούσας παραγράφου δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση ή προνόμιο. Οι ανωτέρω θέσεις επιτρέπεται να καλύπτονται και με απόσπαση υπαλλήλων, υπηρεσιών και φορέων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α').

Η απόσπαση γίνεται ύστερα από αίτημα του Συνηγόρου του Καταναλωτή, με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Ανάπτυξης, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

[Η παρ. 6 τίθεται όπως προστέθηκε με το άρθρο 37 του ν. 3325/2005, ΦΕΚ Α' 68/11.3.2005]

12.6 ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ - Άρθρο 6

Απαγορεύεται σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο η χρήση του τίτλου «Συνήγορος του Καταναλωτή» ή άλλου παρεμφερούς τίτλου, που μπορεί να δημιουργήσει στο κοινό σύγχυση σχετικά με την Αρχή.

12.7 ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ - Άρθρο 7

Με απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών, ύστερα από πρόταση του Συνηγόρου του Καταναλωτή, καταρτίζεται εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος «Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας», ο οποίος κυρώνεται με προεδρικό διάταγμα εκδιδόμενο ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης. Στον Κώδικα αυτόν καθορίζονται ιδίως οι αρχές που πρέπει να διέπουν τη συναλλακτική συμπεριφορά και τις σχέσεις μεταξύ των προμηθευτών και των καταναλωτών και των ενώσεών τους.

12.8 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ – Άρθρο 8

Τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της Αρχής και των επιτροπών φιλικού διακανονισμού, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας, ο οποίος συντάσσεται από τον Συνήγορο του Καταναλωτή και εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης και Οικονομίας και Οικονομικών.

Η σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Καταναλωτή» περιβάλλεται και εμπνέεται από τη δυναμική της εναλλακτικής (εξωδικαστικής) επίλυσης καταναλωτικών διαφορών (Alternative Dispute Resolution) που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως έναν ευέλικτο, άμεσο, αποτελεσματικό και ανέξοδο σε σχέση με την παραδοσιακή δικαστική οδό τρόπο διευθέτησης των διαφορών που προκύπτουν κατά τις συναλλαγές ανάμεσα σε καταναλωτές και προμηθευτές. Σε αυτό το πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υιοθετήσει τη σύσταση 98/257/EC σχετικά με τις αρχές που διέπουν τα αρμόδια όργανα για την εξώδικη επίλυση των διαφορών κατανάλωσης, καθώς και τη Σύσταση 2001/310/EC σχετικά με τα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη διαδικασία του φιλικού διακανονισμού, ώστε καταναλωτές και προμηθευτές να είναι βέβαιοι ότι οι διαφορές τους επιλύονται με αμεροληψία, αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα.

Άλλες συναφείς πράξεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο σε σχέση με το ιστορικό της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών σε θέματα κατανάλωσης είναι:

(α) η πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις [COM(2004) 718 τελικό].

Η εν λόγω πρόταση αποσκοπεί, αφενός, στην εγκαθίδρυση μιας ελάχιστης εναρμόνισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο ως προς την αστική διαδικασία και, αφετέρου, στην προαγωγή της προσφυγής στη διαμεσολάβηση στα ευρωπαϊκά δικαστήρια δημιουργώντας ορισμένα απαραίτητα μέσα.

(β) η ανακοίνωση της Επιτροπής της 4ης Απριλίου 2001 σχετικά με τη διεύρυνση της πρόσβασης των καταναλωτών σε άλλα συστήματα επίλυσης διαφορών [COM(2001) 161 τελικό].

12.9 ΝΟΜΟΙ , ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ , ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ελληνική Νομοθεσία

Νόμοι

Νόμος 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών» (ΦΕΚ Α' 191/16.11.1994) (όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις του Ν.3587/2007 - κωδικοποιημένος με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών)

Νόμος 3587/2007 «Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 2251/1994 "Προστασία των καταναλωτών", όπως ισχύει – Ενσωμάτωση της οδηγίας 2005/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149)» (ΦΕΚ Α' 152/10.07.2007)

Νόμος 3758/2009 «Εταιρείες Ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 68/05.05.2009)

Νόμος 3043/2002 «Ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων» (ΦΕΚ Α' 192/21.08.2002)

Νόμος 2328/1995 «Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρύθμιση θεμάτων της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 159/3.8.1995)

Προεδρικά Διατάγματα

Προεδρικό Διάταγμα 131/2003 για την προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/31 σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές του ηλεκτρονικού εμπορίου (ΦΕΚ Α' 116/16.05.2003)

Προεδρικό Διάταγμα 293/2001 τροποποίηση του Π.Δ. 182/99 σχετικά με την προστασία των αγοραστών υπό καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης (ΦΕΚ Α' 205/17.09.2001)

Προεδρικό Διάταγμα 100/2000 για την εναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις Ευρωπαϊκών οδηγιών σχετικά με τη παροχή υπηρεσιών (ΦΕΚ Α' 98/17.03.2000)

Προεδρικό Διάταγμα 182/1999 για την προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Κοινοτικής Οδηγίας 94/47/ΕΚ «Περί της προστασίας των αγοραστών ως προς ορισμένες πλευρές των συμβάσεων που αφορούν την απόκτηση δικαώματος χρήσης ακινήτων υπό καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης» (ΦΕΚ Α' 171/25.08.1999)

Προεδρικό Διάταγμα 339/1996 περί οργανωμένων ταξιδιών (ΦΕΚ Α' 225/11.09.1996)

Ευρωπαϊκή Νομοθεσία

Υπουργικές Αποφάσεις

Υπουργική Απόφαση Ζ1-798 του 2008 σχετικά με απαγόρευση αναγραφής Γενικών Όρων Συναλλαγών που έχουν κριθεί καταχρηστικοί με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις (Εστάλη στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση)
Υπουργική Απόφαση Ζ1-1262 του 2007 σχετικά με ρύθμιση των τύπων και των όρων των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές με μονάδες αδυνατίσματος και γυμναστήρια. (ΦΕΚ Β' 2122/31.10.2007)

Κοινή Υπουργική Απόφαση Ζ1-827 του 2006 Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών (ΦΕΚ Β' 1086/09.08.2006)

Κοινή Υπουργική Απόφαση Ζ1-629 του 2005 για την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές (ΦΕΚ Β' 720/30.05.2005)

-Κοινή Υπουργική Απόφαση Ζ3/2810 του 2004 Γενική Ασφάλεια των Προϊόντων

- Εναρμόνιση με την Οδηγία 2001/95/ΕΚ (ΦΕΚ Β' 1885/20.12.2004)

-Κοινή Υπουργική Απόφαση Ζ1-404 του 2001 περί αναγραφής των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές (ΦΕΚ Β' 827/28.06.2001)

- Κοινή Υπουργική Απόφαση Ζ1-178 του 2001 περί συναλλαγών που γίνονται με κάρτες (ΦΕΚ Β' 255/09.03.2001)

- Κοινή Υπουργική Απόφαση Ζ1-496 του 2001 περί πωλήσεων από απόσταση (ΦΕΚ Β' 1545/18.12.2000)

Κοινή Υπουργική Απόφαση Φ1-503 του 1996 για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΦΕΚ Β' 98/19.02.1996)

.- Υπουργική Απόφαση Υ6α/776 του 1993 για την εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη Κοινοτική σχετικά με την διάθεση και διαφήμιση φαρμακευτικών προϊόντων που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (ΦΕΚ Β' 536/20.7.1993)

- Κοινή Υπουργική Απόφαση Φ1-983 του 1991 σχετικά με την Καταναλωτική Πίστη (ΦΕΚ Β' 172/21.3.1991) (όπως ισχύει - κωδικοποιημένη με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή)

12.10 ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ³⁴

Η εποχή μας, η εποχή των ραγδαίων και καθημερινά μεταβαλλόμενων τεχνολογικών εξελίξεων, χαρακτηρίζεται και από τη διαρκώς αυξανόμενη προσφορά πληθώρας προϊόντων και υπηρεσιών σε μια παγκοσμιοποιημένη αγορά,

³⁴ Δικαιόγραμμα –Τεύχος 15 <<ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ>> Του Δικηγόρου Γιάννη Αδαμόπουλου.

άγνωστων μέχρι χθες, που, πολλές φορές, οδηγούν στην αύξηση των κινδύνων για τον πολίτη – καταναλωτή.

Και βεβαίως χαρακτηρίζεται από την επινόηση και εφαρμογή πρωτότυπων μεθόδων και τρόπων προώθησης των νέων προϊόντων και

Το ζήτημα είναι ιδιαίτερης σημασίας γιατί η προστασία του καταναλωτή είναι ένα ζήτημα που αφορά όλους μας αφού καθένας από εμάς είναι καταναλωτής. Και είναι κάθε μέρα καταναλωτής.

Η θεσμική προστασία του πολίτη καταναλωτή σε καμία περίπτωση δεν έρχεται αντιμέτωπη με την άνθιση του εμπορίου και της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την διευκόλυνση και απλούστευση των διαδικασιών της εμπορικής επικοινωνίας για την επίτευξη του θεμιτού κέρδους.

Έρχεται ως αναγκαίο μέτρο για την διαφύλαξη της υγείας, της ασφάλειας και της οικονομικής ελευθερίας των πολιτών από τους κινδύνους που γεννά η αισχροκέρδεια, η ανευθυνότητα και η ανεντιμότητα εκείνων που βλέπουν μονάχα το πρόσκαιρο και ευκαιριακό κέρδος και θυσιάζουν για χάρη του τους κανόνες της δεοντολογίας και του «ηθικώς επιχειρείν».

Η πολιτεία, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα παραπάνω, προέβη στη σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής «ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ», που τεκμηριώνεται από τα συμπεράσματα της «Πράσινης Βίβλου» για τη ρύθμιση των καταναλωτικών διαφορών των πολιτών με προμηθευτές στην ενιαία αγορά, αλλά και από μια σειρά νομικών κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρονται επισταμένα στο ζήτημα του σχηματισμού εξωδικαστικών θεσμών συναινετικής διαμεσολάβησης σε επίπεδο κρατών – μελών.

Στην Ελλάδα, ένας στους δύο καταναλωτές έχει αντιμετωπίσει πρόβλημα που συνιστά καταναλωτική διαφορά με προμηθευτή. Όμως, πολύ λίγοι είναι όσοι προέβησαν σε κάποιου είδους διαμαρτυρία ή καταγγελία, και πραγματικά ελάχιστοι εκείνοι που κατέφυγαν στη χρονοβόρα και πολυδάπανη δικαστική οδό προκειμένου να δικαιωθούν.

Η σύσταση της ανεξάρτητης Αρχής «ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ» κάλυψε αυτό ακριβώς το κενό, προσφέροντας στον πολίτη τη δυνατότητα της γρήγορης, αποτελεσματικής και χωρίς κόστος πρόσβασης σε μια διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς πάνω στη βάση των θεμελιωδών αρχών της διαφάνειας, της ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας, της νομιμότητας, και της εκατέρωθεν ακροάσεως.

Από τα πρώτα της βήματα η νέα ανεξάρτητη αρχή, συνέταξε και, ύστερα από δημόσιο διαβούλευση, υπέβαλε, για πρώτη φορά, **Κώδικα Καταναλωτικής Δεοντολογίας**, ο οποίος καθορίζει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη συναλλακτική συμπεριφορά και τις σχέσεις μεταξύ των προμηθευτών των καταναλωτών και ενώσεών τους.

Ο Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας προβλέπει να εφαρμόζεται από το προσυμβατικό στάδιο και τη διατύπωση εμπορικών προσφορών, στη διαφήμιση, στη διατύπωση των γενικών όρων συναλλαγών χωρίς καταχρηστικές ρήτρες για τον καταναλωτή, του οποίου καλύπτει το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση, βάσει της νομοθεσίας, μέχρι την εξυπηρέτησή του μετά την πώληση.

Περιέχει ακόμη διατάξεις για την προστασία των ανηλίκων καταναλωτών, των καταναλωτών με αναπηρία, των ηλικιωμένων, των ασθενών, των μεταναστών και των λοιπών ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Καλύπτει επιπλέον τις συναλλαγές εκτός εμπορικού καταστήματος και τις συναλλαγές από απόσταση και μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αυτές οι κατηγορίες των καταναλωτών χρήζουν ιδιαίτερης αντιμετώπισης. Ιδιαίτερα δε η κατηγορία των ανηλίκων καταναλωτών πρέπει να ενεργοποιήσει όλους μας. Πρόσφατα απασχόλησαν την επικαιρότητα τα ζητήματα παιδοφιλίας στο διαδίκτυο και ήλθαν στο φως της δημοσιότητας εμπορικές πρακτικές με θύματα ανηλίκους. Παράλληλα, εισάγει ειδικές υποχρεώσεις για τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ινστιτούτα αδυνατίσματος, με στόχο την προστασία της υγείας, της ιδιωτικής ζωής και της οικονομικής ελευθερίας των καταναλωτών. Και ο τομέας αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθημερινός και επίκαιρος. Η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών είναι όμηρος των Τραπεζών, με όλα τα δυσμενή επακόλουθα, ένα εκ των οποίων είναι και η δράση των λεγομένων «εισπρακτικών εταιρειών», τις μεθόδους λειτουργίας των οποίων έχει καταγγείλει η ανεξάρτητη αρχή «Συνήγορος του Καταναλωτή» και έχει ζητήσει να καθορισθεί αυστηρά το πλαίσιο λειτουργίας τους, περιορίζοντας την ανέλεγκτη, αντικοινωνική και πέραν των νομίμων ορίων δράση τους.

Τέλος, προβλέπει την δημιουργία από τις ενώσεις προμηθευτών ειδικών αποθεματικών κεφαλαίων και ταμείου εγγυοδοσίας για την κάλυψη των ζημιών που τυχόν θα υποστεί ο καταναλωτής από ενδεχόμενη πλημμελή παροχή υπηρεσιών ή την αναστολή της λειτουργίας της επιχείρησης του προμηθευτή μέλους της.

Η υιοθέτηση του Κώδικα Καταναλωτικής Δεοντολογίας, που πρότεινε η ανεξάρτητη αρχή, με τη συναίνεση των προμηθευτών – εμπόρων θα επιλύσει πολλά από τα προβλήματα της καθημερινότητας, θα επιβάλλει την αυτορρύθμιση και θα αναδείξει την εταιρική κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων ώστε να λειτουργούν με σκοπό το θεμιτό κέρδος λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπ' όψιν και αυτόν ο οποίος συμβάλλει στο κέρδος τους.

Τον πολίτη – καταναλωτή.

Επιπλέον η Πολιτεία και όλοι οι κοινωνικοί φορείς θα πρέπει, σε συνεργασία με την Ανεξάρτητη Αρχή, να συνδράμουν στην αφύπνιση της καταναλωτικής συνείδησης των πολιτών. Ο κατακερματισμός του καταναλωτικού κινήματος, όπως σήμερα εκφράζεται από τις διάφορες καταναλωτικές οργανώσεις με τις μεταξύ τους συγκρούσεις και προστριβές, δεν βοηθάει στην ενιαία και δυναμική έκφραση του πολίτη – καταναλωτή. Χρειάζεται επανακαθορισμός του ρόλου τους, της δομής και της οργάνωσής τους για κοινές δράσεις με κοινούς στόχους. Μόνο έτσι οι κερδοσκοπούντες έμποροι θα βρουν απέναντί τους ένα κυματοθραύστη των αθέμιτων πρακτικών τους και ταυτόχρονα εκείνοι που σέβονται τους θεσμούς και λειτουργούν στα πλαίσια των νόμων και του «ηθικώς επιχειρείν», ένα συμπαραστάτη και αρωγό που θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο τη προσπάθεια και την εξέλιξή τους.

Μόνο έτσι θα ισορροπήσει η αγορά και θα μειωθούν τα φαινόμενα εξαπάτησης, αισχροκέρδειας και εκμετάλλευσης, που, εκτός των άλλων οδηγούν και στην αποσύνθεση του κοινωνικού ιστού.

Οι καταγγελίες των καταναλωτών εξετάζονται αντικειμενικά και αμερόληπτα με βάση την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως, κατά τρόπο ώστε η διαδικασία που ακολουθείται να παρέχει τη δυνατότητα σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να κοινοποιούν τις απόψεις τους στην Αρχή και να ενημερώνονται για τα επιχειρήματα και τα γεγονότα που ισχυρίζεται το άλλο μέρος, όπως ενδεχομένως και για τις εκθέσεις των εμπειρογνομόνων ή των ειδικών επιστημόνων.

Ο «Συνήγορος του Καταναλωτή» και οι «Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού» που εδρεύουν στις κατά τόπους Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις προτείνουν τη φιλική διευθέτηση της διαφοράς, επιδιώκοντας τον συμβιβασμό των εμπλεκόμενων μερών. Εφόσον επιτευχθεί συμβιβασμός, συντάσσεται περί αυτού πρακτικό από τον Συνήγορο του Καταναλωτή ή τον Πρόεδρο της οικείας Επιτροπής Φιλικού Διακανονισμού κατά περίπτωση, το οποίο υπογράφεται από τα εμπλεκόμενα μέρη ή τους νόμιμους εκπροσώπους τους και επέχει θέση δικαστικού συμβιβασμού. Αν δεν επιτευχθεί συμβιβασμός, ο Συνήγορος του Καταναλωτή προβαίνει στη διατύπωση έγγραφης σύστασης προς τα δύο μέρη με σκοπό την επίλυση της διαφοράς. Σε περίπτωση που κάποιο από τα εμπλεκόμενα μέρη δεν αποδεχθεί τα διαλαμβανόμενα στην έγγραφη σύσταση της Αρχής, ο Συνήγορος του Καταναλωτή δύναται να δημοσιοποιήσει το γεγονός, κοινοποιώντας καταλλήλως το πόρισμά του.

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή ενημερώνει σε κάθε περίπτωση τον ενδιαφερόμενο για την τύχη της υπόθεσής του

12.11. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

³⁴ Δικαιόγραμμα –Τεύχος 15 «ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ» Του Δικηγόρου Γιάννη Αδαμόπουλου.

Πηγή :ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ «Όργανα, πολιτικές και διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Λουξεμβούργο 2000

13. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

Συνιστάται διοικητική αρχή με την ονομασία «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΖΙΝΟ», η οποία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, με την επωνυμία Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών, με έδρα την Αθήνα και σκοπό την εποπτεία των τυχερών παιχνιδιών, καθώς και την ενάσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται. (Άρθρο 16)
Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών του ν. 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α'/ 10.2.2004) είναι υπεύθυνη για:

- τις επιχειρήσεις καζίνο,
- τα καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία,
- τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που διοργανώνουν ή και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια
- τα πρακτορεία.

www.hellenic-fiu.gr

13.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - Άρθρο 17

Η Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί και ελέγχει τα καζίνο και τη διεξαγωγή κάθε τυχερού παιχνιδιού, που διεξάγεται ύστερα από άδεια που έχει χορηγηθεί από την αρμόδια κατά περίπτωση αρχή.

Τα τυχερά παιχνίδια, ο έλεγχος των οποίων υπάγεται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής, είναι:

τα Κρατικά Λαχεία, ο Ιππόδρομος, το Ξυστό, το Λόττο, το Πρώτο, το ΠΡΟΠΟ, το Τζόκερ, όπως επίσης ο έλεγχος της μη διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών μέσω διαδικτύου και κάθε τυχερό παιχνίδι, που ήδη λειτουργεί ή θα τεθεί σε λειτουργία μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Ο έλεγχος συνίσταται στον έλεγχο νομιμότητας διεξαγωγής του παιχνιδιού, στον έλεγχο οικονομικής διαχείρισης, στον έλεγχο διεξαγωγής του τυχερού παιχνιδιού, στον έλεγχο απόδοσης των κερδών στους πελάτες και το Δημόσιο, στη σωστή λειτουργία του παιχνιδιού, στη σύγκριση του κόστους με τα κέρδη σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες και προδιαγραφές και στον έλεγχο εφαρμογής των όρων της σύμβασης με την οποία δόθηκε η άδεια λειτουργίας τυχερών παιχνιδιών.

β) Γνωμοδοτεί, στα αρμόδια όργανα, για τη χορήγηση των αδειών που προβλέπονται από τις κείμενες κατά περίπτωση διατάξεις, παρακολουθεί και ελέγχει τον τρόπο ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχονται με αυτές.

γ) Διατυπώνει σύμφωνη γνώμη προς τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό για τις προδιαγραφές κάθε νέου τυχερού παιχνιδιού.

δ) Συγκεντρώνει, μελετά και επεξεργάζεται στοιχεία σχετικά με τα έσοδα του Δημοσίου από τη λειτουργία των τυχερών παιχνιδιών και τη διεξαγωγή τους.

ε) Μελετά και αξιολογεί το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των τυχερών παιχνιδιών, καθώς και των συστημάτων ελέγχου αυτών και της

διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων του Δημοσίου.

στ) Καταρτίζει ειδικό κανονισμό ελέγχου κάθε τυχερού παιχνιδιού.

ζ) Εισηγείται τη λήψη μέτρων βελτίωσης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και την προστασία των παικτών.

η) Εισηγείται τη βελτίωση των λειτουργιών, διαδικασιών και συστημάτων διεξαγωγής των κρατικών λαχείων και των τυχερών παιχνιδιών για την εξασφάλιση αξιοπιστίας και διαφάνειας.

θ) Συλλέγει, οργανώνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί, υπό τον όρο της εχεμύθειας και της προστασίας του επιχειρηματικού και άλλων απορρήτων, καθώς και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής της τεχνικό, οικονομικό, λογιστικό, εμπορικό και άλλα συναφή στοιχεία, που αφορούν τα πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών.

ι) Επιβάλλει στους παραβάτες των διατάξεων του νόμου αυτού και των κανονισμών λειτουργίας και ελέγχου των τυχερών παιχνιδιών πρόστιμα, από 50.000 ευρώ έως 3.000.000 ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης, σε περιπτώσεις δε υποτροπής ή μη συμμόρφωσης στις υποδείξεις της Επιτροπής αυτή μπορεί να εισηγείται στα αρμόδια όργανα την προσωρινή έως και πέντε μήνες ή και την οριστική αφαίρεση της άδειας.

ια) Συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών ή με διεθνείς οργανισμούς και συμμετέχει σε δραστηριότητες των εν λόγω αρχών και οργανισμών.

ιβ) Η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει την εκπόνηση μελετών έργων παροχής υπηρεσιών και προμηθειών, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της, ο οποίος συντάσσεται με απόφαση της Επιτροπής και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

13.2 ΣΥΣΤΑΣΗ - Άρθρο 16

Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών συγκροτείται από εννέα μέλη, που διορίζονται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών και είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους, διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα και διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα της αρμοδιότητας που τους ανατίθεται.

Τα μέλη της Επιτροπής απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση που αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής,

- Ορίζεται εκ των εννέα ως άνω μελών από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, εκπροσωπεί την Επιτροπή δικαστικώς και εξωδίκως.

- Έχει τη γενική εποπτεία της λειτουργίας της Επιτροπής και προεδρεύει της Επιτροπής την οποία συγκαλεί όποτε είναι αναγκαίο και τουλάχιστον δύο φορές κάθε μήνα για τη λήψη αποφάσεων επί των θεμάτων της αρμοδιότητάς της.

- Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, και ορίζει τον τόπο και την ώρα της συνεδρίασης.

Τα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών και οι Επιθεωρητές Τυχερών Παιχνιδιών υποβάλλουν κατ' έτος στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου την προβλεπόμενη από τα άρθρα του Ν. 3213/ 2003 (ΦΕΚ 309 Α') δήλωση περιουσιακής κατάστασης.

Για την υποστήριξη του έργου της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών συνιστώνται τριάντα (30) θέσεις μόνιμου διοικητικού προσωπικού και δέκα (10) θέσεις επιστημονικού προσωπικού με εξειδίκευση στα τυχερά παίγνια. Οι θέσεις διοικητικού προσωπικού καλύπτονται με διορισμό, ύστερα από προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού ή με μετατάξεις υπαλλήλων από υπηρεσίες του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή Ο.Τ.Α..

Με απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών οι ως άνω συνιστώμενες θέσεις κατανέμονται σε κατηγορίες και κλάδους.

Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο Κανονισμός εσωτερικής διάρθρωσης των υπηρεσιών της.

Για τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών μπορούν να αποσπώνται σε αυτήν υπάλληλοι Υπουργείων ή Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α..

Οι υπηρετούντες με απόσπαση στην Επιτροπή λαμβάνουν το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών και επιδομάτων από την υπηρεσία από την οποία έχουν αποσπασθεί.

Άρθρο 18

Η Επιτροπή μπορεί να συστήνει «Σώμα Επιθεωρητών Τυχερών Παιχνιδιών» από υπαλλήλους των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργείων, ύστερα από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι για το Σώμα Επιθεωρητών. Όσοι υπάλληλοι επιλεγούν για να στελεχώσουν το Σώμα Επιθεωρητών αποσπώνται αυτοδίκαια για χρονικό διάστημα δύο ετών στην Επιτροπή.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης για συμμετοχή στο Σώμα Επιθεωρητών πριν από την παρέλευση δύο ετών από τη λήξη της προηγούμενης απόσπασης. Στους επιθεωρητές καταβάλλονται έξοδα εκτός έδρας, μετακίνησης και διαμονής σύμφωνα με τα ισχύοντα κάθε φορά για τις μετακινήσεις δημοσίων υπαλλήλων εκτός έδρας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής, καταβάλλεται στους επιθεωρητές δημοσίου υπαλλήλους ειδικό επίδομα επιθεώρησης.

13.3 ΠΟΡΟΙ –της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών είναι:

Άρθρο 19

- α) ποσοστό 0,1% από τη συμμετοχή του Δημοσίου σε κάθε τυχερό παιχνίδι
- β) τα πρόστιμα που επιβάλλονται από την Επιτροπή, τα οποία εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.

γ) πόροι οποιασδήποτε πηγής προερχόμενοι από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από διεθνείς οργανισμούς (όπως επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων).

Άρθρο 20

1. Οι άδειες λειτουργίας επιχειρήσεων καζίνων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του Ν. 2206/1994 (ΦΕΚ 62 Α') και δεν έχουν χορηγηθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται. Για τις χορηγηθείσες άδειες παραμένει σε ισχύ η παράγραφος 4 του άρθρου 1 του Ν. 2206/1994 (ΦΕΚ 62 Α').

2. Στις επιχειρήσεις καζίνων της χώρας επιτρέπεται να παίζονται τυχερά παιχνίδια υπό την προϋπόθεση ότι αυτά παίζονται νόμιμα σε ένα τουλάχιστον κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, σύμφωνα με πιστοποίηση των αρμόδιων υπηρεσιών και Αρχών των χωρών αυτών (regulated market).

Άρθρο 21

1.³⁵ Στην Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών ανήκει και ο διοικητικός και οικονομικός έλεγχος των επιχειρήσεων καζίνων και ασκείται με γνώμονα την προστασία των καταναλωτών και τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Η Αρχή με αποφάσεις της προσδιορίζει και εξειδικεύει το περιεχόμενο και καθορίζει τη διαδικασία του διοικητικού και οικονομικού ελέγχου των επιχειρήσεων καζίνων, κατά την άσκηση του οποίου προ-βαίνει ιδίως στις ακόλουθες πράξεις³⁵:

α) Χορηγεί, ανακαλεί και τροποποιεί τις άδειες λειτουργίας επιχειρήσεων καζίνων κατ' εφαρμογή των διατάξεων του νόμου, όπως κάθε φορά ισχύει. Οι σχετικές αποφάσεις εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Ανάπτυξης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τεύχος Β'.

β) Ελέγχει την τήρηση της νομοθεσίας εκ μέρους των επιχειρήσεων καζίνων, τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται από τις άδειες λειτουργίας και την τήρηση των όρων που τυχόν περιέχουν, καθώς και τη λειτουργία τους έως και την εκκαθάρισή τους.

γ) Ελέγχει τη συνδρομή της προϋπόθεσης της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου και εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη για κάθε παιχνίδι που παίζεται σε κάθε καζίνο.

³⁵Η Επιτροπή κατά τη λήψη των αποφάσεων των περιπτώσεων δ' και ζ' της παραγράφου 1 λαμβάνει υπόψη της τους διεθνείς κανόνες και προδιαγραφές, ζητά τη γνώμη ειδικών και λαμβάνει οποιοδήποτε πληροφορίες κρίνει πρόσφορες. Μέχρι την έκδοση των πιο πάνω αποφάσεων εφαρμόζονται οι αντίστοιχοι ισχύοντες κανονισμοί.

- δ)** Ορίζει τις ειδικές προδιαγραφές λογιστικής διαχείρισης και ασφάλειας των τυχερών παιχνιδιών που παίζονται στα καζίνα, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης άδειας καταλληλότητας σε κατασκευαστές, προμηθευτές και συντηρητές τεχνικών μέσων και υλικών διεξαγωγής των παιχνιδιών, καθώς και το βαθμό ευθύνης καθενός.
- ε)** Χορηγεί άδειες καταλληλότητας σε κατασκευαστές, προμηθευτές και συντηρητές τεχνικών μέσων και υλικών διεξαγωγής των παιχνιδιών, κατόπιν υποβολής αιτήσεως και παραβόλου που ορίζεται με απόφασή της.
- στ)** Τηρεί μητρώο των αδειών καταλληλότητας που χορηγεί.
- ζ)** Καθορίζει τη διαδικασία και το περιεχόμενο του ελέγχου της νομιμότητας διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών (ειδικός κανονισμός ελέγχου καθενός τυχερού παιχνιδιού), τα προσόντα των ελεγκτών και το χρόνο διεξαγωγής των τακτικών και έκτακτων ελέγχων.
- η)** Επιβάλλει τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία διοικητικές κυρώσεις, μεταξύ των οποίων και η προσωρινή και οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας επιχείρησης καζίνο. Με απόφασή της μπορεί να συστήσει Επιτροπή Επιλύσεως Διαφορών, η οποία θα επιλαμβάνεται επί ενστάσεων κατά πράξεων επιβολής κυρώσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η σύνθεση της Επιτροπής, οι αρμοδιότητες αυτής, η διαδικασία ασκήσεως εν-στάσεως και εκδόσεως αποφάσεως επ' αυτής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
- θ)** Εισηγείται τη λήψη μέτρων βελτίωσης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και την προστασία των παικτών.
- ι)** Συνεργάζεται με τις άλλες αρμόδιες αρχές για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου, καθώς και με τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Η.Π.Α. και άλλων χωρών και προβαίνει σε κάθε ενέργεια αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού της.
- ια)** Καθορίζει τα δικαιολογητικά των προσλαμβανομένων για εργασία στις επιχειρήσεις καζίνο και εκδίδει τα δελτία καταλληλότητας αυτών.
- ιβ)** Ρυθμίζει και εποπτεύει τις σχέσεις επιχειρήσεων καζίνων και πελατών.
- ιγ)** Συλλέγει, επεξεργάζεται και αξιολογεί κάθε στοιχείο που αφορά πρόσωπα και επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητα στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών, με την επιφύλαξη της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και του επιχειρηματικού ή άλλου απορρήτου.
- ιδ)** Εκδίδει ανά τρίμηνο ενημερωτικό δελτίο στο οποίο δημοσιεύονται οι αποφάσεις της και το οποίο τίθεται στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- ιε)** Συντάσσει ετήσια έκθεση για την κατάσταση των επιχειρήσεων καζίνων, καθώς και ετήσια έκθεση πεπραγμένων που υποβάλλει εντός εξαμήνου από τη λήξη του έτους στον Πρόεδρο της Βουλής.

13.3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ - Άρθρο 22

1. Ο έλεγχος της νομιμότητας διεξαγωγής των παιχνιδιών που παίζονται στα καζίνα και απόδοσης των κερδών σε Δημόσιο και πελάτες είναι τακτικός, επιτόπιος και διαρκής και έκτακτος. Ο τακτικός και ο έκτακτος έλεγχος διενεργείται αποκλειστικά από Κλιμάκια Ελεγκτών Επιχειρήσεων Καζίνων. Η διενέργεια τακτικού ελέγχου δεν εμποδίζει τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου την ίδια Μέρα από διαφορετικό κλιμάκιο.

2.

α) Η Επιτροπή συνιστά «Κλιμάκια Ελεγκτών Επιχειρήσεων Καζίνων», που είναι επιφορτισμένα με τον έλεγχο των επιχειρήσεων αυτών. Τα Κλιμάκια απαρτίζονται από υπαλλήλους των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ του Δημοσίου, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού. Οι ελεγκτές κατά τον πρώτο χρόνο στελέχωσης των Κλιμακίων εκπαιδεύονται για την εκτέλεση της υπηρεσίας που τους ανατίθεται και συμμετέχουν στα κλιμάκια ελέγχου ως εκπαιδευόμενοι. Κατά τον τέταρτο και τελευταίο χρόνο της υπηρεσίας τους λειτουργούν κυρίως ως εκπαιδευτές των νέων ελεγκτών. Κατά το δεύτερο και τρίτο χρόνο απασχολούνται αποκλειστικά με τον έλεγχο των επιχειρήσεων καζίνων.

β) Η Επιτροπή τηρεί μητρώο Ελεγκτών Επιχειρήσεων Καζίνων που καταρτίζεται κατόπιν επιλογής μεταξύ εκείνων που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον μετά από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία ορίζονται τα προσόντα των υποψηφίων και τα κριτήρια αξιολόγησης. Η επιλογή γίνεται σταδιακά ώστε να επιτυγχάνεται η κατ' έτος ανανέωση του ενός πέμπτου (1/5) των ελεγκτών. Οι υπάλληλοι που επιλέγονται αποσπώνται αυτοδίκαια για χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών στην Επιτροπή. Απαγορεύεται παράταση πέραν της μιας φοράς της απόσπασης ή νέα απόσπαση στην Επιτροπή μετά τη λήξη της προηγούμενης, με έγκριση της Επιτροπής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής καθορίζεται ειδικό επίδομα ελέγχου που καταβάλλεται στους ανωτέρω υπαλλήλους.

γ) Στους ελεγκτές καταβάλλονται έξοδα εκτός έδρας, μετακίνησης και διαμονής, σύμφωνα με όσα ισχύουν κάθε φορά για τις μετακινήσεις των δημοσίων υπαλλήλων.

δ) Οι ελεγκτές υπόκεινται στη νομοθεσία του «πόθεν έσχες» κατά τη διάρκεια της απόσπασής τους ή της ανάθεσης καθηκόντων ελεγκτών, καθώς επίσης και τα πέντε επόμενα χρόνια.

3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού τα Κλιμάκια Ελεγκτών Επιχειρήσεων Καζίνων στελεχώνονται και από υπαλλήλους της κατηγορίας ΔΕ του Δημοσίου, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, καθώς και από πρώην υπαλλήλους των υπηρεσιών αυτών με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί έχουν υπηρετήσει ως ελεγκτές τουλάχιστον τρία χρόνια σε μονάδα αυτεπιστασίας ελέγχου καζίνων του ΕΟΤ. Η διάρκεια και η διαδικασία της εκπαίδευσης των ελεγκτών που ασκούν καθήκοντα κατά την πρώτη εφαρμογή ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής.

13.4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.hellenic-fiu.gr

www.taxheaven.gr